AVIO

FOLIGNO

PRIORALE

DI STATO

GNO

Foligno

1816

ARCHIVIO
COMUNE DI FOLIGNO
ARCHIVIO PRIORALE
5
SOTTOSEZIONE DI STATO
FOLIGNO

ſpeci
ſta
pot
vt
na

ARCHIVIO

COMUNE D[illegible] FOL[illegible]

OTTOSEZIONE

ARCHIVIO PRIORA[illegible]

5

FOLIGNO

Municipio [illegible] Folig[illegible]

Archivio [illegible]

STAT[illegible]TI

SE[illegible]E I

Categ. I

Fasci[illegible]o 5

Statuti
della
Città

N. [illegible]egressiv[illegible]
dei volum[illegible]

Tabula Libri Primi Statutorum Civitatis Fulginei

A

Appellationibus, et Petition. Consilij. car. 21. col. 2. Ru. 36. | c. ... ru. 37.

Alienar. litium Redemptoribus — car. 30. col. 2. Rub. 47

Alimentis praestandis — car. 27. col. 1. Rub. 42

Arbitris recipien., et m.o servan. per eos — car. 24. col. 1. Rub. 39.

c. rub. 40. — car. 25. ru. 40.

B

C

Conductoribus Terrar. et Vinear. — car. 7. col. 2. Rub. 13

Contention. inter Creditores, quis prior sit in Iure — car. 33. col. 1. Rub. 54.

Copia exhiben. actor. et Processus — car. 21. col. 1. Rub. 34.

Curator. dandis illi, q. male facit facta sua — car. 6. col. 2. Rub. 12

D

Debitoribus petitis infra x. ann. — car. 31. col. 1. Rub. 50

Divisione rer. mobilium, et imobilium — car. 1. col. 1. Rub. 2

Donationibus non faciend. — car. 30. col. 2. Rub. 48.

E

Electione, et offo. Baiulor. — car. 2. col. 1. Rub. 4

Electione Consiliarior., et eor. offo. — car. 4. col. 1. Rub. 7

Edificij. ... sup. domos alienas — car. 9. col. 1. Rub. 15.

Emancipation. fier., et mo. in ea servan. — car. 10. col. 1. Rub. 17

Executione Instrumentor. — car. 18. col. 2. Rub. 29.

c. rub. 30 — car. 19. ru. 3.

F

Ferijs, et diebus feriatis — car. 19. col. 2. Rub. 31.

G

H

His q. poss. derint aliquam rem comunem — car. 1. col. 2. Rub. 4

His q. excipiunt venir. ad consilium — car. 5. col. 1. Rub. 8

His q. dubitaverint, an aliqs habeat aliq. ... occulta in ali. q. poss. quae foris servetur — car. 13. col. 1. Rub. 22

His q. negaverint aliq. confiteri, et ... nota — car. 16. col. 1. Rub. ...

His q. sunt Instrumentum bonor., et ... — car. 31. col. 1. Rub. ...

I

In Ius vocando, et quaten. debeant fier. citationes — car. 14. col. 1. Rub. 25

Iudicijs, et Iudicior. ... — car. 15. col. 2. Rub. 26.

L

Laboratoribus Terrar. et Vinear. — car. 8. col. 2. Rub. 14

M

Mulieribus ... decedentibus ab intestato, et 4.ta parte — car. 9. col. 2. ...

Mulieribus male fame, et conditionis — car. 36. col. 2. ...

N

Negantibus paternitatem, filiationem, et matrimonium — car. 16. col. 1. ...

Nunciatione novi operis — car. 9. col. 1. ...

[illegible] Iudices — D. Dni Capitanei — car. 21 col. 1.a ca 35.

IV

P.

Potestate, Capitaneo, Prioribus, et aliis q[ui] Iura reddere tenentur et [illegible] offic[ium] — car. 12. col. 1.a ca 21.

~~[illegible]~~

Q.

Q[uo]d bona data p[ro] dote alicuius mulieris adiudicentur. car. 30. col. 1. ca 45.

Q[uo]d nullus Baiulus debeat in pignus aliquam arma, nec pannos de lecto. — car. 3. col. 2. ca 6.

Q[uo]d nulla p[erso]na cogatur ad testandum. — car. 11. col. 2. ca 19.

Q[uo]d nulla statuta, ordinamenta, seu capita fiant, seu fieri possint con[tra] statuta, provisiones, et ordinamenta [illegible] et Populi Civitatis Fulginei. — car. 13. col. 2.a ca 24.

Q[uo]d omnia, et quae fieri debent Sacram[ent]um partis debitis in negativam deducere, et de probatione beneficio reservando. — car. 23. col. 2.a ca 38.

R.

Rebus, quae comode dividi non possunt. — car. 1. col. 1.a ca 3.

Rebus, quae tenentur concessa in Emphyteosim. — car. 5. col. 1.a ca 9.

Rebus mobilibus datis in tenutam, quando vendantur. — car. 32. col. 1.a ca 51.

Rebus immobilibus datis in tenutam, quando vendantur. — car. 32. col. 1.a ca 52.

Relictis, et ultimis voluntatibus [illegible], et de male Ablatis. — car. 11. col. 1.a ca 18.

Ratione reddenda per Tutores Pupillos, Pupillis — car. 11. col. 1.a ca 20.

S.

Salariis solvendis in causis. — car. 20. col. 1.a ca 32.

Successionibus mulierum ab intestato. — car. 28. col. 1.a ca 43.

Summariis, et extraordinariis cognitionibus. — car. 20. col. 2.a ca 33.

T.

Tutoribus, et Curatoribus dandis Pupillis, et Adultis. — car. 6. col. 2.a ca 11.

Testamentis publicum — car. 35. col. 1.a ca 61.

V.

Ut nullus ass[...] ad [illegible] aliquod [illegible] — car. 6. col. 1.a ca 11.

Ut [illegible] statuta seu ordinamenta fiant contra libertatem Ecclesiasticam — car. 13. col. 2.a ca 23.

Ut q[uo]d datum fuerit in augumentum dotis alicuius mulieris valeat — car. 30. col. 2.a ca 46.

Ut [illegible] datis in Societatem [illegible] — car. 33. col. 1.a ca 53.

Usuris et mutuantibus ad Usuras. — car. [illegible] col. 2.a ca [illegible]

Q.

Q[uo]d Potestas, et [illegible] fiat, fieri publicum Instrumentum — car. 33. col. 2.a ca 55.

Q[uo]d Potestas, et Cap[itan]eus [illegible] observare privilegia et Pacta — car. 33. col. 2.a ca 56.

Quando ex [illegible] morem — car. 33. col. [illegible] ca 57.

Q[uo]d in rebus usque in quantitatem [illegible] librarum sufficiat probatio duorum testium etiam feminarum — car. 34. col. 2.a ca 5[illegible]

Q[uo]d quicumque habeat [illegible] [illegible] — car. 35. col. 2.a ca 60.

Q[uo]d mulier [illegible] facere [illegible] [illegible] facere de bonis suis aliquod monasterium, possit donare [illegible], et aliis [illegible] — car. 36. col. 1.a ca 62.

Q[uo]d quicumque [illegible] [illegible] [illegible] 3.a 59 — car. 34 [illegible]

111a ca

II. R.ca De divisione rer. mobiliu ut imobilium. II

Item dicimus et ordinamus, q si capitaneus seu rector ut eor. Iudex reperit querelam de divisione rer. mobiliu ut imobiliu faciendā, teneatur facere dividi inter eos coiter. I. 2. dies postq clamū fuerit rē ēē coēm: Et si aliquis noluerit dividere, et divisionem facere recusaverit, in 200. lib. denarior. coi. suls. cōdemnetur, et divisionē facere teneatur, Exceptis reb. de quib. fuerit pactum de nō dividendo, Et Iudex possit procedere nō obstante si a reo negaretur rē ēē coēm, et agēre possidere opponeret exceptionē proscriptionis, et de tali quaestione nonrecipiatur libellus, Et talis divisio sit rata et firma, et reducatur in publicam formam et scripturā: Et potas teneatur facere mitti petetē in poss.em rei divisae, et sicut in instr.o continetur. I. 2. dies postq fuerit obtentu rē ēē coēm et summarie fiat incōtinenti executio pdcor., cap.o aliq. nō contradicēte. Et si in ipsa divisione aliq.a partiu fraude cōmiserit ut dolum, Iudex debeat cognoscere coiter. et ipsas divisiones facere sine fraude, Et si aliqua partiu dividere nollet ad mand.m potis. ut capit. q potas ut cap.us debeat nolentē divisionē facere, dividere faciat, et faciat fieri breves, et exhi. d aliq.a bussula, Et illa, cui obvenerit aliqua pars, quae apparebit seu erit in illo brevi, ptibi obvenerit, Et divisio et quicquid fiet in pdcis p dcos potem et cap.neu ut alterū ipsor., ac si coiter factū eet, et teneatur et debeat defendere ipse potas seu cap.us, hoc cap.lo aliquo alio nō obstāte, Et pdca locū habeat in pnti. pteritis et futuris, Et si aliquis pupillus, ut minor ut absens, nō hns tutore ut curatorē in civitate fulg.; a quib. petatur divisio fieri aliquor. bonor., quae habeat coia, potas ut cap.s ut eor. Iudex teneatur et debeant vinculo iur.ti eis facere dare tutorē bonu, cu quo possit divisio ipsoru bonor. fieri, et ipsos compellere ad divisionē faciendā, Et divisio cu eis facta plenū sortiatur effectū, Et minores nō obstāte minori aetate possint petere divisionē fieri cu illis, cu quib. habent aliq.a bona coia qualitercumq:

B

Vid forma libelli in l. 1. ff. fam. her. Et vid statutū Bonon. I. in dub.ca 3. Et et de forma libelli vid Bar. in l. ad offm. ubi et Bal. ff. coi. divid.

Pactu de nō dividendo § De iure pactu ut perpetuo res nō dividatur nō valet l. in hoc. § si conveniat ff. co. divid. ubi vid. et vid p Alex. cons. 59. viso themate col. f. in prin. li. 5. et cons. 113. circa fi. col. 3. lib. 3. late p Dec. cons. 265. in 2o dub.o Et ita intellige statutū hoc:

Ex maior tenetur facere partes et minor eligere de iur. can. pc. i. de parrochijs, legis tñ aūe tenet contrariu, ut p Ias. in §. quae da. Inst. de action. q tn Ias. tenet cum legistis, ut ibi p eum:

Fiscus si habet rē comunē cu privato tenetur facere partes et privatus eligere.

Opponeret exceptionē § Ex nō opponi [illegible] in l. 1. in prin. ver. nō dō cū libellus [illegible] heres.

Post q clamū § Idē dr in l. 1. in fin. ff. coi. divid.

Pub.cam for.mam § Per testes et instr. coi. p divisio, nō substāte requiritur scriptura 2 in cons. 79. in 3. dub. Imo et sē apparet p posse egeri partes ut pt. q erant res illa divisa, et q cuilib. pars in dispō ita obvenerit glo. in l. pen. C. coi. divid. Alex. cons. 92. col. 1. li. 2. Dec. cons. 79. in dub.o

A quib. petatur divisio § Minor de iur. nō pot aliter curare ad divisionē, et si ad alteru curatione fit est nulla l. si pupilli in prin. ubi doct. ff. de reb. eor. l. pen. de pred. min.: Si tn plures minores qui coiter alto maiore, Et inter ipsos minores pot divisio Bar. in l. inter pupillus ff. de act. tut. Sq pot minor curare mai. quia nō expedit et bene incīdit Bar. d. l. inter pupillus Alex. in cons. 7. in f. li. 5. Soll. cum. cons. 48. col. 2. in prin. lib. 1.

An aūt a divisione facta p sortes possit appellari vid Bal. in l. si. in prin. C. coi. d leg. et p Philip. fran. in tract. de appell. in § sui operis [illegible] col. [illegible]

Minor si in divisione senserit se lesu an restituatur vid p Philip. de fran. in prin. sui operis et tract. de appell. col. 3.

Hoc de iur. est verū, si expedit minori l. inter pupillos ff. de am. tut. ubi Bar. Et intellige sec. cu alto tutoris: —

111a ca

IIIa R. De reb. quae comode dividi nō possint: —

Item dicimus et ordinamus, q quisquis haberet rē coēm cu aliquo, quae comode dividi nō possit, ad postulationē partiu ut unius ipsor. potas et cap.us ut eor. Iudex faciant ipsā rē extimare iuste, et ipsā adiudicari p duos homines a partib. electos, illi, cui p partē obvenerit p iusto et conveniēti pretio, Quod si dicti duo nō concordaverint, tertius eligatur p curiā. Exceptis viis vicinalib. et scalis, et muris coib. inter aliquos existētib., quae nullo mō possint dividi, nisi cu cōcordia et voluntate illor. quor. essent dictae viae et scalae: —

1111a

IIII.

Vid ad mam istius cap.li tex. glo. et doct. in l. ad offm. C. coi. divid. ubi de iur. coi. concluditur, q p licitatione fit divisio rer. de quib. hic, Ut detur plus offerenti: —

Comode § Quae res dicatur comode nō posse dividi, et quae comode ponit Bal. in l. sancimus in fin. C. de donat.

Illi cui p parte § Si tn unus hab. maiorem partem q alius, tunc illi adiudicatur, q maiorē partē hab. Bal. in l. sancimus no. 9. C. de donat. Crav. cons. 81. no. 1. lib. 2.

Exceptis viis vicinalib. § Adde quod nulla res, quae coīs esset inter aliquos, si unus ea privatus, pō quia illi res coīs inserviebat, efficeretur inutilis, tunc non divideretur, nec admitteretur licitatio, ut p Bal. in l. arbor. § de vestibulo p illu tex. ff. com. div. et vid Cap. decis. 63.

1v

IIII[a] R[ca]. De his qui possederit aliquam rem comunem: —

Item dicimus et ordinamus, quod si quis possidet uel possedit aliquam rem com(mun)em,
ut domum, casalenum, viam, uel cortinam alicuius domus, uel turris, uel aliquod
aliud edificium, que spatium alicuius temporis uel longo tempore, et aliquis imiserit
uel appodiaverit in ipsa domo, via, seu cortina, domus, uel turris, illud
quod immiserit seu appodiaverit retinere non possit, nec ipsa immissio
seu appodiatio preiudicet alicui Jus habenti in ipsa re, Et potestas et
capitaneus siue rector, et Judex causarum ciuilium com(mun)is Fulg(inei) ad petitionem
cuiuscumque petentis habentis Jus in domo, turri, casaleno, seu cortina
teneatur facere remoueri edificium, et separari quod aliqua persona
esset imittere, appodiare uel impositum infra octo dies postquam querelam
receperit siue libelli petitione. Et si quis suis expensis fac=
eret uel fieri faceret aliquod edificium seu murum com(mun)em dum suo
conuicino cuiuscumque conditionis sit, teneatur et debeat omni
exceptione remota satisfacere medietate omnium et singularum
expensarum factarum ipsum construente seu construi facientem
murum uel edificium com(mun)e, non obstante si in ipso sit aliquid
appodiatum uel imissum, quod se uel alium, sed inspiciatur, quod
murus uel edificium sit factum expensis unius partis, quod. Et
potestas, et capitaneus, siue rector, et ipsorum Judices, et quilibet
ipsorum teneatur et debeat sub poena xxv. lib(rarum) den(ariorum), in quibus
si contrafecerint teneatur et debeat condenari infra x. dies postquam
alter ipsorum querelam receperit, siue strepitu et figura
iudicii constringere principaliter illum uel illos, in quorum casaleno
uel solo edificatum uel muratum quod suum conuicinum, ad resti=
tuendum eis expensas factas in medietate dicti muri siue edificij:
Et si in predictis potestas, et capitaneus, uel rector, et ipsorum Judices negli=
gentes extiterint, quilibet ipsorum in dicta quantitate debeat condenari
et de his absolutionem petere non possint, Et hoc capitulum sit
precisum, et valeat in preteritis, presentibus, et futuro: Item quod edifi=
cans, nec conuenire possit conuicinum suum ...
suum, uel satisfaciant expensas muri uel edificij, nisi tunc
quando voluerit suum edificium ponere seu aptare super dicto muro:
Item quod si quis tenens iuxta aliquam turrim inpedierit uel fregerit
in aliqua parte, et murum ipsius turris, uel vadum seu
fenestram fecerit, quod potestas teneatur reaptari facere
murum, sumptibus et expensis inpedientis, seu frangentis,
uel vadum seu fenestram quomodolibet facientis, nisi
forte fuerit de voluntate et licentia illorum, quorum esset
ipsa turris, uel maioris partis ipsorum talium hominum: —

V[a] R[ca]

Facere remoueri. Sed si sciente
uidente et patiente domino soli,
scilicet habente communionem, in solo
edificatum fuit, ille sciens et
patiens censetur remisisse Jus
quod precedebat in loco, in quo
edificatum fuit, Castrens.
cons. 311. 5. pro quesitis in 3o
dub. col. 2. Cravett. in cons.
124. no. 10. lib. primo

Tempora simpliciter prelata
edificantur in duobus annis
l. usum, uti glo. C. de usur.

Et aliquam imiserit. Et quia
edificans habebat comunionem
in solo edificato, ideo non erat
licitum socio propria auctoritate edificatum
destruere: tunc enim potest destruere
edificatum in meo, quando solum in quo
est edificatum integraliter pertinet
ad me, secus si edificans
habet comunionem, Bar. in l.
1. § nunciatio ff. de oper. nov. nunc.
Dec. cons. 331. col. 2. in fin.
Alex. et alij in d. § nunciatio.

Va Rca

De Electione et Officio Baiulorum :

Item dicimus et ordinamus, quod Baiuli Cois Fulg. sint nu: XL.
qui debeant hre baiulatum per totu annu sine salario, et qlibet
ipsorum baiulorum teneatur portare insulam de panno rubeo
appositis duobus lilijs, quas insulas de ipsorum pretio emere teneantur
Quorum baiulorum XXV. sint et ee debeant de Ciuitate Fulg.
et alij de comitatu, sed duo de Co. Rasilie, unus de Co. Popule,
duo de Co. collis floreti, duo de Co. verchiani, quorum unus sit cum
costellano ipsius Ci. et sibi seruiat, unus de villa Afrilis,
unus de Faretis, unus de Capudaqua, duo de Salogna, et Gulpenino
unus de ua. fungi, unus de ua. scopuli, et unus de Sistino, unus
de villa Palis, unus de ua. vesciae, unus de ua. Reuiglitti, unus de
societate Sti. Marcelli, unus de ua. Annifi. Et predicti
XXV. intelligantur et inueniantur in hunc modum,
sed quod potas et capnus faciant banniri per loca consueta Ciui=
tatis Fulg., quod quicunque uult recipere baiulatum ueniat cora
eis et ipsorum officialibus recepturus per certum tempus. Et
quod desiceret, eligantur per consilium generale dicte Ciuitatis
per quolibet tertierio, prout conuenit fieri, Et nullus nouus
ciuis a X. annis citra in dicto offo eligatur, et si
eligeretur, non cogatur ad recipien., quod baiuli teneatur
et debeat oes et singulas ambassiatas pro Coi et speci=
alibus personis eius facere legaliter et bona fide
et a quinque miliaribus infra et abinde 5. habeant pro
qualibet die duos solidos pro una ambassiata, et non
plus petant nec recipiant, Et si qs predictorum baiulorum
predicta non obseruauerit, in Cm. solidorum denariorum
condemnetur Coi Fulg., et dent bonos fideiussores
de eorum offo fideliter exercendo et vine reddenda in
syndicaria cum Coi quod specialibus personis, Et qlibet
ipsorum habeat propriae domum in Ciuitate Fulg. ualoris
XXV. lib. adminus, et non in fraude comunis, Et
duo fres carnales non possint ee in eodem officio
Et recipiant pro eorum iure in Ciuitate Fulg. pro qualibet
una citatione, de una parua, unum denarium, Usque
ad Stum Marcellum sex denarios, deinde in supra per territorium
Fulg. sex denarios, Per territorium non in Ciuitate
et per Ciuitate Fulg. duos denarios, per territoria pro
quolibet miliari habeat tres denarios et non plus,
Et si plures homines insimul citauit unum denarium
pro quolibet, Et nullus dictorum baiulorum possit habere
baiuliam aliunis dni de Conda : Et si aliqui dictorum baiulorum sit
cum matris

2v

cu mandatis ad domu alicuius, q illa die p rata recipiat xij
den. et plus ad mandatu Iudicis, circa quos quastio inter eos
Et si iuerit ad pignorandum, faciat scribi cuius mandato
vadat, et aliter no pignoret, Et si quis datus fuerit
executor debiti cu aliquos debitores executionem facere
teneatur dictis debitoris creditoribus ad sentm. Et si no
fecerit, soluat p qualibet vice c^m^ solidos denariorum.
Et si p suo iure, aliquod pignus acceperit, ipsum ponat
apud conuicinum pignorati, et oia pignora possint
accipere a debitoribus et dare creditoribus, praeter pannos
d dorso, et lecto, et arma, et no extrahant hostia domus
alicuius, nisi p debito Cois, et ipsi baiuli no vadant ad
nuptias seu cavalcatas, seu p blado. canipa et alijs
nisi p illis, quas soliti sunt accipere ab illis d certa
quam canipam no accipiant sine licentia illius cuius est
et si aliter reciperet, puniantur ut s. Et quilibet
dictorum baiulorum portet infulam in capite continue,
et q contrafecerit, in v. solidos Cois Fulg. condenetur. Et
si aliquis baiulus citauerit aliquem pro aliquo malef.
pnatis ab ipsis citatis, p prima citatione nihil recipiat,
sed mandet executioni mandatum sibi factum, Et si notauerit
aliquem p dano dato, et tunc baiulus citet
eum nullo recepto pretio, Et si ipsi baiuli notati
fuerint p bannimentu ut capanaud consueta, ut p
nuncium Cois, teneantur venire ad Curiam, et parere
mandatis ptis Capitanei, ut rectoris, et officialium
Cois Fulg. q residunt pro tempore in dicta Civitate, et dare
ipsis officialibus melius consilium. qd ipsis videbitur
p honore et utilitate Cois Fulg. Et credentias
eis impositas tenere, et pecuniam Cois no fraudare.
Et teneantur ipsi baiuli Cois et specialis pprius
d eorum officio reddere rationem. Et si quis ipsorum baiulorum
ausus fuerit accipere aliquod pignus alicuius pprium
sine mand. dictorum officialium ut alicuius ipsorum, in c^m^
solidos den. Cois Fulg. condenetur, et pignus sine
pretio statim restituatur, Et si quis dictorum baiulorum
mandatum dictorum officialium recusauerit, soluere
debeat dictum bannum, Et liceat dictis officialibus
contrafacientes punire, et dictas infulas cogere ad
portandum, et nullus baiulorum quousque infulam no
habuerit ut no portauerit talis officium no valeat
operari. Et haec oia prout s. dicta sunt praedicti
baiuli obseruare et facere teneantur vinculo
iur. Et nullus dictorum baiulorum aliquas literas audeat portare
extra territorium Civitatis Fulg. sine licentia ptis

Capitanei

cap. ali ut rectoris, Et qui fecerit, in v. sol. den. cois Fulg. condemnetur, et plus arbitrio potis, inspecta qualitate delicti et personae, et qualitate negotij, Et nullus, qui tenet equam pro coi, ut fuerit bermanius, non sit, nec eligi possit in baiulum pro tee aliquis habens bona valentia cccc. lib. denar. et de alijs, qui non sit eligendi, remaneat in providentia potis, Et nullus baiulus possit esse procurator alicuius personae, et qui contrafecerit, in xxv. sol. den. condenetur, Et nullus capaxit possit esse in dicto officio, Et baiulus, qui steterit in domo alicuius discedat sine licentia potis. Et quilibet baiulus teneatur deferre imbasciatas in ter.° sibi dato et posito, Et potis de fine suo fuerit satisfactum et exequi debeat pro suo salario sibi concesso in hoc statuto, Et si quis contrafecerit, solvat coi Fulg. quinque solidos den., Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni, Et nullus baiulus audeat pignorare, nec alicui pignus accipere de civitate Fulg. vel eius districtu pro aliqua persona, quae non sit supposita iurisdictioni cois Fulg., Et qui contrafecerit solvat coi Fulg. xx. sol. denariorum, et quilibet possit contrafacientem accusare, et habeat medietatem banni. Et baiuli cois vigore potis cap.li habeant plenam licentiam et liberam potestatem in maleficijs personalibus citandi sine aliquo m.to potis, cap.i sine alicuius rectoris vel officialis, Et potas teneatur vinculo iur. oes baiulos facere iurare in princ.° sui regiminis, quod incontinenti, quod ad aures ipsorum, et alicuius ipsorum pervenerit malef.m personalem factum et commissum in Civitate Fulg. vel eius districtu, p.mo et omni mora postposita, citare illum vel illos, qui huiusmodi malef.m perpetrassent, et etiam illum vel illos, qui ad ipsum maleficium committendum et perpetrandum dedissent auxilium, consilium, vel favorem, ut debeat ad certum ter.m comparere coram potis vel eius iudice maleficiorum vel eius curia, et excusare se ab ipso maleficio vel malef.tis, et citationes sic factae pro legiptimis habeantur, et habeant roboris firmitatem, Et si de m.to ipsorum officialium facta fuisset, Et si aliquis baiulus fuerit ab aliquo requisitus, qui citet aliquem coram aliquo officiali Civitatis Fulg. ad aliquem actum in criminali

sive

+

sine Civili volendo de suo labore satisfacere secundum formam
huius statuti, Et facere recusaverint, pro qualibet
vice officialis coram quo noluerint facere citari
teneatur vinculo iur. a tali baiulo recusante
de facto auferre v. sol. denariorum, et ad manus
camere facere pervenire, Et de predictis stetur iur.
accusatoris, Et quilibet possit contrafacientes accusare
nisi excusationem legitimam haberet ipsum abasciatam
non faciendi. Additum est dicto capitulo, quod omnia et
singula pignora, que ipsi baiuli vel alter ex ipsis
acceperint pro quibuscumque personis et rebus die ea die acc=
epti pignoris debeat notificare illi, a quo ipsi pignora
acceperint, quanti ei ipsum pignus accepit, et tale pig=
nus est, et locum certum ubi sit, ad poenam xx. sol.
den. pro qualibet vice, que poena a contrafaciente
per quemcumque officialem, coram quo petitum fuerit de facto
debeat auferri, Quorum suprascriptorum baiulorum
officium incipiat in festo sancti Feliciani, et duret
per totum annum, Et eligantur ipsi baiuli otto
diebus ante festum Beati Feliciani, ad quod officium non
possit eligi aliquis artifex, cum sit sua arte im=
peditus, Et intelligatur artifex, qui scriptus
est in matricula sue artis ante ad dictum officium
esset electus, Et si quis baiulus in dicto officio
baiulatus aliquam committeret falsitatem, pun=
iatur poena falsi secundum formam statutorum dicte
Civitatis:

Vis.ta R.ca Quod nullus baiulus debeat in pignus
aliqua arma, nec panos de dorso:

Item dicimus et ordinamus, quod nullus baiulus, nec qui=
uis aliquis alius nuntius communis vel populi civitatis
Fulg. accipere debeat pro eorum salario, nec pro ten=
tuta alicuius d'ada in pignus aliqua arma, nec pa=
nos de dorso, Et si contrafecerit vice qualibet
communi Fulg. condemnetur in xx. solid: denariorum
Et panos et arma restituere teneatur, sine accep=
tione alicuius salarij, Et liceat unicuique, cui
auferetur sua propria auctoritate reauferre sine poe=
na et banno:

Vis.ta R.ca

4

Vj.ᵃ Rᵘᵇʳⁱᶜᵃ de electione Consiliariorum, et eorum officio f

Item dicimus et ordinamus, quod consiliarij comunis Fulginei sint
v.ᶜ centum quinquaginta, scilicet quod eligantur de qualibet
trebleuo quinquaginta, cum alijs officialibus comunis
Fulginei; cum fuerint electiones, qui eligant... pro
rata hominum societatis ciuitatis Fulginei et
dicti consiliarij debeant omnibus consilijs interesse, per
consilijs singuli sui consiliarij teneantur et
debeant uenire ad concilium ad sonum campane
et uoce preconis repetitiones singuli et consulere
secundum hunc rectum bene et legaliter, sicut eis
melius uisum fuerit, bona fide et sine fraude
pro honore et bono statu comunis populi ciuitatis
Fulginei. Et si aliquis consiliarius consuluerit super
aliquo contra tale statum, ut promissione ibi facta, in
quinquaginta libris denariorum comunis Fulginei condemnetur, et quilibet
possit eum accusare et habeat medietatem
banni et alia medietas sit comunis Fulginei, et de
ipso consilio expellatur, et in quidem consilio
duo fratres carnales, filius cum patre, nisi essent
diuisi, et si filius esset emancipatus, ut supra
continue simul habitauerint, esse non possint,
et si aliquis electus fuerit contra hanc electionem,
non ualeat, et quilibet possit accusare coram
quolibet official. et potestas, capitaneus, in ... accusatori tali
accusatori nullum grauamen possit inferre,
et nullus nouus ciuis dicte ciuitatis Fulginei a x
annis citra possit eligi in consiliarium ciuitatis
alicuius Fulginei, et si electus fuerit, eius electio
non ualeat, et teneantur ipsi consiliarij istud
consiliarie officium bona fide, et sine fraude exer-
cere, et omnes credentias eis impositas pro comuni
Fulginei tenere et eas non manifestare, et si
ipsorum credentias manifestauerit soluat comuni
Fulginei quolibet denariorum, et de ipso consilio expellatur,
et nullum officium habere possit in ciuitate Fulginei,
et debeant dicti officiales eligi secundum formam dicti
statuti, et si concilium bannitum fuerit de sero
de mane, et quod consiliarius non uenerit in pena
solidi denariorum.

Manifestantes secreta
consilij:

non uenientes ad consilium
qua poena puniatur, et
quomodo exequatur.

4v

f

solid. den. cui fulg.s condenetur, nisi consiliarius esset infirmus, ut iuraverit se non audivisse bannimenta de sero facta, ut campana, ut extitisset ex civitate tpe pulsationis campane, ut fuisset in via eundi ex civitate fulg. Et nullus, de cuius negotio tractaretur in d.o consilio permanere possit. Et si permanserit, non valeat quidquid pro eo seu fuerit deliberatum in favorem ipsius, et nihil.us solvat bannum xx. sol. den. Et si potestas, cap.us, sive rector vel aliquis officialis aliquid proposuerit, ut dixerit quod videatur et in iudicium d. cons, vel specialis del. Et ipsi consiliarii tacerent, et non responderent quod talis taciturnitas pro nihilo habeatur, et ipsa petitio, sive propositio non valeat de iure. Et nullus, qui fuerit proditor comis fulg.s, vel aliarum c.t d.e civitatis, et descendentes ab eis, non possint nec debeant esse de aliquo consilio nec aliquod officium habere possint in d.a civitate fulg. Et quicumque elegerit Iudicem xx. sol. den. cui fulg. condemnetur, et in tantundem condenetur electus, si acceptaverit, et ista electio nullam habeat roboris firmitatem. Et si aliquis maior lx. an. fuerit electus consiliarius, possit se excusare, et non teneatur, nec cogatur esse consiliarius, nisi voluerit esse. Et quod rectores artium possint et debeant venire ad consilium generale et valeat vox eorum ut aliorum consiliariorum. duo non rectores cuiuslibet artis non debeant nec esse possint ultra numerum. Et qui vocaretur consules semper vocentur rectores et non consules. Et nullus concionator concionando dicat id quod p.s seu aliter dixerit et quicumque contra fecerit pro qualibet vice in sol. v. den. comunis fulg. condemnetur. Et omnes milites, et Iudices dicte civitatis et districtus fulg.s, et et filii ipsorum militum, et Iudicum patribus non viventibus, et ubi plures essent in una domo maior ipsorum filiorum sit et esse intelligatur consiliarius civitatis fulg.s et d. noi consiliariorum generalium dicte civitatis. Et notarius reformationum d. civitatis debeat, et teneatur inter alios

consiliarios

[margin:] Ille de cuius negotio tractatur, de consilio expellitur.

[margin:] Sexagenarius excusatur a consilio.

consiliarios scribere nomina omnium militum iudicum et filiorum dictorum militum et ipsos legere in quolibet consilio generali, quibuslibet militibus et iudicibus et filiis militum supradictis, ubi licentiam de non veniendo ad dictum consilium concedi non possit, nisi per priores, qui pro tempore fuerint et omnes priores in eorum concordia existentes, et quod in uno quoque consilio non possint arrengare, nisi quatuor concionatores. Item quod in sacramento consiliariorum licentia, et auctoritas potestatis, capitanei seu rectoris, ut eorum alicuius ipsorum vicarii, aliorumque officialium dictorum civium Fulginei, et civilibus ipsorum, prout expresse intelligantur, quod ipse et quilibet eorum militer ex consiliariis quanto licentiam petierit de non veniendo, stando, accedendo ad consilium, vel a consilio recedendo, possit ante potestatis, capitanei licentiam impartiri, et Et per Dominos Priores Populi Fulginei et prout tenore reformationum et eorum quibus licentiam ipsi dare possint.

VIIIª Rubrica de his, qui recipiunt venire ad consilium

Item dicimus et ordinamus, quod si aliquis steterit extra civitatem Fulginei quando pulsatur campana ad consilia et si esset paratus eundi foras, ut si esset ad tabulam ad comedendum, quod non teneatur venire ad consilium nec teneatur ad poenam. Et si essent infirmi etiam non teneatur ad poenam, nec venire, et de predictis etiam stetur sacramento suo.

IXª Rubrica de rebus que tenentur concessa ~~ad~~ in Emphiteosim.

Item dicimus et ordinamus, quod si quis habuerit, ut habeat aliquam rem ad scriptum, pro qua teneretur solvere canon, sive certum, ut pecuniam aliam pensione, et per spatium aliquorum temporis non solvat, ipsam rem perdere non possit ~~per~~ pro canone non soluto sive certum, dummodo velit solvere ipsum canon, sive certum, ut pecuniam ante litem contestatam pro temporibus retroactis per quibuslibet non solvisset, quod si non fecerit cadat a iure suo. Et si quis accepit, ut ave=

An Statutum istud habeat locum in Emphiteosi ecclesiastica? videtur quod non per tradita per Abb. in c. 5to mari col. 12. vers. et ex his dicere ergo et consilium Corn. cons. 271. lib. 3.
Vide lib. D. Cent. verbo Emphiteosis conclus. xv.

Statutum hoc non videtur valere quod imo si hoc prescriptum Papa disponeret, non esset attendendum. Bal. in l. si a te col. i. i. io. not. C. de pact. inter empt. et vend. Dom. meus Alciat. Soc. in cons. 106. viso col. i. lib. 2. lib. 2.

Dispositio ista, ut emphiteo-
sis ecclesiastica valeat, et teneat,
quamvis non disponat de re
eccl. sed de utili dominio, quod est
laicorum Petr. Anc. con. 125.
col. pen. Andr. Bar. in con.
19. scribit Paris col. fin.
lib. i. Soc. iun. in con. 71. nu.
17. et n.o 35. lib. i. in consilio
Vide

ginsset aliquam rem ad scriptum habeat filium, ut
filias, Nepote, ut Neptem descendente usque in tertium
gradum sufficiat cuilibet loco masculorum habere
filias, fratrem vel ut Nepotes, et valeat ipsis muli=
eribus non obstante cap.lo quod loquitur, quod mulier non possit
venire ad successionem dominii dicti filie, ut nepote
solvant censum, pro quo praedictus emphiteota recepit ipsam rem
et hoc cap.lm et omnia in eo contenta valeant, et teneant
et locum habeant in praesenti, praeterito, et futuro, et si non solver=
int censum, res illa ad dominum revertatur ¶ Et si quis
vendiderit, ut alienaverit huiusmodi rem, teneatur
solvere domino proprietatis pro libra solidos pecunie duodecim
cum den. et non plus et dominus rei pro ipsa quantitate
liberam scriptam facere teneatur. Et si quis de 3.a grat=
ione decesserit, pro tali moriente pretium pro
rata solvat, sicut contingeret per p.a de finiti de pretio
in con.a contento. Et si illos qui receperint scriptam
filiis masculis non habuerit, filie femine, ut nepo=
tes, aut nepotes succedant ipsi emphiteote, ita
tamen quod renovet contractum solvat domino, ut
quasi domino rei, tantum, quantum praedictus emphiteota pro praedicta
successione solverit, et ipse dominus, ut quasi dominus
contractum emphiteoticum renovare debeat et tene=
atur. Et si quis rem concessam, ut alienatam ad
scriptam alicui alij dimiserit allocandam, talis
concessio non valeat, nec habeat roboris firmit=
atem. Et potestas cap.us, sive rector ipsum p.m conduc=
tionem in possessione rei praedictae defendat, et defende=
re teneatur, et sine inquietatione aliqua conservare
Et quicumque habeat aliquam domum, rem, seu possessionem
ad scriptum, non perdat, nec perdere possit rem, nec
a iure suo cadat propter canonem non solutum, sed solv=
ere teneatur domino rei tantum quod superius est expressum
¶ Et ad praedicta omnia observanda potestas, cap.us, et alii
rectores populi civitatis fulg. teneantur et debeant
compellere ad dominum episcopum fulg. et quoscumque alios dicentes
se ius habere in re praedicta emphiteotica, et
eos rogare pro parte ipsorum et dicti comunis, quod praedicta
observet, et faciat observari, cum sit consonum
equitati, et nihilominus dicti officiales teneantur et
debeant vinculo iuramenti et poena c.m lib. den. pro
quolibet praedictis facere affectant erga favorem, et au=
xilium exhibere, et praedicta omnia integraliter
obstinare inhibendo, quod nullus talem rem emat

¶ Et si quis de 3.a grat. praedicta 3.a
gratione vide per Bal. de renova=
tione in Auth. si quas l. de episc.
et cler. quatenus intelligatur 3.a
gratio per Specul. in tit. de locato
et per Jas. in l. ij c. de iur. emph.
Et finita 3.a gratione renov=
ari debet successoribus, ut per
Bar. in l. i. § permittitur ff. de
aq. pluv. arc. ubi in apposti=
lla, et per nomis. in l. 2. ff. de
privil. cred. et alijs locis
pluribus

Loco masculorum habere filias
Advertas, quod licet regulariter
in emphiteosi concessa
pro feminis, et masculis
insimul succedant; tamen in
civitate nostra per statutum
de success. mulierum dum exta
bant masculi, non succedit
femina Bar. in l. ut
insinuandi §. si liberi col.
pen. ff. de oper. lib. cum
adduct. per Soc. con. 51.
vita fe. col. pen. nu. 35.
lib. 4. Cor. con. 195. ad
evidentiam col. fin. Paris
con. 19. n.o 44 lib. i.
Vid. D. Gent. in verbo
emphiteosis conclu.

nec

nec possideat, nec laboret, nec libem suscipiat de ipsa
con voluntatem p.ti emphiteote, et succedentis, non obstante
si gravatus contineat ista emphiteosis complexus ut dnus
succedat p.tus emphiteota, et velit solvere canonem et
recipere a dno rem predictam emphiteoticariam. Et si
quis contra predicta fecerit, tenuerit, possederit, laboraverit,
ut fecerit laborari, seu alio instrumento receperit, ut
quod de ipsa re libem aliquam fecerit in ... den. cur. fulg.
condemnetur, et nihilominus ante penis capituli ... ipsa
re ... cadat a iure suo, et cadunt eas
omnino ... Et si quid in dicta re edificaverit, plantaverit,
ut seminaverit, p.tus emphiteota applicet.
Et si quis emerit, ut emerit ab aliquo, ut alio titulo habuerit,
ut tenuerit aliquam rem imobilem, et aliquis alius postea
ea ipsam rem acceperit in emphiteosim, ut ad ...
predictam ... dicti ... emphiteosim tenebat,
ut possidebat, in xxv. den. cur. fulg. condemnetur,
et p.tus possessor, sive emphiteota potest ipsum expellere
sine pena et banno, non obstante si non
acceperit possessionem rei predicte, sed ... solummodo
instrumento emphiteosis, talem ... p.tus possessor, sive
emphiteota. ... annos elapsos, non potest, nec
debeat ipse, ut ipsum p.tum emphiteotam inquietare,
ut molestare ... ipse p.tus emphiteota credi=
derit ... annos potest in Curia cur. fulg.
petere ... possessionem ... et potest tunc
in dicta Curia cur. fulg. petere, et agere via ordinaria.

Xª Rubrica. Ut nullus recipiat ad scriptum aliquod casalenum

Item dicimus, et ordinamus, quod si quis receperit, ut recepisset in
emphiteosim, ut ad scriptum a dno, ut quasi dno aliquod casal=
enum, in quo haberet aliquis edificium in parte ut in toto
et talis locatio non valeat, nec teneat in preiudicium
illius, qui edificium habet in tali casaleno in parte, ut in
toto, et quod potestas faciat deguastare instrumentum dicte locationis
ad petitionem illius qui edificium haberet in tali casaleno
in toto, ut in parte. Et si potestas negligens fuerit in
predictis ... salario ... lib. den., et hoc casu ... et
contractus ... valeant et locum habeant in penis, quae ...
et petuo et ille, qui tale casalenum acceperit in C.m lib. den.
cur. fulg. condemnetur. Et ... litteratus, ut quilibet
alia pena, quae tali conditioni ...
in dicto banno debeat condemnari talis retinens edificium in
casaleno ... in parte ... ipsius casal=
eni non possit, nec debeat ... nec condemnari
et potestas predicta ... facere teneatur ad petitionem ...
... et si non fecerit, in dicta ... possit et debeat condemnari.

XIª

6v

XI.a R.ca De tutore et curatore dando pupillis, et adultis &c.

Item dicimus et ordinamus, quod pupilli, et adulti sive masculi, sive feminae non habentes tutores, vel curatores, si vocati fuerint ad iudicium, et non venerint coram iudice, teneatur et debeat iudex congregare proximiores consanguineos ex parte patris et aliis ad tutelam, sive curam faciendam, et ad ipsorum pupillorum et pupillarum adultorum et adultarum causas, seu negotia, dictis pupillis seu pupillis tutorem et adultis, seu adultis curatorem magis idoneum, ...; illud, quod adultus petierit magis idoneum et quod contra pupillos, vel minores non habentes tutores vel curatores non procedatur. Et si quod electum fuerit pro eis ipse non valeat ipso iure.

XII.a R.ca De curatore dando illi, qui male facit facta sua &c.

Item statuimus et ordinamus, quod si quis male fecerit facta sua et ipsius cognati, et agnati, vel maior pars ipsorum venerit coram potestate, capitaneo, seu rectore eorum, aut alterius iudice, qui sint numero tres proximiores consanguinei, vel affines ad minus ipsius talis male facientis facta sua et petant cum concordia tali eorum consanguineo male facienti facta sua coram dictis officialibus, vel altero eorum dari curatorem ad administranda bona sua eius tractanda negotia, et causas, et iurent ad sancta Dei evangelia corporaliter tactis scripturis praedicta non calumnia facere sed bona fide et sine fraude, quae petitio ista per plenam sufficientem et legitimam probationem habeat tale, quod si petitum fuerit prodigus dignus esse et male faciente facta sua, et quod potestas, capitaneus, sive rector et eorum iudices et officiales et eorum quilibet coram quo petitum fuerit teneantur, et debeant vinculo iuramenti et poena ... librarum denariorum pro quolibet de eorum salario ... applicanda tali prodigo male facienti facta sua administrationem bonorum suorum interdicere et sibi curatorem dare infra tres dies postquam petitum fuerit ad omnia supradicta pro petitione omnium ... consanguineorum et ... ter. ... facere ... in locis consuetis, quod nullus ... et cum tali prodigo et male faciente facta sua aliqualiter contrahat, et dictum bannimentum fieri debeat eadem die dicta petitio oblata fuerit per facto iuramento praedicto per dictos consanguineos et ex tunc a dicto bannimento facto in antea nullus cum dicto prodigo et male faciente facta sua contrahat nec dictus prodigus contrahere possit, nec in iudicio ... interesse sine praesentia dicti sui curatoris et si aliquis contractus a dicto bannimento in antea cum

aliquo

Ubi ... potest ... sub ... successione ... ab intestato ... Bar. ... tut. et ... ad intestato ... in ... lib. ... de appell. ... ff. de leg. ... lib. 2 ... et con. ... lib. 3 ... Bal. in con. 224 ... col. 2 ... lib. ... et statuta disponens ... de tutela Bal. con. ... lib. ...

Litigatur cum pupillis, debent petere tutores dari pupillis l. ... ff. ... de tut. et curat. ... et in omni ... tutoris ... Bar. ... tutor ... et curat. dat. ab his, ... l. illud ff. ... de adult. ... Sed ... posset dari ... non, nisi ad lites, et idem in pupillis ... adolescens, et not. ... de minor. l. 1 ... fin.

Nota quod hic ... non ... quod ... curatorem dari ... ff. ... tut. ... et ... curatorem ... et not. Bal. et Alex. in ... male fecerit facta sua ... ipse ... prodigus ... de curat. fur. ... ultra ... sed bona ... et ... de ... fin.

quod petitio ... probans ... male facientem facta sua ... vulgo ... gl. in l. ... c. ... Bald. ... per plenam sufficient. et legitimam ... consanguineis ... adhibenda fides ... prodigum et eos petitio est admittenda. Alex. cons. 54 ... lib. 1 ... cons. ... col. 2 ... in ...

[illegible]

Si ... dubitari ... intelligendum ... in l. ... de verb. oblig. ... Lanc. ... n. 26 et seq.

aliquo fecerit, aut in Iud. steterit actu quomodo
predicto, non valeat ipso iure, et si de facto fuerit quan-
titatis [illegible] esset penis appositi in ipso contractu et
cap.[us] et quilibet eorum [illegible] eorum, qui contrafecerit in [illegible] in
contrahendo cum tali prodigo post d.m banimentum in ano in
tantam quantitatem [illegible] quanta continetur in contractu facto
dicto comuni solvend. debeat condemnari, nisi presentia et consensu
dicti cui committatur curatoris, et nullus notarius de
civitate [illegible] talem contractum faciend. cum tali prodigo
sine presentia sui curatoris scribere audeat vel presumat
ad poenam sibi arbitrio potestatis tollend., et quod d. potestas, capitaneus
sive eorum iudices teneantur facere inquisitionem infamam
mente a principio eorum regiminis per civitatem [illegible]
de huiusmodi prodigis et male facientibus facta sua
et de his facere fieri inventarium et facere banniri publice
ut nullus cum dictis prodigis contrahat sine licentia sui curatoris
ut homines sciant, et se possint a dictis poenis cavere, et una
facta tali prodigo [illegible] superius e expressum, et administratio
facienda d.r curat. datum modo [illegible], dictus prodigo valeant
et teneant, et non possint impediri, nec obstet si talis cur=
ator de bonis prodigi inventarium non fecerit ut fecisse [illegible]
[illegible]
Et si quis prodigus vel male faciens facta sua vendiderit,
donavit, vel aliquid contractum fecit, vel fecerit in futurum
de aliqua re mobili vel immobili, postquam sibi datus fuerit
curator, vel postquam sibi per banimentum fuerit bonorum admi-
nistratio interdicta potestas, cap.us sive rectores vel iudex
ipsorum vel alterius ipsorum ad requisitionem curatoris ipsius
prodigi oblata probatione, de re pertinenti, ad eius
pertinuisset ad ipsum prodigum, et male facientem
facta sua quolibet ipsorum officialium tenead. quod pertinet
fuerit, faciat de [illegible] [illegible], vel donatam, vel
[illegible] non alienatam sine presentia et consensu curatoris
[illegible] ipsi prodigo restitui a [illegible] possessione, et contractum factum
per d.m prodigum sine presentia d. sui curatoris [illegible]
[illegible], et degustari [illegible] effectum absque libelli petitione
et oblatione, et litis contestatione et [illegible] cat. et [illegible]
iudiciarii ord. [illegible] pretermisso, visis [illegible] publico banimento
facto, quod nullus contrahat cum d. prodigo dummodo [illegible]
[illegible] habeat regressum cum illum, quod damnum habuerit
a d. prodigo, et male facientis facta sua, cui potius
eorum non subveniatur, et quod in illo casu et si iur.m
intervenerit, nec prodigus, nec eius bona in aliquo
contractu, vel promissione sine presentia sui curatoris
post factum d.m banimentum alicui aliquo [illegible] obligetur.
Et si aliquis voluerit ad Iud.m trahere aliquem ex
[illegible] dicimus cum [illegible] ibi [illegible] d. Bal. in d. [illegible] prodigis
[illegible] de minor. Vid. [illegible] Afflict. dec. 256. [illegible]

[illegible] Sed intelligi quod d. [illegible]
[illegible] intelligitur [illegible] in casu
[illegible], quando [illegible] actor agit cum
pup. lus; [redacted]
Sed quando aliquis non actor agit
in iud.o cum pup.lus maiore
[illegible], tunc debet [illegible] dari
curator ad litem et quod ipse
pup.lus non petat, et actor
debet instare coram iud., ut
faciat mandatum pupillo
maiori [illegible], quod veniat
ad petendum curatorem
ad litem, et si comparuerit
dabit curator ille, quem
petierit, si vero sit contu-
max iud.x dabit ei cu-
ratorem ad litem l. i.
[illegible] pet. [illegible] vel curator,
et ibi [illegible] d.r, quod si pup.lus
[illegible] Iud.x non potest [illegible]
non petenti curatorem
dari sibi ad litem, providere
ei de curatori, [illegible]
[illegible], quod nisi pup.lus, non [illegible]
[illegible] potest convenire [illegible]
ipse nisi petierit sibi cu-
ratorem dari ad litem, quod non
[illegible] [illegible] [illegible] di minor.

7v

f

predictis prodigis, quod debeat facere citari curatorem et ipsum convenire pro ipso prodigo, et si aliter fieret, citatio et processus non valeat ipso iure, et quod factum fuerit debeat retractari nullo facto dicti statuto, et si iustum appareat et factum post traditionem factam, ut est superius declaratum, et si in ipso precepto quarantigiam contineat, sive ipsum instrumentum esset sine presentia dicti sui curatoris executioni mandare non debeat, nec possit, immo teneat, et debeat cogere ipsum creditorem tale facere fieri et citatione ipsi prodigo, ut eius procuratori, et ad probandam prodigalitatem, quam quis probari vellet aliquo de predictis contra quinque tamen modo dicto narratum sufficiat probatio unius testis de veritate dicentis et unius et duorum testium de publica fama et si testis diceret, quod vidit talem prodigum ludere ad azarum, quod de poena ludi non possit procedi, nisi contesse haberet ad dictam confessionem, seu nisi et super predictis omnibus potestas, capitaneus et eorum iudices et aliorum possit, et debeat omnia que providerint et expedierint facere et dictorum officiis exequi.

XLIIIIa Rubrica. De conductoribus terrarum et vinearum

Item dicimus, et ordinamus, quod quicumque conduxerit, seu habuerit terram, ut vineam ad cottimum, ut laboritium, ut domum ad pensionem ab aliquo, teneat, et debeat finito tempore locationis ipsam terram, ut aliam rem locatam domino, et quasi domino rei relinquere, ut et locatori dimittere ipsam rem locatam liberam, et absolutam, et absque ivanam ad dare redire non possit, nec in eadem molestare et si talis conductor dictam non dimiserit, et confecerit et finito tempore locationis in ea molestaverit in centum solidos denariorum cuius fuerit condemnetur. Et liceat domino, ut quasi et etiam locatori sua auctoritate reintrare tenutam et possessionem dicte rei locate sine poena, et banno, et capere cioè togliere, si quid esset in ea. Et ipsi conductores teneantur et debeant terras locatas, et possessiones conductas bene laborare, et colere toto tempore, quo ipsas tenuerint, et si non fecerint, ut fieri fecerint liceat domino ut quasi domino seu suis heredibus reintrare tenutam, et possessionem dicte rei locate sine poena, et banno dummodo quod antequam conductor discedat de possessione, ut eam relaxet rei conducte debeat eligi duos homines amicos, qui debeant cognoscere de iuribus conductoris, et diffinire et donec dicto conductori de interesse suo fuerit satisfactum prout ipsi arbitri diffinierint, conductor ad relaxandum eam nullatenus teneatur; et idem dicimus de his qui conduxerint terras ad pastinandum

ad pastinādū, et teneantr ipsi conductores illis a quibus
receperint terras, et vineas dare idoneam cautionē ad petitionē
ipsorū de non removendo fructus, et terras, vel vineas, quæ sunt
q esset in d.re locata, nisi pr. locatori satisfecerit de affictu
Et si qs cōtra pdicta fecerit in c.m sol. den. cōi fulg. condemnetr. Et si qs constituerit se rem aliqm noīe alterius
tenere, et possidere et poss. seu fructus ipsius rei liceat
illis quorū noīe constituit possidere, et suis, aut ipsorū
heredibus post cōpletū terminū seu tpus reintrare tenutam et possem ipsius rei, et ipsam tenere sine poena legis
et banni. Et potestas ad petitionē locatoris, et heredum
ipsius faciat ipsum locatorē, et eius heredes in possem
ipsarum rerum induci sine aliq. solemnitate, exceptione
aliq. nō obstante, sed solummodo ostenso instro [illegible]
sive ille q constituit se rem aliqd possidere possideat
sive non. Et pdicta vendicent sibi locum in
cottimis terrarum et vinearum et in rebus datis
ad pensionē de quarum fructibus venditū facta
est in fraudem conductoris, aliq. lege et capitulo
nō obstante. Et postquam dnus proprietarius vel quasi
dedit, concessit, vel locavit aliquam rem ad affictum, seu cottimum
aliquam seu [illegible] ad certum tpus, nullo modo
talis conductor sine voluntate locatoris [illegible] suum
alium concedere possit. Et si qs contrafecerit, in
c.m sol. cōi fulg. condenetur. Et locatio per conductorem
[illegible] facta sine voluntate locatoris [illegible] non valeat
nec teneat. Et hoc locum habeat in pnti., [illegible]
et futuris. Et si qs locaverit, vel locavit aliquam
domum p tribus annis, vel maioris spatij tpis, et talis
locator vendere voluerit istam domum, q possit
[illegible] libere absq aliq. contradictionis iur., et conductoris
[illegible] vendere sine poena, et banno, dummodo
non malitiose [illegible] vendat, et quod ius conductoris
semper maneat salvum, adeo q si conductore [illegible]
alius [illegible] locatori aliqd pro pensione solutum ultra
[illegible] debuerat, q talis locator eidem conductori de
soluto ultra id q deberet, [illegible] in oibus teneat. ad
restitutionē ipsius, et ipsi conductori compellatur de
facto, si vero talis locator domum locatam venderet
malitiose, et in fraude conductoris, ordinamus, et
diximus, q venditione huiusmoi nō obstante ipse
conductor istam domum usq ad cōplementū locationis
sine poena et banno possit, et liceat retinere. Et nihilominus
talis locator istam domum in fraude vendens in
c.m sol. cōi fulg. condenetur. Et liceat dno, vel quasi
rei locatæ istam rem pro suo melioramento vendere
vel pro sua necessitate, dūmodo satisfaciat conductori
de iure

vendere. An possit dari in dotem, vel pmutare, vel alio modo alienari, credo q sic, qr appellatione venditionis oēs contractus cōtinentur, vel dicit Bal. in l. ij. C. de rescind. vendit.

Vid. Alex. in l. si filio ff. si vir in [illegible] col. ij. n.o 3. ff. solut. matri. q aliqua dicit ad mam et multu conferentia.

Et liceat retinere. Vid. circa qd not. in l. si vnd. ff. cod. [illegible] ff. loc. et p Bar. in l. diuortio ff. sol. matri. et in l. 3. C. loc.

de iur' suo, et melioratione, quam fecisset in re predicta conducta ad laboritium ad voluntatem duorum amicorum ut consanguineorum qui inter a dictis partibus eligantur. Et quod emptor cuiuscumque rei locatae alteri non possit intrare ipsius rei possessionem emptae tenutam, nec eam possidere, titulo emptionis ipsius tenearetur [illegible] aliquem conductorem, nisi prius ipsi conductori sit satisfactum de iur' suo secundum declarationem faciendam per duorum consanguineorum, vel amicorum ut supra est quod ad petitionem conductoris teneatur tam emptor quam venditor intrar' ipsam venditionem non esse calumniosam, nec in praeiudicium ipsius conductoris factam.

XIIII.a Rub.ca De laboratoribus terrarum et vinearum

An locator possit agere ut tenetur laboriet. dic quod sic ut l. item si fundi ff. de usufruc. et ibi per glo.

Item dicimus et ordinamus, quod laboratores terrarum et vinearum teneantur, et debeant locatores si vixerint sin autem heredes ipsorum requirere quando fructus rei locatae ab ea voluerint removere tempore congruo recolligendorum fructuum et reddere locatori, vel eius heredibus partem contingentem de blado, canapa, et lino, et aliis fructibus, si dominus rei locatae voluerit ipsam partem in campo recipere, et solummodo in aream, vel saltem in alium locum, secundum quod actum extitit expresso inter eos dicta segregatione premissa et quod blado, canapa, lino, vino et uvis non possint dare messoribus canepatoribus, vel vendemiatoribus vel aliis quibuscumque operis de illis possessionibus, quae iacent ad laboritium sine voluntate locatoris vel heredum eorum, et si quis contrafecerit in decem libris denariorum pro qualibet vice puniatur condemnetur salvis pactis factis inter contrahentes et si aliquis conductor alicuius rei negaverit dominium proprietatem rei sibi locatae ad pensionem, ex communi ad affictum ipsi domino, seu locatori reintrari possit ante tenutam et possessionem ipsius rei et ipsi conductores teneantur et debeant battere bladum, macinare canapam et linum, et vendemiare uvas et alios fructus a praedictis rerum et possessionum conductarum per eos quarum rerum et possessionum propriarum ipsorum conductorum et si quis contrafecerit solvat bannum pro solidis denariorum pro qualibet vice et debeant ipsas terras, vineas, et possessiones colere secundum pacta habita inter conductorem et locatorem.

Ipsam partem in campo. Nota quod non dicit quantam dic quod intelligitur de medietate l. nomen filiarum ff. de ver. sig. sed an conductor debeat exspectare partem seminis, et sumptus dic quod non. quia enim obligatur de dicti [illegible] et [illegible] arct. l. fructus ff. sol. matri. et Nota quod fundus permittere fructuarii mori solitis l. si fundus ff. de leg. i. et ibi per D. Iac. de arct.

XV.a

XV.a R.ca De Edificijs pendentib(us) sup(er) domos, et Edificia Aliena &

Item dicimus et ordinamus, q(uod) si murus, domus, vel aliq(uod) alia res alicuius sederit, seu penderet sup(er) domum, casalenu(m), seu edificiu(m) alicuius, seu aliquoru(m) vicinoru(m), ipsa sup(er) apprehentio, seu appodiatio in nullo p(re)iudicet alicui, de cuius casalenu, domo, vel edificio apprehentu(m) fuerit illa pertus quod appodiatio sea aliqua p(re)scriptio t(em)p(or)is, et xxxx. an(norum) illi, d(e) cuius domo, casaleno, vel edificio apprehentu(m) fuerit vel appodiatu(m), n(on) p(re)iudicet, et potas cap(itane)us vel eoru(m) Iudices, et officiales teneantur, possint, et debeant et eoru(m) quilib(et) de talib(us) q(uaestioni)bus cognosc(er)e et ipsas diffinir(e) sum(m)arie sine libello, et ing(re)ssu co(n)tinuo facer(e) releuar(e), et remouer(e) aliena sup(er) d(i)c(t)o celo, et si q(uo)d fuerit sup(er) appehentu(m), vel appodiatu(m) sup(ra) d(omu)m, casalenu(m), sive edificiu(m) alicuius et si in semita vel manueal(i), sive strada publ(ic)a aliq(uo)d fuerit appodiatu(m), seu columna d(e) ligno posita, seu ficta fuerit, q(ua)e i(m)pedimentu(m) p(re)staret, incontinenti faciat elevar(e) et remover(e), ita q(uo)d co(m)munis, nec aliquis alius in e(ius)d(em) ut redeant, aliq(uo)d i(m)pedimentum habeat, unde alleg(ati)o(n)es cap(itane)us sive rector vel eoru(m) Iudices et offic(ia)lib(us) eoru(m) i(n)f(ra) octo dies p(ost) q(uam) querelam habuerint teneant(u)r facere elevar(e) et remover(e) sine libelli petitione et oblatione et Iur(amen)to calum(niae). Et q(uo)d q(ui) tenet murum co(mmun)is p(ro) se et tenuerit aliq(ue)m rem co(mmun)is p(ro) aliq(uo)d t(em)p(u)s ipsa tenuta et potesta ou(ne)re alicuius p(re)scriptionis t(em)p(or)is co(mmun)is p(ro) se in aliq(uo) n(on) p(re)iudicet, et predicta valeat, et teneat et locu(m) habeat in p(ra)eteritis, p(rae)sentib(us), et futuris:

XVI.a R.ca De Nuntiatione Novi Operis &

Item dicimus, et ordinamus, q(uod) si aliq(ui)s edificaverit in aliq(uo) loco, vel edificium fecerit, et aliq(ui)s denuntiaverit novum opus p(ro) iactu lapilli, vel alio mo(do) legitimo, Cap(itane)us vel Iudex causar(um) civiliu(m) co(mmun)is p(ro) se tenear(tu)r inter p(ro) tali denuntiatore ad petitione(m) construenti novum opus, et ipsu(m) coger(e) ad recipiendu(m) fideiussore(m) ab ipso construente de removend(o) edificiata expensis ipsius edificatis, si denuntiator p(ro)baverit i(n)t(ra) unum mense(m) ee(ss)e edificatu(m) iniuste, et si n(on) p(ro)baverit i(n)t(ra) unum mense(m), co(m)putando a die receptionis ipsius fideiussoris

Adde Alfred. deci. 496. vide in centuria v. Bar. in t(ractatu) (..)ijs a quo in princ. 4. et in poss. leg. l. i. ubi glo. Et ibi Saly. col. ij. in ij. opp. C. eod. tit. Bar. q(uod) illud tex. in l. p(rae)tor §. si q(ui)s parat(u)s ff. eo. tit. et §. h(oc) autem dictu(m) col. 2. Saly. et in l. d(e) pupillo §. si cui ff. eo. tit.

8v

fideiussoris, seu satisdationis aedificatoris iniuste
aedificasse, talis denuntiatio sit cassa, et vana et
nulla habeat. Et quod tale denuntiatione illud quod
aedificatum est non debeat mutari nec possit. Et si
talis denuntiatores recusaverint ut receperint dictos
fideiussores recipere, quod dicti officiales et quilibet eorum
coram quo ista quaestio verteretur, teneantur, debeant, et
possint ipsos fideiussores recipere nomine istius de-
nuntiationis ab ipso aedificatore et talis receptio
valeat et teneat, et si facta erit ipsa denun-
tiatione et exinde possit aedificari, non
obstante denuntiatione praedicta. Item quod nullus
possit, nec debeat apprehendere de strata, burgo
et via aedificando de novo vel veteri ut reparando,
ut etiam aedificando ultra id quod de iure debeat, ad
poenam xxv lib. den. eorum fiscis applicandam
Et potestas teneatur facere destrui sic apprehensum
ad petitionem cuiuscumque petentis infra octo dies postquam
fuerit sibi denuntiatum. Et si aliquis exierit
seu deguastaverit aliquam suam domum ex parte
muri et ipsum aedificare incoeperit, aut non fuerit
cum ipsa aedificatione apprehendentem de via
ut stratarum, fiscis aliquis non possit sub dicta degu-
astatione et destructione dicti muri seu parietis
reapprehendere ad poenam praedictam. Et vicinis stric-
tis [illegible] quae est inter domum suam, et vicinorum suorum
ex aliqua causa, nec aedificari in eorum
apprehendi possit, aut impediri, et potestas capitaneus
sive rector et eorum iudices, et quilibet eorum coram
quo petitum fuerit infra octo dies postquam querella
habuerint totum illud quod aedificatum, aut apprehensum
invenerint facere relaxari et burgum reduci
amplum in pristinum statum ad petitionem
cuiuscumque petentis. Et potestas teneatur et dicti officiales
et eorum quibus ad petitionem cuiuscumque petentis
ille coram quo petitum fuerit. Ornati accedere ad
ipsum locum et videre ipsam stratam viam seu bur-
gum, et cuiuslibet eius apprehensionem semel et pluries
et quoties opus fuerit, et facere deguastari
quod sic apprehensum fuerit et ipsam viam et burgum
ad statum pristinum reduci faciant in effectu
Et si potestas capitaneus vel eorum iudices in praedictis
fuerint negligentes, quilibet ipsorum perdat de suo
salario xxv lib. den., in quibus quilibet ipsorum

condemnetur

confaciens condēnetur. Et si aliquis denuncian=
dit alicui novum opus pretextu capitulorum
istam denunciationem teneatur, et debeat coram
constructoribus novi operis, ut alterius seu alicuius
de familia constructoris, ut coram illis, qui laborant
in ipso opere facere. Et si aliter fieret ipsa den=
unciatio, non valeat, imo sit cassa et vana et
nulla habeatur. Item quod si quis denunciaverit alicui
novum opus iniuste et de hoc iure sibi in iudicio non
probaverit infra mensem, quod edificans, et si iniuste
edificaret, edificet et edificare possit, et talis
denunciator in certum solidorum denariorum consulibus condēnetur. Et
hoc capitulum et in eo contenta valeant et teneant et
locum habeant in preteritis, presentibus et futuris.

XVIª Rubrica. De Emancipatione fienda, et modo
in ea servando.

Item dicimus et ordinamus, quod si aliquis voluerit emancipare
filium suum, ut alias quietum habeat a potestate sua,
quod debeat illum emancipare et facere scribi in
libris consulum. Et scribatur in libro, faciat in
consilio generali denunciationem, qua de tali scripto
in libro consulum facere intendit, ne talis ema=
ncipatio fieri valeat in iudicium consulum. Et
pater teneatur dare filio partem de omnibus bonis ad ipsum
contingentem, si idoneus commode dividi possit. Et
si aliter dicta emancipatio fieret, non valeat in
iudicium consulum, nisi fieret in dicto consilio.
Et hoc valeat in presentibus, preteritis et futuris. Et
nullus presumat dicere in consilio talis emancipa=
tio nulla fieri, nec nominare istam emancipati=
onem, nisi pro talis emancipatus reperiatur scriptus
in libro consulum. Et qui contrafecerint in quolibet casu
consulibus condēnetur. Et quilibet possit contrafacientem
accusare. Et si filiusfamilias male gesserit facta
sua, pater, ut non possit venire coram potestate, ut iudice
sua, pater, ut magistratus consulum. Et talis filius male gesserit
negotia sua contingatur, et potestatem ut iudice
emancipationem ad
mattus ad recipiendam
petitionem patris sui. Et si pater male gesserit
facta sua et filius quod filii, ut filius possit
coram dictis iudice et potestate petere, quod pater ipsius
filius, ut filium debeat emancipare et dare
filii ut

+

sibi, ut eis partē cōtingētē de bonis suis et potās
et Iudices mallefitiorum Civitatis fulg. possint et
debeant talē prēm malegerentē fca sua et
filiorum cōtingerē ad petitionē filij ut filiorum
ad eos, ut eum emācipandum et ad dandum
eā ut eis partē cōtingētem de dictis bonis suis
et si dicti potās, et Iudices mallef. in pdictis fue=
rint negligentes ipsorum quilibet in L. librarum
denariorum cōis fulg. debeant cōdēnari et
si aliqua emācipatio facta fuerit violenter
et involūtarie seruata dicta forma in pñti
Statuto cōtēta valeat et teneat et plenā
habeat in bonis firmitatē, ac si voluntarie
et iuridice facta esset et cum voluntate uti=
usque 5. emancipātis et emācipati, et si filio
emācipatus in etate legitima nō fuisset, cap.
statutorum, vel lege aliqua in cōtrarium nō obstāte
Postea aūt dari et emācipatio eadem intelligatur
hoc modo, Videlicet quod sm formam Statutorum loquentium
quod pr tenneatur pro filio in mallefitijs et in
quibus liceat emācipare filium malefaciētem
facta sua, et dare sibi partē de bonis, quod pr
dare voluerit tali filio mallefacienti facta sua
et aliā partē hēre nō possit, nec plus de bonis pris
petere, nisi illā partē, quā pr suus dare voluerit
sibi, et sic dari, et recipi voluimus istā partē
ut dictum est, Et si filij, ut filie alicuius male=
facientes facta sua essent ita parui, quod nescirēt
emācipationē petere de eis fieri, quod potās et
eius Iudices, coram quibus petitum fuerit tales minores
emācipari facere ad petitionē cōsanguinei proxi=
mioris petentis, et talis emācipatio facta ad
petitionē propinquorum valeat dūm quod fuerit
seruata forma pdicta, et quod pdicti mallo pris tales minores
emācipati nō possint ingetari, neque cōstringi, Et si
aliquis filios, ut filias emācipauerit, quod de tali emān=
cipatione camer. cōis fulg. teneatur facere
scribi copiam in libro cōmunis fulg., qui liber per ipsam
cāmerā fiat, et in ipso libro scribātur omnes
emācipationes, que fient, et noīa oīa emācipatorum

C. VIIIj.ª R.ca De relictis et ultimis voluntatibus Satisfaciendis, et de male ablatis

Item dicimus et ordinamus, quod si aliquis in suo ult.o testamento
vel ult.a voluntate mandaverit, aut disposuerit, quod sui leg=
atarij, et fideicommiss.rij reficiant usuras, vel male ablata
restituere teneantur secundum voluntatem, et dispositionem illius
testatoris, et si ipsam restitutionem facere omiserint, vel
recusaverint in XXV. lib. den. cui quilibet condemnetur,
et talis confessio facta in testo, vel codicillis, non possit modo
aliquo revocari, imo ipsa confessio executioni mandetur
per potem, et eius officiales, ac si in Iudicio legitime facta
esset, et quod notarius, qui scripsit testum, seu codicillum
in quo predicta confessio facta esset istam confessionem dare
teneatur cuilibet petenti ad penam X. lib. den. in
quibus si contrafecerit penitus debeat condemnari, et
potas, et cap.ni et eorum Iudices, et officiales, et
quilibet eorum teneantur, et debeant heredes legatarios
et fideicommissarios ipsius testatoris cogere ad
adimplendum et satisfaciendum voluntati
testatoris in omnibus et per omnia, et notarius, qui tales
scripturas habuerit, cogatur a pote et eius
officialibus ad dandum ipsas scripturas cuilibet
petenti habito pagamento suo, ita quod voluntas
testatoris adimpleatur, aliqua prescriptione temporis
non obstante, et nullus potest pub.ce, vel occulte
in predictis dictis heredibus fideicommissarijs
executoribus, vel legatarijs aliquid impedire pub.ce
vel occulte, ad penam XX. lib. den. Et si aliquis
abstulerit, vel furatus fuerit, vel occupaverit
de bonis et rebus alicuius testatoris, potas
cap.ni et eorum officiales teneantur et debeant
tales occupatores, fures, vel invasores compellere
ad restituendum occupata vel apprehensa, et ad
ponendum in locum suum, seu in statu in quo
erat ante apprehensionem seu invasionem predictam
Item quod nullus Notarius debeat movere aliquem
volentem facere testum, et invito volenti
facere quoniam, vel relinquere usuras, vel

male

male ablata, ut postea nõ relinquat aut ponat in dicto testo. Et si qs contrafecerit, puniatur, et condemnetur vice qualibet in xx. lib. den. cui fiscali applicandorum. Et hoc locum habeat in qualibet parte sui, et in qualibet membro presentis Capituli, et in pntis, presenti, et futuro, nullo alio cap.lo obstante.

Item quod in testo condendo in comitatu fulginei sufficiant quinque testes.

Vide de hoc latiss.e in l. fin. C. de test. ubi dicit quod testes concordat cum isto cap.lo statuti in fin.

XIX.a Rub.ca quod nulla persona cogatur ad testandum

Item quia nihil est quod magis hominibus debeatur, quam supreme voluntatis sit stilus, et licitum postquam non redit arbitrium, spes enim dat homo videns, et homo credens, et ideo eius suprema voluntas debet esse libera, et pro lege servari. Statuimus igitur, quod nulla persona audeat vel presumat aliquam personam cogere ad testandum, vel a testatione supprimendam voluntatem cum voluntatem testatoris facere compelli, vel fieri, vel debere aliqua persona aliquod impedimentum alicui volenti testari seu quandam vel ultima voluntate condere, Et si qua persona contrafecerit, privetur omni commodo, quod posset consequi et consequi deberet ex qualibet successione, quam faceret, seu facere posset dictus volens testari, seu contra voluntatem testatoris, ex coheredatione, quam aliquis faceret et nihilominus puniatur et condemnetur in c.m lib. den. cum fiscali applicandorum.

XX.a Rub.ca De Ratione reddenda per Tutores Pupillorum Pupillis &c.

Item quod Pupillis et Adultis etc. id tamen non ita ne excess. ut aliis fiat iniustitia c. ex ea (?) ext. de foro compet.

Item quia Pupillis, et Adultis debemus esse in Iustitia fautores, et providere pro posse, cum ipsi sibi providere non possint, ne istorum facultas, et bona per ipsorum tutores, et curatores dissipentur, Statuimus, quod quilibet tutor vel curator teneatur omni, seu omni anno reddere rationem tutele, et cure, quam administravit et gessit, et si in reddenda ratione inventus fuerit male vel tutelam male administrasse amoveatur a tutela vel cura, quam gessit, et alius loco ipsius substituatur.

+

Substituatur idoneus, Et Adultum vel Pupillum
male administrans conservet indemne, et fiet hoc curat=
ori vel tutori substituendo reliqua restituat, et nihilominus condemnetur
communi Fulg. pro fraude seu male gestione in XXV. lib. den.
et rationem etiam reddere debeat tempore scripto modo, videlicet in presentia
quatuor consanguineorum propinquorum dicti adulti vel pupilli
ex parte patris vel matris, qui vocare tenentur dictam rationem
coram Iudice maleficiorum audire et facere bona fide pro
adulto vel pupillo, et referre in scriptis dicto Iudici
tempore quo invenerint, infra unum mensem a die perditionis iuris
ad poenam XXV. lib. den. pro quolibet ipsorum, quorum
relationi in scriptis late stetur, et habeatur pro legitima
probatione, qua recepta Iudex teneatur ad omnia supradicta
et et condempnare sine aliqua probatione, aliqua acusatione
denunciatione seu questu, et ipsa sententia valeat, ac si
esset servatis Iuris et Iudicij ordine servato plene a dicta
sententia nulli liceat appellare, nec de nullitate opponere
nec quomodolibet retractare, sed infra X. dies executioni
mandare exceptione seu petitione aliqua non obstante:

XXIa. Rubrica De Potestate, Capitaneo Prioribus et alijs qui iura
reddere teneantur, et eorum officio:

Item dicimus et ordinamus, quod potestas et capitaneus et priores Populi
Civitatis Fulginei, et eorum officiales, et dominorum datorum notarij,
et alij singuli Civitatis predicte, qui iurisdictionem et cognitionem
habent cognoscendi, sui copiam faciant ad iura reddenda
ad Bancum Iuris tempore quo sunt deputati convenienti tempore
et veniant, sedeant, tractent, et querelantibus Iustitiam
reddant hac lege perpetuo valitura sancimus, Et quod
campanarius Civitatis Fulg., qui pro tempore fuerit teneatur
et debeat de mane ante mediam tertiam pulsare campanam
que pulsatur pro custodia Civitatis, Et post nonas
ante vesperas hora debita, tempore quo sibi videbitur
simili modo dictam campanam pulsare, et
tenere pulsationem et sonum per magnam horam
et diebus dominicis et festivis, Et predicta
omnia bene et legaliter, et sollicite faciat,
et ea adimplere teneatur vinculo Iur.

Recipien[di]

[Left margin:] Et referre. Circa hoc Statutum
vide Bart.nm Soci. in cons. incip.
ut fassanctaque iura loquantur,
quod habes manuscriptum, ubi
in terminis huius statuti consuluit
et multo facit ad intellectum
huius statuti; Sed quid, si duo
ex istis consanguineis, dicant
dicant male administrasse
et reddat rationem, alij duo
dicant oppositum, An stetur
relationi duorum deponentium
contra tutorem et dicatur satis=
factum statuto? Vide in d. cons.
et Cacialupa in cons. incip.
Superius post cons. d. Soci. quod
et habes manuscriptum post
dictum cons. Soci.

[Right margin:] Habeatur pro legitima. Hoc
Statutum, circa hoc concordat cum
iure communi Bar. in l. 2. C. de iur. fisc.
lib. X. arg. l. 2. C. de tutor. et fruc.
leg. Et in isto casu isti relatores
debent reddere causam scientie, et
non interrogati: Haditi duo
habet deponere, quod tutor sic et
sic administrasse, quod sensu
corporeo percipi potest, quia numquam
talis administratio esset
bona vel mala, et hoc non
percipitur, nisi iudicio intellectus,
sed ubi testes deponunt super his
que iudicio intellectus percipiuntur
non probant, nisi rationem reddant
per sensum corporeum, et si de eo
non sint interrogati Innoc.
in c. cum causam ex de testi. Bar.
in l. solam C. eod.

+

12v

recipiendo ab eo predictum Dominum Priores predictos, Quod dominus potestas, capitaneus
eorumque Iudices et officiales et priores populi. Et notarij
dannorum datorum, et omnes alij officiales, qui cognitionem habeant
ad Banchas eorum ad quas essent deputati, venire
et stare teneantur et debeant vinculo Iuramenti a
tempore dicte pulsationis dicte campane, et sedere, et
audire stantes coram eis ut alterum eorum usque ad
tertias de mane, et de sero usque ad vesperas diebus non
feriatis, diebus non feriatis, et maxime in die veneris
qua dies veneris sit feriata, potestas, capitaneus et
Iudices teneantur et debeant in pulsatione dicte
campane venire, ut potestas ad Banchum maleficiorum
capitaneus in loco consueto, et audire omnes aliquid coram
eis proponere volentes, et de suis officialibus
querelantes, ad penam x. lib. den. pro quolibet
ipsorum potestatis et capitanei, in quibus si fuerint negligentes
in non veniendo ad dictas Banchas dictis diebus
et temporibus, quolibet ipsorum potestatis et capitanei debeat condem=
nari, et quolibet iudicum predictorum potestatis et capitanei, et qui
contrafaceret seu delinqueret in predictis in quinque
lib. den. quilibet alius officialis contra predicta faciens
in tribus lib. den. per syndicum dicti eorum tempore syndicatus
ipsorum debeat condemnari. Et ordinamus et
volumus, quod in pulsatione dicte campane hostia
sive porte palatiorum dominorum officialium sint clause
et ante dictam pulsationem non debeant aperiri
per dictos officiales pena sacramenti et xxv.
lib. den. de salario ipsorum officialium auferendorum
Et nullus de Civitate vel districtu Fulginei ante dictam
pulsationem et postquam officiales elevaverint
a Banchis intrare valeat et audeat ipsa
palatia, nec ad dictos officiales accedere, pena
L. lib. den., ut hostium scalarum palatij potestatis, quod
ascendit in Salam superiorem, et hostium
palatij capitanei, quod est in sala intus palatium capitanei
Et eorum officiales teneantur et debeant pena
predicti Iuramenti inviolabiliter observare.

XXIIa

CXXIIII R[ubrica] De his q[ui] dubitaverit ne aliquis
habeat aliq[u]a iura vel alia in aliq[ui]b[us] poss[essionib]us que p[rim]o emeret
Sty decimus et ordinamus, ut malitiis hominum [quantum] est
possibile obvietur, q[uod] si aliquis, ut aliq[ui]s dubit=
averit de aliq[uo], ut de aliquibus, ne in possessione d[e] aliq[u]a
seu d[e] aliquibus rebus sibi liis, seu questio aliq[u]a
moveatur p[er] aliquem seu aliquos de qua, seu
de quo dubitaretur, potestas et eius iudex teneatur
et debeant ad petitionem cuiuscumque petentis sta=
tuere terminum certum tal[em] seu talis, de quo dubium
agere[tur], ad agendum, et petendum quicquid vellet,
seu vellent de bonis et sup[er] bonis talibus illius,
seu illorum et illarum, q[ui] seu que dubitarent
ad producendum o[mn]ia sua iura et instr[ument]a quecumque
et si no[n] fecerit, seu no[n] fecerint, et ipsa instr[ument]a et
iura no[n] produxerint, ut introduxerint infra ip[su]m term[inum]
ei ut eis statutum, et statuendum seu assignatum
potestas, seu eius iudex coram q[uo] fuerit postulatum
teneat[ur] et debeat sub vinculo iur[amenti], et eo possint
ante p[rese]ntis capit[ulum] tal[is], seu talis de q[uo] seu de quibus
dubitaret, silentium perpetuum imponere de bonis
seu in bonis predictis, et si postea aliquod instrum[entum]
producere vellet, seu vellent, ut aliquid de suo iure
proponere minime audiatur, [et] ut intelligatur
q[uod] ipsa instr[ument]a, iura, et poss[essiones] inutilia habeantur
et sine ante p[rese]ntis capituli, ita q[uod] ex eis ulterius
agi no[n] possit. Item q[uod] ad petitionem emptoris alicu=
ius rei potestas et sui officiales possint, et
debeant facere proclamari p[er] banitores com[unis]
publ[ice] p[er] loca pub[li]ca et consueta d[ict]e civitatis, q[uod]
si aliquis vellet petere, ut aliquid suis hic [...] d[ict]a
re, seu re[bus] sic emptis, q[uod] debeat comparere coram
d[ict]o pot[estat]e seu iudice ad dicendum et opponendum
et monstrandum ad unum [...] quam die et tribus
banimentis sic factis cum ter[mino] [...] dies pro
[...] banimento, deinde no[n] audiatur, nec
p[ro]libus banimentis, salvo q[uod]
possit emptor in aliq[u]o molestari, salvo q[uod]
si venientes postea p[ro]bare potuerint banimenta
p[re]dicta legitime ignorasse, q[uod] audiantur in p[ro]prietate
a[lic]te d[ict]e rei empte, ostendo de legitima ignorantia
et dicta

Et dicta banimenta sibi in aliq. iudicare non possint, et quod cap. istum sit speciale et non trahatur in aliq. parte sui, ad nullum aliud cap. cum ut retro posito contradicat, nec possit ei in aliq. derogari, declarando quod si talis, seu tales de quo, et quibus dubitaretur, fuerit, sive fuerint partes, dict. terr. seu de potestate seu eius iudice quo dictus fuerit fuerit absens dict. terr. tali absenti unius mensis, si autem fuerit exbannitus, seu exbanniri possit, seu possint quod promatre legitime respondere, salvo quod si ille ut illi, de quo seu de quibus suspicaretur, seu dubitaretur dicerent illum talem ad cuius petitione citatus esset non esse sub iuris in eo quod tunc iudex coram quo dicta petetur dare debeat dilatione utrique parti ad probandum de iure suo et qui melius probaverit de iure suo, illi per ipsum iudicem adiudicetur.

XXIIIa R.ca Ut nulla statuta, seu ordinamenta fiant contra libertatem ecclesiasticam.

Item dicimus et ordinamus, quod si aliq. statuta comunis populi, quod comunis fulg. ut aliq. capitulum ipsorum statutorum et ordinamentorum civitatis fulg. esset, ut esse iudicaretur contra libertatem ecclesie Romane, ex nunc denunciamus ipsa talia statuta, et ordinamenta facta in quocumque volumine statutorum, comunis populi, quod comunis fulg. reperiri contra libertatem ecclesie, cassa irrita et nullius valoris esse, et ex nunc pro cassis irritis, et nullius valoris penitus habeantur.

XXIIIIa R.ca Quod nulla statuta, ordinamenta, seu cap.la fiant, seu fieri possint contra statuta quistionis, seu ordinamenta comunis, et populi civitatis fulginei &

Item dicimus, et ordinamus ad manutenendum et conservandum libertatem, et iurisdictionem comunis et populi civitatis fulg. statuimus et ordinamus, et presenti edicto firmamus, quod contra

contra statuta, ordinamenta, provisiones et reformationes comunis et populi civitatis predicte non possint fieri, nec modo aliquo celebrari aliqua ordinamenta capta, seu facta per homines alicuius artis matricule seu societatis civitatis Fulginei et eius districtus, et facientes contra condemnentur per potestatem et capitaneum Fulg. comuni Fulg. mille qualibet vice [illegible] [illegible] Perusinorum, et pacta et ordinamenta predicta nullo modo valeant ipso iure, et si reperirent aliquorum approbata.

Rubrica XXVIa De in ius vocando, et qualiter debeant fieri citationes.

Item ut malitiis, et fraudibus occurratur, quas circa citationes reperimus factas, et comittas, cum aliqui absque culpa damna aliqua et gravia incurrunt, ne in posterum similia perpetrentur presenti lege firmamus, quod omnes, et singule citationes in posterum fiant modo et forma predictis [illegible] quod in causis civilibus in qualibet actione sufficiat unica citatio personaliter facta, et citatus dummodo citatio appareat de nomine et pronomine citati, et de actione pro qua sit citatus et ad quod bancum, et de loco, in quo stabat citatus tempore citationis et ad cuius petitionem et tempore in quo debebat comparere in quo casu si citatus non comparuerit coram iudice, coram quo citatio facta fuerit exigat, et requirat forma civitatis Fulg. ad quamlibet actionem ad quam fuerit citatus ipsius contumacia non obstante procedi possit, secundo citandus quoniam iniuncti non fuerint, non possit per unicam citationem procedi per aliquem officialem civitatis Fulg. ad bancum, et ad sententiam dandam, nisi reus fuerit duobus citationibus una et 2a citatione personaliter citatus ad domum, in qua habitaret tempore citationis predicte.

In singulis aut actibus aliis, qui occurrerit in causis sufficiat unica citatio facta ad domum propriae habitationis

Sed facta una citatione domi procedi potest ad sententiam dandam.

14v

+

habitationis, ita qd citatio ad sniam audien=
dam fiat cum commissione et comminatione perem=
ptorii, salvoque quod Judex pronunciet in
terminis alienius ad tenuta dandam, ut ad
bannum, seu rem capiendam, pro reus diversis diebus
debeat bis citari, dominus ut semel pronuntia=

re locum non habeat in instrumentis quarentigiam
continentibus, sed sufficiat, qd ad opponendum
contra instrumentum quarentigiatum unica citatio
fiat, tenendis autem et debeat apparitores
seu bajuli in singulis citationibus faciendis
ad domum habitationis citandi alta voce
in presentia vicinorum clamare et nominare
quem citat, cuius petitione, ad quem actum
coram quo Judice, et tempus in quo comparere
debeat citatus seu citandus per eum, et sic
referre, domui qua contrata posita est domus
ad quam citaverit ipsum citatum, et eius
relationi stetur, et citatio aliter facta
eo modo, non valeat, nec teneat. Ulterius
quod heres rei esset incertus, et citandum
ut qd expediret citari heredes, ipsa
citatio hoc modo fiat, videlicet qd citatio fiat ad
domum in qua defunctus decessit, si in civitate
ut in comitatu fulgineo decessit, si non est civit=
ate, ut comitatu fulgineo decessit, ut qd non dec=
essit in domo, fiat ipsa citatio ipsorum heredum
ad domum solite habitationis illius qui decess=
sit, non dictus decedens cuius heredes quis vocari
facere vellet non habitasset, seu habitaverit
in civitate seu comitatu fulgineo; citetur, et
citatio ipsa fiat secundum statutum qd loquitur
de forensibus, et qd bajulus, qui tales heredes citaret
seu citaverit teneatur referre cedulam, in
qua continetur, ad cuius petitionem fit ipsa
citatio coram quo Judice, et ad qd, et de tempore
in quo debet ipse citatus comparere, et ad
qd citetur, et ipsam cedulam, seu scriptam possit
et postea ipso instanti ipsa citatione facta
teneatur et debeat ipse bajulus affigere
dimittere

dimittere ostium d(ict)e domus defuncti, et
debeat ipsa citatio sic fieri cum intervallo duorum
dierum ad minus inter unam et aliam ipsarum citationum
cum comminatione et terminatione peremptoria
et citatio in d(ict)o casu aliter facta, quam modo predicto, non
valeat ipso iure, et si quis processus factus fuerit
vigore d(ict)e citationis aliter facte, quam modo predicto
non valeat ipso iure, et si aliquis apparitorum
seu baiulorum falso et aliter quam citaverit deli-
querit in predictis, ut aliquis predictorum, quod sic debeat
ei auferri [illegible] lib. den. per iudicem, ut offici-
alem, coram quo talis relatio facta fuerit camere
Communis Fulginei applicandam, quas si non potuerit
solvere, fustigetur per civitatem Fulginei, et toto
tempore sit infamis, et processus factus vigore dicte
false citationis non valeat ipso iure, et
fieri faciens in amissione cause puniatur, et a
iure quod habebat cadat ipso iure, [illegible]
Ideo in quibus casibus predictorum intelligatur
tam de citationibus faciendis de natura
et contra, et quod ex ipsa citatione possit
contumaciter procedi contra aliquem. Item quod
Notarii dni potestatis, et capitanei debeant scribere
des commissiones, que fierent eius iudice,
et relationes que per baiulum fient, et
ipsas scriptiones ponere in actis [illegible] ssiti
iuramenti, et pena [illegible] lib. den. pro quolibet.
Prohibemus in lege presenti, quod nullus possit
aliquem coram diversis Iudicibus pro uno et
eodem debito, seu delicto, sive re citari facere
nec etiam convenire durante instantia dicte litis
nec etiam pro diversis sive debitis durante instantia
Ideo, nisi coram uno Iudice tantum, et si quis
contrafacere presumpserit, processus inde non valeat
ipso iure, et pro fraude commissa, in [illegible] lib.
den. Communis Fulginei applicandam puniatur, et expensas
parti reficere teneatur.

Prohibemus etc. Vide de materia ista in l. nemo C. de iurisdic. om. iud. et ipsa nota, quod non possit quis coram diversis Iudicibus pro eodem citari l. ubi cepta ff. de iudic. Et Bar. dicit, quod citatus coram uno Iudice, si comparet non potest citari coram alio, et sic est noti. dignum ad limitat. huius Statuti, et circa hoc idem dicit Cyn. in l. nulli C. de iudic. Et confirmatur dicit com. et Spec. in tit. de rescript. pre. § sane vers. quid si sup. diversis et et vide Specu. in tit. de exceptio. § [illegible] vers. delinquens et in tit. de actione vers. Idem et si sup. pluribus. Circa hoc vide Bald. in l. nemo C. de iurisdict. om. iud. et per Bar. in l. uni ff. de officiis cons. et non est, quod non debet dividi continentia cause d. l. nulli. Sed si unus Notarius scribat in una causa, alter non potest scribere, ut in auth. Sed iudex C. de episc. et cler. et Bar. in l. [illegible] sport.

XXI.

+

XXVI^a R^{ca} de Iudicijs, et Iudiciorum ordine &.

Item quia lites hodie propter litigantium malitias in Civitate Fulg.
effecte sunt penitus immortales propter quod litigantes incommoda
sentiunt laboribus et expensis, inquietes parcere Iudicijs,
et medela convenienti modo obviare, presenti perpetuo lege
firmamus, et Statuimus, quod in causis libellarijs, et que
terminum ante contestationem exigunt, nulla exceptione obstante
seu etiam legitimatione personarum, procedi debeat ad litis
ingressum, salvis exceptionibus mentionatis ex banimenti
excommunicationis, et non scripti in libra et dati
non soluti, que probari debeat coram Iudice sine
que exceptio non possit probari contra filium et filiam fam. opponi
et nepote, et uxore habente virum, dummodo pater vel
Avus seu maritus uxoris sit scriptus in libra et solvat
datia et collectas, et idem in vidua, que habeant
dotem, que exceptio non scripti in libra et dati non
soluti debeat opponi, et dari secundum formam capituli loquentis
de materia posita in ordinamentis libre, et que probari
debeant infra 8. dies statim a die proposite excep-
tionis coram Iudice predicto causae, vel contraria secundum
formam ordinamenti loquentis de usuris. Reliquas
vero duas secundum formam Iuris, ita quod si opponens
non probaverit, teneatur ex tunc Iudex predictus
causae, et debeat incontinenti de facto nulla exceptio-
ne, appellatione, et petitione contrarijs obstantibus
expensas factas propter exceptiones ei, contra quem
opposita est facere resarciri, taxatione predicta ordi-
namenti et exer. tit. de dil. l. certiam die,
et nihilominus in ex. tit. de n. pro qualibet dictarum excep-
tionum non probatarum opponens solidos fulg. con-
demnetur, teneatur etiam Iudex principalis
causae ad petitionem cuiuscumque petentis partem ad primam
litem per libello oblatam facere contestari
que litis contestatio habeatur pro vera, et legitima
contestatione, ac si ab utraque parte lis esset
legitime contestata, et procedatur in causa ad decisio-
nem ipsius, et idem volumus observari, quod
predicte exceptiones in principio nominate
possint opponi in omnibus alijs causis, et si
opponantur, quod debeant probari modo et forma
predictis terminis, et quilibet in probatione ipsarum
deficiens puniatur modo predicto. Teneatur

insuper

inhuius Iudex causarum civilium com(mun)is fulg(inei) in virtute iur(amen)ti
p(rae)stiti ad poenam l(ibra)rum X den(ariorum) t(em)p(o)re sindicatus o(mn)es lites causas
et q(uaesti)o(n)es q(uae) c(ora)m diffinire et terminare i(nfra) XV dies
utiles a die contestationis numerandos, in quibus
l(ibra)rum lib: t(em)p(o)re sindicatus sui, si confecerit seu negligens
fuerit condemnetur. Et ut p(rae)dicta celerius expediant(ur)
et ne p(rae)textu impedimenti notariorum p(ro)cessus diffinire
accipiant [illegible] dicimus quod casu ubi [illegible] esset
a X [illegible] quod Iudex possit de voluntate partium
eligere unum notarium de Civitate Fulginei, qui
de [illegible] attestationes scribant. Et si contigerit
ipsorum Iudicum, ut aliquem ipsorum ipsam causam non
diffinire, nihilo(minus) potestas teneatur ipsam diffinire
i(nfra) X dies continuos ad poenam l(ibra)rum [illegible] den(ariorum)
[illegible] de suo salario [illegible] debeat
retineri pro camera com(mun)is fulg(inei).

XXVII R(ubric)a de negantibus paternitatem filiationem
et Matrimonium.

Item dicimus et ordinamus, quod si quis negaverit in aliqua
causa in curia com(mun)is fulg(inei) paternitatem, filiationem
vel matrimonium inter aliquos, vel mortem alicuius,
et postea probatum fuerit legitime in X lib. den.
com(mun)is fulg(inei), et in expensis legitimis factis pro adversarium debeat
condemnari. Et hoc capitulum locum habeat inter
cives fulg(inei). Et si in respondendo positionibus in
qualibet parte iudicii dixerit se non credere
solvat poenam p(rae)dictam.

XXVIII R(ubric)a de his qui negaverint aliquem fuisse
vel esse publicum notarium.

Item dicimus et ordinamus quod si quis negaverit aliquem
esse vel fuisse publicum notarium in aliqua causa coram aliquo
officiali manu cuiuscumque notarii appareat aliquod instrumentum
seu induceretur scriptum pro parte [illegible] quo [illegible]
[illegible] negaverit aliquem fuisse Iudicem
officium notariatus, vel negaverit aliquem fuisse [illegible]
vel massarium com(mun)is, quod [illegible] aliquid exerceret vel intro-
duxerit [illegible] instr(ument)a, vel acta, in quibus talis Iudex
suam interposuerit auctoritatem, et decretum, seu [illegible]
[illegible] et factis [illegible] officiales et Iudices intro-
ducentur pro probationibus legitimis habeantur,
et eadem probari, vel veri instrumentorum publicorum
sufficiat

sufficiat ad probandum legitime qualiter fuerit
et sit publicus notarius, ut si quis privilegium alicuius
notarij ut Iudicis ordinarij introduceret, in
quo continetur, quod ipsum privilegium esset datum
vel concessum ab illis de domo advocatorum et de
luna, ut a preposito [illegible], ut a Comitibus de Spectio
districtus Camere, ut a com[mun]i Fulg. ut alia simili
persona, de qua esset pub[li]ca vox et fama posse facere
notarios ut Iudices ordinarios, quod non possit
opponi, quod dicti qui fecerunt ut concesserunt
dicta privilegia non potuerint dicta privilegia
concedere, et talis introductio habeatur pro
legitima probatione, et talis negator in centum
sol. den. com[mun]i Fulg. condemnetur et adversario
in emendatione expensarum quas in ea fecerit
occasione talis negationis dummodo hoc locum ha-
beat in Civitate Fulg. et eius districtu.

XXIX.a R[ubric]a De executione Instrumentorum.

Frivolentes malitijs, calumnijs, et machinationibus
quorumdam obviare, qui nituntur saepe quarumcumque Statutorum
executionem varijs malitijs, et machinationibus
protelare, immo in totum auferre, presenti statuto, et
decreto firmamus, quod notarij de civitate Fulg.
et eius districtu possint et debeant in instrumentis
que fecerint apponere preceptum guarentigie
debitori, ut illi qui aliquid promisisset, ut dare
ut facere aliquid nomine guarentigie precipiens, quod ad certum
terminum contentum in ipso instrumento faciat et observet, que
in dicto instrumento continentur. Et quod Iudex causarum civilium
com[mun]is Fulg. teneatur et debeat instrumenta, et abbre-
viationes ipsorum notariorum, in quibus continentur ipsa
guarentigia, et contineantur debita pura et liquida
et si non apparet liquidum ex instrumento seu protocollo
fiat prius liquidatione ad petitionem creditoris
incontinenti viso instrumento seu protocollo, in quo continentur
et guarentigia predicta scripta manu cuiuscumque
notarij de civitate Fulg., ut alicuius [illegible]
[illegible] executioni mandare in persona et in rebus
simul et divisim prout creditor voluerit in
una punitione contra debitorem, nulla ex-
ceptione prius audita, dummodo ante executionem
ipsius

Guarentigia quid sit vide Bar. in l. Possessio §. et si possessor, ats. §. si possessor no. 3. ff. de acq. poss. et de observantia [illegible] guarentigie [illegible] rebellionis, quod [illegible] Iudex ordinarius ut per Bal. in l. pen. col. 2. [illegible] c. de fidelius. Et circa modum procedendi vigore huiusmodi instrumenti vide Rom. con. 134. in [illegible] casu prout ubi plene. Vide etiam Old. in con. 301. [illegible] vers. ult. no. 6., ubi [illegible]. Adde Rom. cons. 76. Bal. cons. 22. lib. 2. in pri. consilij.

Executioni mandare. An statutum hoc loquens de executione facienda contra debitorem, procedat contra heredem debitoris? dic quod sic, ut per Alex. in con. 114. [illegible] col. pen. post medium lib. 6.

Fo 10

Pura et liquida. Et [illegible] debitum conditionale [illegible] [illegible] ut per Ang. in l. pri. §. [illegible] ff. de [illegible] et pupill. ubi Alex. et Ias. [illegible] et Paris. con. xxj. no. 85. lib. primo

In persona. [illegible] concessa [illegible] executiua penali, potest ad aliam viam ordinariam recurrere! dic quod sic ut per Augustinum in tract. de pignoribus in [illegible] ult. [illegible] ut [illegible] in con. 73. [illegible] in princ. lib. primo

Creditor. [illegible] habet statutum [illegible] creditorem [illegible] ipsius creditoris [illegible] et ad instantiam cessionarij Bal. in l. pri. ff. si cer. pet. Rom. con. [illegible] dubio.

Nulla. [illegible] opponi tamen potest [illegible] instrumentum, nec est legitime factum [illegible] in §. plane in prin. Inst. de milit. [illegible] opponi potest exceptio proveniens ex capite instrumenti Aym. con. [illegible] Angel. col. 2. lib. 2. [illegible] opponi exceptio impleme[n]ti [illegible] opponi potest [illegible] 79 [illegible] col. 3. no. 5. lib. primo [illegible] potest opponi [illegible] sublata [illegible] con. 7. lib. primo [illegible] opponi contra illius executionem, et ad illam impediendam. [illegible] implorari officium iudicis, ut [illegible] Iason d. con. 7. [illegible]

+

ipsius instr.i debitor semel citetur cum ter.o unius diei modo, et
form.a in cap.o de citatione contenta, salvo quod si debitor, ut ille a quo
peteretur aliquid prius deposita quantitate petita apud aliquem
bonum et sufficienter mercatorem et sufficiens intelligatur
ut iudici videbitur, quod depositum facere debeat infra x. dies
computandos a die notificationis factae debitori praedicto, ut
ad domum praedicti vel quod pronunciatione facta contra eum, et
abinde in antea nullatenus audiatur, et de facto ad petitionem
creditoris in bonis, et rebus et in persona executioni mandetur
Nisi vellet opponere unam de quatuor exceptionibus s.
falsitatis, solutionis, ad cuius exceptionis probationem
sufficiat et confessio, ut pactationis de solutione, ut satisfactione
remissa, et nullitatis et praescriptionis temporis x. annorum
quod tempus si expirasset quod petitur executioni mandari
appareret. et elapso termino depositum faciendi, nisi non cogatur
et super exceptione in causa procedatur, et idem super exceptione,
si ostendatur publicum instr.m pactationis seu libera=
tionis, gaudeatur in exceptione praedicta non facto deposito,
et quod liceat opponere, et opponens debeat terminum x. dierum
per iudicem, causa quod petitum fuit ad opponendum, et probandum
exceptionem oppositam absque aliqua contestatione, et si
exceptionem non probaverit exceptiones oppositas, solvat
pro qualibet exceptione opposita et non probata c.m sol. den.
Et si aliquis petierit aliquod debitum sibi solutum
et probaverit illud a quo peteret de solutione dicti debiti, ut
de confessione soluti, ut de satisfactione, condemnetur petitor
si debitum fuerit usque in quantitate xxv. lib. den., et
abinde s. quod probaverit solutum ut satisfactum aliquo
modo ... in xxv. lib. den. cum pelg. et ab
inde s. in c.m sol. den. Et nihilominus parti poena legali
condemnetur, et faciat iudex quantitatem depositam restitui
illi faciendi, a quo petitum fuit indebitum, et si non fuerit
probata exceptio infra x. dies iudex faciat depositum
incontinenti dari petenti, et quod iudex ante pronunciationem
cogat iurare creditorem ad s.ta dei Evangelia corporaliter
tactis libris si verum est, quod creditor fuerit, et si instr.m quod
petierit executioni mandari est confectum, in duplo,
triplo, ut quadruplo et in ea quantitate, qua confectum
fuerit servatur intentione sua, non obstante praeceptis
guarentigiae, fidei et iur.o, si in instr.o contineatur, de
praedicta omnia et singula locum habeant in praesentibus, praeteritis,
et futuris, et in pendentibus factis, et faciendis s.m form.am
dictorum instr.orum et ipsi processus valeant, et teneant
et plenam obtineant roboris firmitatem, non obs=
tante, quod praedicta instr.a essent per alium notarium, tam
de civitate Perusii, ut districtu, nec aliquo iure commu=
ni, ut civili, nec aliquo statuto, capitulo, seu populi,

[Left margin:]
v. Quatuor exceptiones. Ultra istas possunt et opponi similes exceptio=
nes, et si per dictionem sunt loqu=
erentur. Aym. cons. i. col. 17
circa fin. vers. nec obstat
lib. 2°.

Hoc statutum prohibens excep=
tiones opponi an valeat,
dic prout fuit per Aymon. Cra. in
cons. i. col. 17 xij. n° 6. vers.
quo praesuppositis lib. 2°.

[Right margin:]
Stante isto statuto non pote=
st opponi, quod instr.m est sine
causa. Bal. in l. si cum certo C. de ex=
cept. vers. sed si fiat. col. vers.
quod non probando alia Alex. cons. q.
col. pen. in fin. et seq. in prin.
lib. primo

Compensationis exceptio an
opponi possit stante hoc
statuto, dic quod non, Barth.
in repet. in vers. compensatio
non.

+

p. [illegible] dictae civitatis, et praedicta locum habeant in his
quae consistunt in pondere, numero, et mensura, et in dando
et faciendo, et quae faciunt se per exclusionem, vel eidem modo
agendi et faciendi, declaramus, quae in re dari, ut tradi
est in obligatione, et debitor habet facultatem rei
tradendae, nunc debeat rei petitae fieri sequestratio penes
aliquem sufficientem hominem, ut iudici videbitur,
et facta sequestratione dicti debitori parti petenti
et nolenti tenetur opponendi nomine de praedictis exceptionibus
sibi competentibus ut supra, quas si non probaverit
[illegible] dictum [illegible] etc. dierum, ut exceptionem non opposuerit
cogatur per iudicem ad retradendum, et sequestrum penes quem
res petita, ut eius possessionem assignare, et nihilominus
iudex coram quo actum fuerit de facto teneatur, et
debeat creditorem inducere, et induci facere in
corporalem tenutam et possessionem rei petitae, et debitori
mandare de procedendo executioni [illegible] dictum [illegible] si contra fecerit
incontinenti, et ipso facto incurrit, et quod ipsum actorem
in re ipsa ulterius non molestet: si vero non
haberet facultatem rei restituendi, depositum faciat
in pecunia numerata per aestimationem rei petitae, et
valoris ipsius faciendum per duos vicinos rei contenti
ut per aestimationem, quae appareret in catasto communis [illegible]
seu libra, et si ultra vellet creditor aestimare, quod
possit aestimari, dummodo non aestimet ultra dimidium
iusti pretii, et eius aestimationis tenetur debitor
depositum facere, si vero ultra aestimationem veram
factam per duos vicinos aestimaverit, si contingat
debitorem habere facultatem rei petitae, iudex faciat
solvi dictam veram aestimationem factam per dictos vicinos
ut supra, et de aestimatione facta ultra dictam veram
aestimationem per [illegible] partis petentis faciat solvi
ipsi petenti nomine interesse, quod vera probaverit esse
[illegible] solvi per duos testes, habita [illegible] solu-
tionis [illegible] solvi competatione: si vero in obligatione
seu instrumento continetur guarentigia [illegible] aliquid [illegible]
continetur quod in petitione, et condemnatione venit
solum interesse, et [illegible] totum interesse non
probetur. Et quia aliquando contingit, quod ut plures
correi seu fideiussores habeant instrumentum conser-
vationis indemnitatis petit a principali debitore se indemnem
conservari ut ab obligatione liberari, quod hae ex-
ceptiones seu defensiones competant reo, et ipsas
opponere possit, quae non competebant, et competunt,
et opponere poterat, et post contra principalem credi-
torem vendicetur sibi locum, et habeant contra

fideiussores

fideiussore, et contra reum petentem predicam Sur.ᵒ aliqᵘ.
non obstante, et renunciatione facta quibuscumque exceptionibus
a pub.ᵒ sive instr.ᵒ sive continuatis: Si vero aliud genus
seum ex vigore instr.ᵗⁱ guarentigiati petatur, quod petens
sedatur citatione facta porriger aliquam facti
narrationem, in qua exprimat suum interesse cum Sur.ᵒ
et cum assertione duorum testium ad minus asserentium
cum Sur.ᵒ se credere tantum esse interesse Judicialiter ratione
procedere, et tunc demum possit fieri executio contra
debitorem secundum formam supra declaratam, Audiatur tamen
volens facere depositum dicti interesse declarati
non obstante supra ad oppositionem exceptionis scriptae
secundum modum et formam ~~traditam~~ traditam: si vero agatur
aut actor suscipiat Judicium defensionis rei
alienatae, et nolit se defendere, et non suscipere
defensionem et volendo opponere aliquid de dictis excep=
tionibus, non audiatur nisi faciat depositum
totius valoris rei et interesse probati, ut supra.
salvo quod si creditor eligerit, seu eligere vellet
in casibus predictis et alijs quibuscumque publicum
con in obligatione poenam in instr.ᵗᵒ contentam
cuius executio petitur, quo contenetur creditor
dare libellum reo, a quo petitur poena, et dicta causa
sit, et intelligatur esse libellaria et processus guarentigia-
tus, et poena in instr.ᵗᵒ cuius executio peteretur contenta
locum non habeat teneatur tamen et debeat Notarij
civitatis Fulg.ⁱ et eiusque districtus in suis obligatio=
nibus et ubi fieri sit, dari, et tradi est in obligatione
A qd certam poenam imponere in ipsis instr.ᵗⁱˢ et non
per quotam ⁊ dupli, tripli, et similibus. Dicimus
et et ordinamus quod illud Jus servetur laicis contra
clericos in curia Civitatis Fulg. et coram suis officialibus
⁊servatur et sit clericis contra laicos in curia Civitatis
Fulginei. Item quod nulla persona possit pro aliquo debito
mitti in carcerem Civitatis, si noluerit infra unum diem postquam
captus fuerit, sive detentus ad petitionem creditoris
dare idoneum fideiussorem de non discedendo de Palatio
dicti Civitatis ad poenam per Judicem imponendam, et interim
per Baiulos custodiatur expensis ipsius debitoris
seu detenti. Item dicimus, quod predicta guarentigia
non valeat, nec locum habeat inter forensem, et
forensem, scilicet in contractibus inter eos celebratis, nec pro
Forense

+

forense cum cive, seu habitatore Civitatis Fulg(inei)
et generaliter cedideret, seu cesserit iura sua, que habuit
contra aliquam personam, tempore celebrationis talis iura
cedens iurare teneatur et debeat ad s(an)cta Dei
Evangelia corporaliter tactis libris in ipsa
cessione, quod non, quando in ipsa cessione continetur
debitum aliquod per a suo debitore veré, et si aliter
fiat dictum instr(umentu)m cessionis non valeat ipso iure, nec
ex eo aliquid peti possit, non obstante aliquo
Statuto Populi, vel com(munis), quod in contrarium loqueretur.
Et quod omnis exceptio, que competit contra cedentem
iura sua ea contra personam, quod contra dictum et eo
exceptio ex cautis, que competeret reo contra cred(ito)=
rem possit opponi contra cessionarium, et quadmo=
dum reus repelleret ab agendo cedentem per quam
excommunicationem, repellat cessionarium excommu=
nicatio talis cedentis. Et quod dicta Cap(itu)l(a) Populi [illegible]
XV. dies a princ(ipi)o sui officij teneatur, et debeat
bandiri facere ut homines sciant. Item quod dictum
Statutum de executione instr(umento)rum, et aliud positum
in presenti volumine ante ut extra in instr(umen)tis usurarijs
non videlicet sibi locum, et si quod in d(icto) volumine
reperiretur, quod reperiretur in instr(umen)tis usurarijs,
ex nunc autem presentis cap(itu)li sit cassum, irritum, et
inane, et nullius valoris. Et quod exceptio
usuraria possit opponi ex executioni instr(umen)ti
seu instr(umen)ti guarentigiati nullo et facto deposito,
et ipsa exceptio possit opponi, et probari per
quatuor testes singulares, qui probent per se, vel pro
alio solvisse usuras executionem petenti, seu ei
cuius nomine executio peteretur, vel per quatuor testes
de publica voce, et fama, que probatio, et quelibet
ipsarum habeatur pro plena et sufficienti probatione
qua probatione facta dictum instrumentum guarentigie
continens executioni mandari non possit
nisi in mera sorte, que probaretur tempore cel=
ebrationis contractus per creditorem per duos testes
idoneos de Civitate Fulg(inei) vel districtu, teneantur
et debeant exequi in solutione vera sortis
totum, quod probaret debitor se solvisse per duos
testes, vel per scripturam libri creditoris, qui
liber

Quo probetur quando esse usurarium Vide Abb. par. in con. 113 2a col. 3. in fin. lib. 2.

liber debeat deferri coram Iudice potius de facto
et incontinenti. Et si Iudex, qui de eo cognovit
in faciendum dictum librum deferri negligens fuerit,
condemnetur in centum lib. den. pro camera propublica civi-
tatis Fulg. durante officio dicti Iudicis infra x.
dies a die porrectae querellae. Et si quis Iudicatam
exceptionem opposuerit, et illam infra x.
dies Iudicato modo non probaverit, ut altera ipsarum
exceptionum c. lib. den. pro potestate com. Fulg. debeat
condemnari, et x. dies dicti ter. pro Iudice, coram
quo fuerit ipsa quaestio lata debeant statui et
decerni. Ita quod nullus not. audeat vel praesumat
rogari de aliquo instro usurario alicui, coram quo
probaretur ipsum esse usurarium non prodesse per quatuor
testes, ut quilibet alter ipsorum poena c. lib. Et
a processibus factis vigore instrorum guarentigiatorum
continentibus non possit appellari. Et praedicta vendi-
cent sibi locum et in agendo: —

XXXI.ª Rub.ca De eodem.

Item quia cordi nobis est lites minuere, et subiectos
a litigiis, et expensis inanibus incommodis,
quantum est possibile relevare. Et quia convenientius
est ad inveniendum sibi debitum facile assequatur. Ordinamus
lege perpetua, quod instra guarentigiata in quibus continetur quarentigia
seu continetur et locum tenens non potest executionem mandari
in praescripto modo et forma, quilibet reus, ut heres eius, et
qui voluerit pro defensione respondere eo modo et forma contentam
in cap.lo [illegible] in [illegible] queriant ad respondendum et
sive petente executionem talis instri, vel executio
petitur vel [illegible] ut pro conservatione legitimam Inter-
petitur [illegible] ut pro confirmatione, sed quis
cogetur per Iudicem reus, ut eius procurator, seu quis
legitimatione personam suum debitum sit verum
vel ne, et si confiteatur reus ut eius procurator,
ter. detur ad solvendum debitum, ut faciendum
x. dierum Et si debitum fuerit in negotiatione
deductum, debitore negante per Iudicem ter. decem
dierum ad opponendum, et probandum quod possit d. Iuris sui.
Et si fuerit reus interrogatus, et fuerit in respon-
dendo contumax habeatur pro confesso

Quo

+

Quo ter.° elapso si reus seu debitor opposita legitimam
exceptionem non probaverit, mandet.ʳ sibi per
Judicem, q. infra alios decem dies det, et solvat, seu
faciat in Instr.° contenta, et debitorem petita ad
poenam x. lib. den. qb. elapsis decem Judex teneatur,
et debeat executioni mandari dicta Instr.ᵃ seu
Instr.ᵐ in persona et rebus. Et circa estimationem
factorum procedat.ʳ et continet.ʳ in cap.ˡᵒ de execut.ⁿᵉ
Instr.ᵗᵒʳ [illegible] et circa petitionem, et executionem
Et si quis sentiat se gravatum possit appellare
ad Judicem cap.ⁱ et procedatur in omnibus tum modum
et formam traditam in cap.ˡᵒ de appellationibus.

XXXI.ᵃ R.ˡᵃ de ferijs, et Dieb. feriatis.

Item dicimus, et ordinamus, q. cum omnes dies sint Jur=
idici, q. potestas, et Cap.ⁿᵘˢ et officiales singulis
diebus a media tertia qua pulsat campana
pro Jure reddendo usq. ad tertiam, et post nonas
ab hora qua d.ᵃ Campana pulsatur usq. ad
vesperas, singulis dieb. stet, et stare debeant
ad bancas, in quibus fuerint deputati ad
Jura reddendum, et dictis horis singulis [illegible]
faciant executionem iura petentibus ad poenam
x. lib. den. pro qualibet et vice qualibet qua con=
trafecerit, nisi necessitatibus casu [illegible] eosdem exce=
ptis diebus et festivitatibus [illegible], q. sunt et
esse debeant feriati; P.ᵐᵃ die Nativitatis Dni Nri
Jesu Xpi cum duob. dieb. precedentib. et octo dieb.
sequentib., die Epiphaniæ Dni cum uno die sequenti,
die festivitatis S.ᵗⁱ Feliciani Gloriosi martiris
capitis et protectoris Civitatis Fulg.ⁱ cum quatuor
dieb. precedentib. et trib. dieb. sequentibus, die
Pascha Resurrectionis cum septem diebus precedentibus,
et sequentib., die Ascensionis Dni, die Pentecosti cum
duob. dieb. sequentibus, omnib. diebus Dominicis, et
omnibus dieb. Veneris totius anni, omnib. diebus
festivitatis cuiusq. Apostoli et Evangelistæ,
dieb. festivitatis Beatæ Mariæ Virginis de Mense
Februarij, Martij, Augusti, et 7bris et die fest.
conceptionis ipsius, dieb. festivitatis Beati
Michaelis Archangeli de mensib. Maij et 7bris,

Die

Dieb. festivitatis omnium sanctorum cum uno die sequenti
dieb. festivitatib. 4or doctorum eccle., die festivitatis
S. P. de Fulg., dieb. festivitatis Lucie et Caterine
Virginum, die festivitatis Beati Sebastiani, die sancti
Laurentij Martiris, S. Nicolaj epi. et confessoris,
S. Viti, die festivitatis B. Francisci et Beati Dom-
inici, dieb. rogationum, festivitatis Beati Laurentij
et S. Herculani, die consecrationis S. Feliciani,
Die festi Corporis Christi cum uno sequenti, et omnibus
alijs festivitatib., quas dnus epus cum suo clero
duxerit celebran. et feriati sint singuli sabbatin-
is post nonas in quib. d.i officiales non teneantur
seder. a mane usque ad nonas, et dies in quib. fuint
consilia, et q. in ea parte dies, in quo fit consilium,
non reddatur ius, nisi a mane usque ad nonas. Pro
messib. aut faciendis feriati sint quolib. anno a festo
S.ti Barnabej d. mense Iunij inclusive usque ad
calendas Augusti inclusive et p. vendemijs
faciend. quolib. anno, sint ferie a festo S.ti Angeli
d. mense 7bris in ana usque ad 2.am diem mensis 8bris incl-
usive, a quo festo S.ti Angeli in ana unicuique vind-
emiare p. Comitatu Fulg.e et ubique sine poena
et bando, put sibi placuerit liceat et licitum
sit. Et in singulis dilationib. datis ad pbandum dies
utiles intelligantur, et p. dies debeant scribi iure
p. quelibet Notarium ponis et Cap.ni Civitatis Fulg.i
in uno ex libro actorum cuiuslibet duorum notariorum
curis Fulg. ad poenam [illegible] sui. —

Adde q. ois dilatio p. bar-
oia dr ee peremptoria
etsi non dicatur Bar. in
l. si finita col. 3 vers.
H. de dan. infecto.

XXIIa Rubrica De salarijs solvendis in causis:

Item q. cum sportule solvi in causis solitum sit omni
pnti Statuto firmamus, q. in causis libellarijs solvatur
ab actore lite contesta: Duos den. p. libra p. libet, et si non
fuerit salarium solutum ab actore tpe litis contesta-
tionis p. qlib. libra pecunie, ut estimationis rei petite
et sentum est p. eo non valeat ipso iure, sed cum eum valeat
In alijs vero causis teneatur actor simili modo solvere
qn.cumque ante pnunciationem sive in.a d. solvendo atque d. factum
esset pro eo non valeat ipso iure, sed cum eum valeat,
Sufficiat tu salarium ee semel in ca sive lite solutum
et si d. novo eadem res petatur, et si non solverit

Salarium

205

Salarium duorum denariorum pro qualibet libra, et nullus reiterari processum, quando audiatur de eadem re, nisi prius legitimas expensas refecerit, salvo quod si aliquis contra tertium peteret, renovari tenutam per libellum ut hic, quod non teneatur solvere salarium, et de aliis casibus de quibus in Statuto cavetur, quod salarium solvi non debeat, pro ipsis salarium non solvatur, et in causis alimentorum.

XXXiij Capitulum. De Summarijs et Expeditis Cognitionibus.

Et quod saepe contingunt causae, in quibus summarie et extraordinarie procedi debet, ut plurimum magistratus decernat Statuentes, volentes ipsarum protelationi obviare, et protelantium malitiis occurrere, praesenti lege statuimus quod in causis predictis procedatur sine libelli porrectione, cum aliquali facti narratione exhibita, super qua procedatur summarie sine strepitu et figura iudicij, quibus tamen agitatis coram Sindico et Iudex, coram quo huiusmodi causae agitantur teneatur et debeat ipsas causas finire, et terminare infra xv. dies continuos aliquibus ferijs non obstantibus, vinculo iuramenti et poena xxv. lib. den., in quibus tempore sindicatus debeat condemnari. Et si aliquis tertius peteret renovari et exprimitur aliquam tenutam datam in bonis suis tanquam de bonis debitoris ipse tertius noluerit facere depositum quantitatis predicte, ut estimationem rei in tenutam datae, cuius rei renovationem petit, Iudex teneatur et debeat incontinenti facto deposito apud idoneam personam, que Iudici videbitur, nulla prius facta probatione facere tertio petenti tenutam restitui, quo facto vel si depositum facere noluerit, audiatur, et admittatur ad probationem Iuris sui, et si probaverit depositum sibi prius idoneum esse, renovetur tenuta et depositum restitui facere eo casu quo factum esset, nisi actor ipse, tamen ut melius post ... debitoris probaverit, et ab ipsa exprimitione, seu deposito restitutione non possit appellari, et si quis appellaret, in executione appellationis nullus audiatur, et cum ipsum facto non possit de nullitate opponi, et si Iudex pronunciaverit tenutam datam renovari, ut non renovandam esse depositum restituendum, ut non restituendum esse, ab ipsa pronunciatione nulli liceat appellare, nec de nullitate dicere sed pars, que se teneret, et diceret se gravatam, possit petere eadem die, ut supplicetur, quod pronunciatio facta esset consilium sapientis secundum formam ordinamentorum de consilijs dandis et secundum formam, et tenore dicti ordinamenti procedi debeat, et interim nullam possit Iudex facere novitatem.

XXXiiija

In huiusmodi causis non requiritur litis contestatio Alex. cons. ... in causa col. ... lib. 6.

Sed adverte quod etiam ... Bar., in quibus se fundat Alex. in dicto cons. loquitur quando in causa proceditur sine figura iudicij, secus tamen procedunt dicta Stat. ... summarie et ... quod tali casu non requiratur litis contestatio, etiam Bar. in ... ad reprimendum in ... summarie ut ibi per eum Bal. cons. ... lib. primo

+

CCXiiij.a R.ca De Copia exhiben. actorum et gestorum facien. parti litiganti in aliqua expedienda causa.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis habuit cum aliquo expediendam causam, et petierit seu petere fecerit copiam processus alterium a quocumque adversario cuiuscumque conditionis existat, quod dictus talis a quo dicta copia petitur teneatur et debeat ipsi tali petenti dare illam copiam ipsorum actorum ut partis ipsorum ut petierit expensis dicti petentis, et potestas seu Capitaneus et eorum officiales coram quibus fuerunt postulata, teneantur et debeant cogere quemlibet talem [illegible] dicta acta, coram quo fuerit petita dicta copia exhibere copiam dictorum actorum dicto tali petenti sub poena xxv. lib. den. quolibet coram et sollicitante [illegible] et locum habeant, quod ipsa acta in quaternis curie fulginei non inveniuntur et eis non obstante, nec obstare possint facere aliquem impositum ut in potestatem vigore [illegible] expediendam causam et hoc locum habeat in pendentibus, preteritis, et futuris.

CCXV.a R.ca De officio Judicis Domini Capitanei

Item quia primitus actibus eorum turbat officium et cognitionem causarum civilium curie fulginei quam acceperimus militem potestatis civitatis eiusdem fecisse ipsiusque actores camerarios curie fulginei lesiones et damna non modica accepisse, quia dum intendunt circa illos expediendos dominum circa arma et alia ad ipsum officium spectantia retardant. Ideo statuimus et firmamus quod Miles potestatis civitatis fulginei presentis, et qui pro tempore fuerit non possit nec debeat se aliquatenus intromittere, nec cognoscere de aliqua questione civili cuiuscumque rei quantitatis summe et si se in aliquo intromiserit, non valeat ipso iure, nec possit executioni mandari, et quod nullus Notarius audeat ut presumat poena xxv. lib. den. scribere vel aliqua acta que fierent in civilibus coram eo, ut eius notarius et scripturas [illegible] que fierent nulla fides adhibeatur, quam poenam xxv. lib. solvere, Judex Maleficiorum dicte civitatis teneatur [illegible] exigere

observanda

Adde quod hodie Miles potestatis habet tribunal suum per se. Illud tamen exercet Notarius tantum sub nomine dicti militis. Ipsius tamen iurisdictio non se extendit ultra summam quatuor florenorum.

[illegible] pone, quod quis sit creditor [illegible] in flor. [illegible] potest summam dividi [illegible] minutatim agere ad summam dictorum quatuor florenorum [illegible] ut per Bar. in l. in commodati. § duobus [illegible] ff. commod.

obstensa dicta scriptura, et quod eundem revelatem
omnem iurisdictionem militi potius ex forma cuiusdam
Statuti in civilibus attributam ulo nihil. item
miles propter poenam periurii quam incurrat in pr.
tit. de rer. vice contrib. puniatur, et quod Iudex cap.
dictae civitatis possit et debeat cognoscere, et
definire quaestiones et causas usque in quantitatem sol. 1.
sol. sine libello et litis contestatione, et
sine strepitu et figura iudicii, et diebus die
et tempore, et feriatis, et ab ipsius sententiis, seu mandatis
factis in dictis causis nullis liceat appellare, seu
de nullitate querere, et quod nullus alius officialis
com. possit et debeat de dictis causis usque
in dictam quantitatem cognoscere, et si cognoverit
quod fecerit non valeat ipso iure, et ad probationem
sufficiat dictum unius testis cum iuramento partis,
de debito, et quod de sol. ipsius debiti dictus non
possit aliquis sol. sol. ab infra petere cum dictis
debitore ex eadem causa, et cum eodem teste, seu cum alio
sicut dictus tempore petitionis fueret petens, et testes,
pro ex ea causa non debet recipere aliquod aliud quan-
titatem sol. sol. infra, et quod assignet omnem de-
bitum quod teneretur sibi conveniens in illam
diem et debita assignata postmodum et aliter
non audiatur.

CCC vi. Rubrica De Appellationibus, et petitione consilii.

Item quod omnem circuitum nimiam litium auferre litigantibus
totaliter cupientes quod quorumdam crescente malitia, quod pro-
missum erat ad bonum et plurimum tendebat ad
noxas, quia per appellationes quae super uno quoque articulo
quaestionis poterant interponi causae cum circuitu procedeb-
antur et infinitis fere mortalibus habebant,
volentes praedictis omnibus modis quibus potuimus obviare, hoc
salutari ordinamento statuimus, ut ante
diffinitivae tantum sententiae pronuntiationis seu mandati
quae totius negotii diffinitionem inmediate
nulli litigantium liceat appellare, cum
satis sit providum unicuique appellare
si in aliquo crediderit se gravatum, quod
possit petere consilium sapientis unum vel duorum
infra...

+

Inferius deinde A sententia non diffinitiva pronunciata simul m., quod ut quo totius negotij diffinitione induceret liceat unicuique appellare et recurrere et quod sapiente eligere dominum capitaneum populi Civitatis fulginei seu eius Iudice dummodo appellatus recurrat et quod sapiente eligat infra decem dies a die late sententie pronuntiate m. quod induceret totius negotij finitionem [illegible] super iniquitate aliquatenus excipi, quod tamen nullitate et si solum vellet dicere ipsam nullam quod si [illegible] infra dictum tempus, non possit ulterius de iniquitate, seu de nullitate ipsius agi, nec aliqua excipi, et eius [illegible] ipsius sententie executioni [illegible] non possit, nec modo aliquo impediri, et quod capitaneus, sive eius Iudex teneatur causam appellationis predictas diffinire in quindecim dies utiles computandos a die interposite appellationis aliquo non obstante, nisi de partium voluntate fuerit terminus prorogatus, quibus elapsis cassata maneat sententia, et executioni mandetur, non obstante appellatione predicta [illegible] quod capitaneus et eius Iudex non possit partes, ut aliquid istorum expresse attingere ad prorogandum terminum [illegible] et ipsam causam infra dictos [illegible] dies Iudex capitaneus ut ipse capitaneus teneatur et debeat quod [illegible] diffinire et terminare et si contingat sententiam confirmari et pronuntiari bene iudicatum, et male appellatum ac et [illegible] pronuntiatum simul cum quatenus et [illegible] fore verbis quod a dicta sententia non possit appellari nec contra eam opponi, aut agi de nullitate sed executioni mandari a quocumque Iudice potestatis ut capitaneus, a quo ipsius sententie executio spectabit, si exceptione et appellatione reiecta. Si vero dicta sententia infirmatur in totum ut in partem liceat ei contra quem ipsa sententia lata esset appellare infra quinque dies a die late sententie numerandos ad unum ex Iudicibus Civitatis fulginei, quod dari et deputari debeat [illegible] ipsum capitaneum et eius Iudicem utrique parti suspectum infra tertia die a die interpositionis appellationis ad penam [illegible] [illegible] decem [illegible] fulginei applicandam, quam penam ipso facto incurrat et intelligatur [illegible] omni [illegible] tempore iudicati ipsius, et si consultor non inveniretur in predictis quindecim dies capitaneus teneatur committere collegio Iudicium

[illegible] ut nullitas sit evidens [illegible] Civitatis et [illegible] [illegible] ad nullitatem, sed si statutum [illegible] dici de [illegible]

Iudicem nullitatis sed dictionem de nullitate restringerit usque ad certum tempus, finito usque de dies, non possit postea opponi de nullitate, et si [illegible] si evidens [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] statutum [illegible] [illegible] nullitatem [illegible] [illegible] nullitatem [illegible] aliud est [illegible] quod statutum in [illegible] seu restringendi de nullitate infra tempus a statuto [illegible] nullitatis dici [illegible] sibi enim imputare de illis qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] firmat [illegible] [illegible] quibus [illegible] Alex. con. 105. nu. 5. l. 5

A sententia confirmatoria primo non potest appellari [illegible] partes Iudicis in tertia instantia Vid. Paul. de Castro con. 109 in causa [illegible] vol. 1. lib. 2. Vid. [illegible] [illegible] quod ponit Dec. con. 385. et et quod ponit Rolandus a Valle con. 19. lib. primo et [illegible] declaratam ut statutum haberet [illegible] quod impediret effectum executionem, non autem devolutivum. Vid. [illegible] in l. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appellationi.

Vid. ad Sol. Sol. fin. cons. [illegible] lib. primo [illegible] con. 183 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nu. 5.

[illegible] notatur quod dicta verba [illegible] [illegible] opponi, aut agi de nullitate, [illegible] [illegible] intelligi de nullitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Alex. con. 106. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Alex. in [illegible] 105 [illegible] lib. 5 [illegible] quod ad [illegible] ut [illegible]

Civitatis in quo Advocati partium intereé nō possint,
q Judex si ipsā commissionē acceptaverit teneatur
et debeat ipsam causam diffinire infra xv. dies continuos
computandos a die depputationis ipsius et exercitij
actus, et elapsis ipsis quidem diebus data maneat
Judicis sna Capitanei ut dictus Judicis, et quidem
possint facere et procedere summarie de plano sine stre=
pitu et figura Judicij et solemnitate substantiali
Judiciorum tentati pretermissa aliquibus ferijs et diebus
feriatis nō obstantibus procedere possit ad diffinitionē
ipsius, et q diffinitio pronuntiata fuerit valeat et
teneat, et plenissimam obtineat roboris firmitatem
et q ad nullitatem, et iniquitate queri nō possit;
q ipsa sna inviolabiliter executioni mandetur
a dictis Judice capit. sive potestatis dicte Civitatis a quo
ipsius sententie executio peteretur nō exceptione et
appellatione remotis, et si dictus Judex dictam
commissionē acceptaverit et dictam causam infra dictum
tempus nō diffinierit in xxv. lib. den. pena
incurrat ipso facto, et intereé part. quam et quid
q ipso Judex capitaneus teneatur et debeat
auferre et ad manus Camerarij faciat pervenire
et intereé ad partē, et dictus Judex malefi=
ciorum potestatis et capit. et quilibet ipsorum in virtute presentis
iur. teneatur et debeant ad simplicē requisitionē
cuiuscumque petentis dictum Judicem cogere dictam
et firmatur ad diffinitionē faciendam et sententiam
ferendam infra dictum tempus commissam infra dictum tempus xv.
dies, et si intereé et dictam sententiam illius
qui appellaverit a sna capit. seu eius Judicis sine
aliquā alia probatione quidem aut nō voluimus
in aliquo derogare cap.o populi, qui loquitur de
Guarentigijs sub Rub.a la ut sit.t de executione instrumentorum.

XXXVIj. Rubrica. de eodem. §

Item qui et quia certe geruntur consilio soliditatis et firmi=
tate nituntur ut superiori cap.lo cautū, ut nulli
liceat ab diffinitiva sna tempus mandati seu pronuntiatio=
nis, seu diffinitionis, que totius negotij diffinit=
tionē finem imponeret appellare volentes a
pronuntiatione seu diffinitione, ut gravaminibus
in quibusdam causis, que ab diffinitiva sententiam pro=
ferunt sive inferunt asserentes se gravatos

iniam

+

23r

...nia expravationis tribuere, Ordinamus et dicimus quod si aliquis dixerit se gravatum a quocumque Iudice, ut ab aliquo precepto, mandato, interlocutione, pronuntiatione, seu actu quocumque etiam diffinitiua sententiam quocumque in causa quacumque possit et sibi liceat suis expensis petere consilium sapientis die illati gravaminis, ut sequenti, qui Iudex teneatur poena predicti Iur. et XXV. lib. den. de salario potestatis seu cap. per camerarium cois subs. reti= nendo dare per sapiente unum de Iudicibus Civitatis subs. nemini part. suspectum, quod die à die petitionis mandare part., ut. 3. diem die deponat competens salarium per consultore assumendo, apud quem Iudex madauerit, quod si non fecerit eius petitione non obstante, Iudex teneatur et debeat in causa procedere, qui Iudex et consultor assumptus seu sapiens, cui ipsa questio commissa fuerit per Iudice committere, teneatur et debeat eam sibi consulendi commissam assumere, et acceptare, et suum consilium dare per quintam diem à die commissionis sibi facta, Et si is cui committeretur nollet ipsam causam seu punctum ad consulendum assumere et acceptare, quod per Iudicem coram quo ipsa causa verteretur cogat de facto ad assumendum punctum sibi consulendi commissum et super eo suum reddendum consilium intra tempus predictum, computandum à die commissionis sibi facta et acceptationis ipsius, nisi deus sapiens eligendi ut assumendus haberet iustam causam non assumendi, et causa excusationis intelligatur, si consuluisset aliquem procuratorem, ut si esset infirmus, dummodo iuret ipsas causas ut earum alteram esse veram, Et si Iudex ut consultor assumptus renuerit intra dictos dies dictis de causis ut altera ipsarum committatur alteri modo et forma predictis, alias quod gestum fuerit per Iudicem esse remaneat firmum, non obstante petitione sapientis predictis cui consilio, si datum fuerit cum petentem, stetur, nec possit peti per eum ulterius revideri, Et si per eo pars, contra quam datum fuerit possit ipsum consilium petere et emendari, Et Iudex teneatur simili modo, ut supra, consultore dare, cui consilio stetur si redditum fuerit intra 2am diem, alias stetur consilio iam reddito, et procedatur secundum formam ipsius, non obstante quod petitum fuerit revideri, Et interim Iudex non possit in aliquo procedere, Et si processit, iuris ordinamenti et statuti potestatis non valeat ipso iure, salva pronuntiat= ione, que fieret super legitimatione personarum non possit

Iudice

23v

dicere aliqs se gravatu, nec consiliu sapientis petere, sed iudicis pnuntiatio pntis pte sit firma, et pro legma et vera habeatur, et de ipsa no possit ulterius disputari, nec aliquatr conqueri, et qd factu est cu eo habeat robori firmitate, ac si factu eet cu legma persona, et petens consiliu suis expensis teneatur, et debeat deponere salariu et dare iudices suspectos dca die ut sequeti, quo petierint consiliu, et habeatur p iusto salario, qd iudex causae taxaverit, et taxandu mandare sit deponi, de quo mtr nulla partiu possit dicere se gravatu, qd si no fecerit, petens consiliu in petitione consilij sup ipso gravamine debeat audiri, et in dictis iudicis suspectis numeris possit et debeat iudex causa refrenare:

XXXVIIJa Rca Quomodo et quali deferri debeat sacramentu parti debito in negatione deducto, et de gbationibus b[illegible] reservando:

Item ut causae et quaestiones sumarie et cu celeritate qcedat, et fine habeat celere, statuimus et ordinamus, q cuiuscq sume et quantitatis et de re quacq, q fuerit coram quocq iudice et officiali coris et aeris ipsam cam seu qonem decidere voluerit sacr. deferendo reo coram qno peteretur et tunc voluerit de petitis sed sacr. ipsius rei, q reus tendatur iurare vel iusiurandu referre ipsi actori, dato tn ter. duorum dierum ad deliberandu sup tali petitione, elapso vero dicto ter., cogatur reus ad iurandu vel referendu sup dicta petitione, nulla exceptione prius audita, cu manifeste sit turpitudinis nolle iurare vel iur. referre

Et si reus

+

Et si reus sacr. subijcitur et cum iur. dixerit se non debere dare aut facere id quod ad iur.tm defertur et ab eo petitur et actor dixerit se posse probare id quod reus negaverit, statuatur sibi ter. per Iudicem v. dierum infra quos si probaverit legitime reum debere id quod iur. negaverit condemnetur reus in eo quod negavit, et in expensis omnibus ipsi actori et nihilominus pro pena dece. lib. den. Iudex vero qua pro questio fuerit de facto ab eo inferat et ad manus Camerarij de facto sine aliquo processu faciat devenire et idem servet si reus retulerit actori et actor iuraverit reum debere et reus dixerit se posse probare de liberatione ut absolutione rei seu quantitatis petite quod statuatur sibi dilatio et procedatur et procedetur, et pro pena puniatur cum quod superius est expressum, et si reus recusaverit iurare ut sus. immediatum referre statuatur sibi ter. per Iudicem ad faciendum vel ad suprimendum referendum, et si infra dictum ter.m non iuraverit ut non retulerit extunc habeatur pro confesso, et convictus et in quantitate seu re petita reus actori per Iudicem debeat condemnari et si dicatur videlicet sibi locum esse ante litis contestationem vel post quemque ante decursam dilationem datam ad probandum, possit non deferre ut deferre non teneatur, et solum sibi de facto et obligatione ipsius rei queretur, ubi non de facto seu obligatione alterius quam rei queretur, ubi sibi deferetur, ut actoris ubi sibi deferetur et si plures sere, ut successor esset . . . . . desistet ab actore ut referret a reo tempore cum defert et refert probationis tempore ante desperatum ut referatur ut ubi non reservatum iurans sit absolutus et liberatus de eo quod ab eo peteret, ulterius Iudex non possit et teneatur Iudex sua interlocutione ut etiam diffinitiva absolvere:

XXXIX.a R.ca de Arbitris recipien. et non servando per eos. f.

In cupientes inter coniunctos omnem scandali et litium materiam amputare hac lege perpetuo valitura sancimus, quod quoties evenerit aliqua lis inter coniunctos usque in 3.um gradum tam consanguinitatis ut affinitatis, intelligatur et durante affinitate et si mortua fuerit uxor vel maritus, per quam vel per quem dicta affinitas fuit seu etiam inter virum et uxorem et aliquis ipsorum litigantium petierit ante finitum ter.m datum ad probandum ipsis partibus quod compromittatur dicta causa ad petitionem petentis quoties, Iudex et officiales teneantur et debeant cogere ipsos collitigantes ad eligendum aliquos amicos comunes unum vel plures prout concordaverint partes et compromittatur in ipsos de iur. et de facto qui arbitri unus vel plures qui teneantur et debeant ipsam causam seu causas eis commissas

Vid. all. in cad. fulgin. et in cad. Ill.s ut Delijs f. 7. fol. 250. a tergo. non obstat, quod per sapientes, Rot. decis. 467. n. 4. p. 3. decis.

Feud. ex ista causa et illius vigore p. . . recipere probationes . . . ad compromittendum iudicari Bal. in l. . . . c. . . . Alex. con. 147. . . . . . . Dec. con. 178. in . . . finalitate . . . Iud. . . . . in compromissum, et cum . . . procedendum in scriptis et . . . scripsit vid. Bar. in Auth. . . . c. . . . sent. ex . . . recitan. et Rom. sing. . . . operetur.

. . . Statuto hoc extendat . . . dic per vim ut per Alex. con. . . . in ca. et lite vol. 3. num. 17. . . . et con. fin. vol. 1. . . . lib. . . . Blanc. in tract. de comp. 3. q. num. 39.

. . . dubitatur an causa sit compromittenda ut ne Iudex de . . . causa non esse compromittenda . . . con. 46. in fi. li. 1. contrarium . . . lib. Soc. con. 181. de dubiis . . . num. 87. lib. 2.

. . . coniunctos § 83 et si . . . dubitatur an causa compromittenda . . . dubitatur an litigantes sine . . . Soc. et . . . compromittendum . . . in l. si qs in conscribendo C. de pact. . . . in con. . . . vol. 2. in criminalibus.

. . . aut . . . hoc statuto tutor . . . potest causam pupilli compromittere vid. Bar. con. . . . et an curator . . . hereditati iacenti potest compromittere vid. Dec. con. 22. . . . nec obstat l. 1. . . . Dec. con. 39. ubi . . . tutor non potest compromittere . . . pupilli . . . ad . . . vid. Dec. con. 255. . . .

An finitum ter.um si non esset ista verba post datum ter.m ad probandum non admitteretur talis petitio compromitti Afflict. decis. 165. . . .

Intelligatur et § circa hoc vid. omnino Alex. con. 201. pole. . . . lib. 6. a quo . . . Blanc. in suo tract. de compromis. in 3. q. in . . . et in . . . in tract. in 2. . . .

Omnem scandali § ista omne tale statutum ut publicam utilitatem respiciat est favorabile ut per Alex. Soc. et alios . . . lib. Soc. idem Marianus Soc. . . . con. . . . in fi. . . . in con. 13. n. 25. li. . . .

Litium materiam amputare § ex . . . huius statuti causa . . . compromitti . . . ita . . . statuti, . . . Dec. in con. 22. col. . . . post . . . ad . . . Bal. in l. . . . § . . . ff. de eden. et . . . l. 1. col. 5. C. de . . . Rot. decis. 467. n. 4. p. 3. . . .

Aliqua lis § . . . procedit . . . esset lis . . . huius . . . in . . . non obstat exceptio litis finite . . . non esset . . . statuti Bal. in l. . . . C. de trans. . . . 95 . . . vol. . . . con. . . . ad secundum lib. . . .

Usque in 3.um gradum § an gradus iste computari debeat . . . vid. Paris. . . . in con. 54. li. 1. con. 92. num. 3. li. 3.

Vel plures § an . . . arbitri . . . committere . . . in con. 149. . . . vol. 1. . . . electi . . . non possunt . . . et . . . non possunt alij se intromittere in . . . c. . . . de offi. deleg.

✝ Diffinire ſ. uno ſ. Arrogatus in diffinitione est citatio partis vid. Cuma con. [illegible] ut in ſubſequenti, et [illegible] con. 8. vib. [illegible]. Et [illegible] arbitri non concordarunt [illegible] [illegible] meſe, an debeat denuo compromitti, et toties [illegible] compromittendum, quoties opus erit ut finiatur dicam [illegible] Bal. in l. fideicommissa [illegible] ſ. ſ. qui alieni ff. de leg. 3. in l. [illegible] ſ. [illegible] ff. de eden. Roma. in l. [illegible] ſ. [illegible] ff. de non. oper. nunt. Hoc tn̄ dz fieri plus [illegible] vitiosa Cate in dictis. Neapo. 46 conc. [illegible] in [illegible] in Vid. Nulla exceptione [illegible] intellige [illegible], [illegible] una ex partis fuit [illegible] leſa, [illegible] obſtante isto statuto poterit recurrere ad arbitrium boni viri [illegible] in con. 120. [illegible] col. ult. Alex. in con. 270. q. 5. col. 3. [illegible] habetur [illegible] col. [illegible] in con. xcvi. nu. xi. cum pluribus seq. et con. 48. nu. 45. [illegible]. Et [illegible] intellige, [illegible] minor non posset rigore istius statuti reclamare, poterit tn̄ petere restitutionem in integrum, vel in l. [illegible] minor ff. de minor. [illegible] in con. 48. in [illegible].

Compromissum ne [illegible] executionem in obligationibus [illegible] in [illegible] [illegible] tamen in [illegible] ſtatuti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 557. no. 19. et 3.

✝ Comittas diffinire ſ. uno menſe computando a die recepti compromiſſi, et ſi ipſi electi ab eis debeat cogi per potestatem vel eius officiales, vel [illegible] compromiſſum in eum, vel in eos factum, et laudum proferendum inter ipsos communes per arbitrium seu arbitros ab eis electos valeat, nec liceat contradici, ſed ipſo laudum et arbitrium quatenus latum seu diffinitum debeat Iudex cum quo fuerit petita executio mandare nulla exceptione [illegible] vel fieri audita, nec conditione recepta. Et ſi lite non [illegible] dicent [compromiſſum cogi. ſ. 36.] ſibi com[illegible] petere executionem iſtr. guarentigiati, ſnie, late, laudi ſeu arbitramenti. Et [illegible] ſocietas vinculum fraternitatis notitur obtinere dicimus [illegible] ſeruandum fore inter ſocios ſi et [illegible] mota inter eos [illegible] [illegible] mercatie, in qua fuerit [illegible] [illegible] [illegible] dicimus [illegible] in [illegible] fuerit in aliquem ſeu aliquos officiales civitatis [illegible] non poſſit nec debeat compromitti aliquo modo directe vel indirecte tam in officiales vel privatos [illegible]. Et ſi compromiſſum fuerit, non valeat ipſo iure et quod factum fuerit in eum ſeu eos [illegible] [illegible] partis [illegible] nullam habeat [illegible] firmitatem, ſi non fuerit aliquis [illegible] aliquem de [illegible] [illegible] ſeu eius officialium arbitrium, ſnias, Iudicans, declarans et [illegible] non valeat ipſo iure et ſi aliquid ſolutum fuerit vigore [illegible] [illegible] poſſit [illegible] [illegible] repetere. Et dicimus [illegible] ſi [illegible] vel eius officiales electi fuerint [illegible] vel alter ipſorum ſeu nominans [illegible] aliquos cives vel comit. [illegible] noſtros arbitr. ſeu arbitrator amicus com[illegible] ſeu compoſitor amicabilis aut quocumque nomine cenſeatur et acceptauerit ſeu quoquo modo cognoverit puniatur et condemnetur [illegible] syndicatus [illegible] [illegible] in c.m lib. den., et officialis cum [illegible] [illegible] in l.m lib. den, et eligens ſeu nominans puniatur et condemnetur [illegible] et [illegible] in xxv. lib. den. cui [illegible] et [illegible] ſnias non valeat

✝ An ſtatutum hoc [illegible] vid. Alex. con. xij. [illegible] lib. [illegible]

Adde ad materiam [illegible] [illegible] [illegible] in l. [illegible] [illegible] col. l. in fin. [illegible] ad materiam c. un [illegible] ſum laudum ex for. [illegible] habeat executionem paratam [illegible] [illegible] [illegible] Dec. in con. xi. col. 2. nu. 2. [illegible] lib. [illegible].

Et ſi lite [illegible] vid. Dec. con. 39. [illegible] i. col. 2., ubi dicit [illegible] [illegible] [illegible] ſnias, et arbitr. [illegible] compromiſſi [illegible] [illegible] ſnie et laudi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad omnes ex [illegible] appell. [illegible] dicam ſi agatur [illegible] [illegible] petere [illegible] compromiſſo [illegible] audiendus, ut Blancus in ſuo tract. de compro. q. iiij. car. 30. Mars. [illegible]. Viget ſtatutum [illegible] limita [illegible] [illegible] [illegible] favorem [illegible] inſtrum. guarentigiatis, ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fieri [illegible] talis [illegible] favori ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] favori [illegible] [illegible] [illegible] Alex. con. ult. nu. 15. lib. 6. [illegible] [illegible] [illegible] inſtrum. [illegible] [illegible] ad favorem [illegible] compromiſſum [illegible]

✝ Si cedunt ad favorem et alterius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 119 nu. 3. [illegible] [illegible] Ias. [illegible] 26. [illegible] 12.

+

ualeat ipso iure, ut s. dictum est. Et hoc cap. intelligatur in quolibet parte quocunque petatur compromitti an lite contestata et postea usque ad dilationes ad probandum, et quod prae totum et inviolabiliter praecipimus observari, et leges semel in anno in consilio generali ubi legitur domini magnifici Potestatis. Praedicta et quod idem et observetur in mercatoribus de civitate Fulginei, facientibus contentionem vel differentiam alicuius mercantiae ad quam Florentii non teneatur si non voluit.

XXXX.a R.ca de eodem.

Item dicimus et Ordinamus, quod si contingat aliquas partes compromittere in aliquem De iure tantum sine de iure et de facto si in compromisso contineatur quod possit laudare Alte et basse aeque vel iniquae modice vel immodice, et fuerit laudatum quod debeat stari dicto laudo, nec possit ab aliqua partium contradici nec possit peti ipsum laudum reduci ad arbitrium boni viri, sed possit et debeat ipsum laudum executioni mandari nulla exceptione audita, si non praedicta verba aliqua ne ipsorum non fuerit adiecta in ipso compromisso quod pars quae dixerit se gravatam vel laesam condicere possit s. quinque dies et mense ipsorum tam condictionis quod et finire aliqua a dicto mense in antea si non fuerit condictum compromissum et laudum inde lato firma permaneat Mogan. dic. Alex. cons. 14 in fin. vol. 4 de compromisso et possit et debeat executioni mandari omni exceptione et condictione remotis, et nihilominus Iudex possit et debeat parte condicente in expensis litis in ea ipsius condictionis, si contingat condicentem succumbere vel non esse persecutum infra dictum tempus condictionem vel petitionem condictionis ad arbitrium boni viri condemnare et ipsas expensas facere refici de facto infra octo dies omni exceptione et appellatione remotis. Et praedicta omnia locum habeat in compromissis et laudis in posterum fiendis in praesentiis non pendentibus et non pendentibus currat spatium unius mensis a die facte confirmationis praesentis ad prosequendum et diffiniendum non praesentis et sit firmum laudum et arbitrium quod s. et

Et si iuramentum in compromisso intervenerit, an petere debeat absolutionem ab eo pro reductione petit tam Aneh. cons. 387. ... col. 1. ... sequitur Dec. cons. 198. col. 3 ... ad praedicta vid. Cepoll. cautela 195. difficile Jenar. cautela ... causa cognitionis super absolutione ... et si pendente ... an possit amplius petere reductionem, dic quod non, ut Rom. cons. 9.

De iure tantum § Vi statuti hoc innuit, quod de iure possit compromitti, cuius contrarium voluisse Bal. in l. ille l. i. in 3. not. C. de iur. et l. cum proponas in fin. C. de ... cred. Pro ... vid. Bal. in ... loci ... Vid. ... Claren. in tract. de compromissis q. iiij. in fine. Et ... Iun. in cons. 19. col. 3. ... procedat nu. 7. lib. i.

Stari dicto laudo § Et an laudum debeat fieri in scriptis ... ut ... Glo. in verb. ... ubi Bar. ... nu. 6. et Paul. de Castr. ... nu. ... in l. pr. C. de ... quod non ... procedat laudum arbitratoris, quod ... substantia non requiritur ... alias ... in l. ... C. de transactione ... 2.o not. l. de transact. Et ... in compromisso apponatur ... quod possit procedi in scriptis et sine scriptis Vid. ... Rom. in sing. 51. quod ... peret.

Succumbere § Et an possit a sententia super reductione lata condemnatus appellare, Bal. in l. uni C. ne liceat ... dicit quod ... Alex. cons. 106. ... dubio lib. 3. ... vid. Boer. decis. 284. ... 16. par. 2. ... cons. 95. ... 94. lib. i. ... cons. 15. ... lib. i. ... confirmare ... videtur ... Amplians et si sententia super reductione ... non procedit in isto statuto, quia ... laudum non possit a sententia super reductione appellare Vid. in m. ... cons. 1. in verb. compromittere cons. ...

Adde ad materiam huius statuti, quod nulla cautela verborum reperitur, quae in compromisso apponi possit quominus reductio peti possit Dec. cons. 501. col. 5. vers. quarto principaliter nu. 6. lib. primo.

Et de facto § Quod importent haec verba in compromisso apposita vid. Cepoll. in cons. ... col. pen. nu. 12. in civilibus.

Alte et basse § Quod operentur talia verba in compromisso apposita Vid. Cepoll. in cons. 19. col. 4. vers. 4.m in civilibus Cor. cons. 9. col. ... vers. et post attentam lib. i. aut 2. Cravett. in cons. 105. col. 2. lib. 2. Bal. cons. 191. lib. 3.

Nulla exceptione audita intellige nisi per arbitros enormiter laedatur, tunc enim non obstante ista prohibitione reductio peti potest Bar. in l. ... ubi ... arbitrator ... et enormis laesio dicitur quando quis est laesus in 6.a parte Bar. ubi s. ... cons. 16. nu. 12. ... ubi istud statutum declarat ...

Condicere § Et an possit ex pacto ... stari modicum vel fiat compromissum, ita ut a laudo sequuto appellari non possit, sed nec ad arbitrium boni viri reductio peti non possit, et si petatur talis reductio, quod nihilominus laudum exequatur vid. Cor. cons. 220. ... col. 2. ... nu. 7. lib. 2. Et ... ordini ... Card.lis Simone ... Auditor ... ista cautela ... etiam, quod non liceret appellare et si appelletur, appellatio non impediat executionem, quam cautelam ... Cor. d. cons. ... et quod ista cautela facit quod partes possint ... renunciare appellationi ... in c. ... nu. 23. ... Bal. cons. 340. ... 98. nu. 30.

et si iur. in compromisso intervenerit, an petiti debeat absolutio ab eo qui reduct.m pete Anchar. 300 . col. 1. et petit. Aret. con. 98. col. 3. et ita vid. Cepoll. cautel. 695. ferrat. cautel. 8. et si fuerit cum cognit.one super absolutione Iur. aliquod an possit amplius peti reductio dic ut Rom. con. 9.

tam inter contumaces, quod inter comparentes et executioni mandetur nulla contradictione, seu appellatione obstantibus et si condictas obtinuerit, ille qui voluerit arbitrium sic possit recurrere et appellare ad Iudicem capitaneum, qui Iudex teneatur, et debeat summarie sine strepitu et figura Iudicii infra xxv. dies a die interpositionis appellationis ex eisdem actis cognoscere et diffinire ipsam causam, et eius sententie et diffinitioni stetur appellatione aliqua non obstante, elapsis vero xxv. diebus si dictus Iudex non pronunciaverit rata maneat sententia si dictus Iudex dictam causam diffinierit infra dictum tempus requisitus, teneatur et debeat resarcire appellanti omnia damna et interesse, de quibus stetur Iur.o ipsius appellantis, et tempore syndicatus sui ipsius [illegible] syndicetur, et in unoquoque casu predictorum teneantur arbitri seu arbitratores ipsas causas diffinire infra xxx. dies et nihilominus potestas capitaneus et quilibet alius Iudex, qui pro tempore fuerit requisitus teneatur et debeat cogere dictos arbitros, seu arbitratores diffinire causam sibi ut dictum est commissam infra dictos xxx. dies a die receptionis ipsius arbitrii, et nihilominus quod Iudice potius parti petenti in expensis tot. dein quilibet ipsorum debeat condemnari, nisi de partium voluntate fuerit terminus prorogatus ut inter ipsas partes steterit quominus infra dictum terminum poterit terminari. Insuper et dicimus, quod Iudex dicti potestas ut capitaneus et eorum quilibet coram quo petetur ad petitionem cuiuscumque petentis teneatur et debeat quandocunque arbitri essent in discordia ipsos arbitros et partes coram se facere convenire, et eis vocatis si invenerit ipsos in discordia termino dato causam compromissam in eos cogat partes ad eligendum tertium, et in ipsum 3.um, qui sit neutri parti suspectus ponat et committat ipsas causas terminandas una cum dictis arbitris ut altero ipsorum, et perinde habeatur ac si ipsas partes fuisset in eum a principio compromissum et si aliqua partium recusaret seu nollet eligere tertium, quod Iudex coram quo peteretur ipsum 3.um neutri parti suspectum eligat. L. se ipsum et si aliqua partium esset contumax seu nollet comparere ad eligendum dictum 3.um

per fas de duabus

Legitimus

Prorogatus quod terminus prorogatus non des esse maius tempore seu termino principali Bal. con. coi. nobilis col. fin. et con. com. ois lib. 3. et si datum sit potestas arbitro prorogandi semel et plures, bis tamen potest prorogari, ut per Bal. in add. cons. ubi vide.

Nisi quod ista sit prorogatio in causa de partium quae non fuerint praesentes prorogationi, unum autem non valet dec. in cons. col. 1. in prin. Iaf. cons. 419. arbiter certam prorogat Bal. con. coi. nobilis fin. et con. coi. in et con. 109. dilatio li. 3.

Discordia quod de qua discordia constare debet, ut si arbiter fuit electus, ad constaret de discordia duorum primus electus, non valet laudum quod ipsos latum Alex. con. 119. in ca. et lite col. fin. lib. 7. Dec. con. 632. col. fin. in princ.

legitimis citationibus ex parte d. Julij eo ipso
et Judex possit et debeat eliger' et poner' deum 3.um
q 3.s cam ipsam sibi comissam cognoscere teneatur
bona fide una cum deis arbitris uel altero eoru
et ipsam finir' et terminar' inf. temp. predum nisi
ter.ut ipse rogaretur q portiu uolantate eius
tertij una cum deis arbitris uel alterius eoru
lando et stric. stetur al. ti glatis et datis
eet parbitris ambos ipsos et si contigerit q
arbitri, in quib. compromissum eet, et 3.us eleg.
cum quo electus esset vocatus in Palatio com.
subj. ad petitione alterius partis compromittentis
q inde non possit recedere nec alicquo, nisi
p.o tulerit eorum arbitrium et si recederent
inde puniatur q libris ipsorum arbitrorum
in L.ta tit. deo, et q nec potestas nec capitus
nec aliquis alius officialis com. sub. possit
deis uel alteri ipsorum dar' licentiam recedendi
d loco in quo eet detentus ad poena periurij
Sacrameti et c.m tit. deo q suo salario et
si contigerit eo casu cum detinetur in
Palatio arbitri predicti ferant arbitrium
q spiraret compromissum captum xxx. dies
uel post ipsos xxx. dies spiraretur uel
ferretur ipsum laudum uel arbitramentum
p ipsos arbitros ad q feren' cogantur et post
ipsos xxx. dies solum cu eent vocati infra
temp. compromissi, q nihilominus ipsum laudum
snia m.tri seu arbitrametu, qd et q ferent
p ipsos oes tres uel maiore parte ipsorum
nec vitietur ex hoc, sed potius valeat
et teneant vocati lati et dati essent
et xxx. dies computari a die acceptationis
fei compromissi. Et hoc locum habeat
in compromissis in posterum fiendis.

xli.a

an acceptat. deum q Vid. circa
hoc particula hoc con. 39.
nu. 44. lib. 4. Rim. con.
629. nu. 8. cu alijs per
Surd. dec. 203. p tot.

A die acceptationis q
bona rone hoc inducta
qr an acceptatione nondu
compromissum Bal. in l. si
cum dies in pin. circa pa.
et ibi glo. ff. eo. Alex.
con. 88. uiso thermate
col. 3. li. 5. Dec. in c.
ex rone col. 5. vers.
et postea conclusio ex q
appell. Et laudum postea
latu eet nullu, sed sta-
tutu q hoc nihil dicat,
qr reperitur casum
ire in stantia l. glata
c. q sent. Abb. con. 2. in
questione col. pa. in pi.
li. 2. Et qr dicerent
latu a no. suo Judice
Bal. con. com. nobiles
col. fi. li. 3.

26v

8

Li.a R.a De Usuris et Mutuantibus ad Usuras ss

Cum ad obviandum voracitati, et cupiditati usurariorum obliti sunt facere misericordias et persequuntur homines pauperes, et mendicos, et ult.o conpunctos corde carcerib. faciunt macerari, pnti ordinamento et Statuto firmamus ad convincendum ipsos usurarios de usuris et usuraria pravitate et eorum instr.a et cautiones, que fere in fraude usurarum, et in maiori quantitate quam fuerit vera sors facere conveniunt et quod facultates fulginat. in brevi exauriunt, statuimus et ordinamus quod habeatur et intelligantur usurarij omnes, singuli Iudei sine aliqua probatione et ipsorum instr.a et cautiones oia et singula intelligantur et habeantur feneratitia et feneratitie confecta in quadruplo quam fuerit vera sors, nisi Iudeus probaverit per testes legitimos de maiori sorte, ita quod quarta pars intelligatur tm vera sors eius quod continetur in cautione seu in instr.o et si Iudeus vellet probare quod fuerit confectum instr.m seu cautio ultra quadruplum, quod admittatur ad probandum, et in id tm debeat fieri executio quantum fuerit vera sors, et non in duplum et quia reperiuntur quamplurimi Iudei in civitate fulg.s et eius districtu in ipsorum aiarum periculum et dedecus fulg.a et civitatis grave eorum famam non parentes usurarum tm divina lege prohibite in humanis dixerunt exercere, volentes aiarum periculis obviare et ne divina Maiestatis incurrat offensam ad evitandum ipsa ultione divina prohibemus omnino, quod nullus Iudeus audeat per se vel per alium exercere usurariam pravitatem in civitate fulg.s et eius districtu, et si inventus fuerit aliquem exercere, quod absit, eorum instr.a et cautiones nequaquam executioni mandentur nisi in vera sorte et ad probandum aliquem esse usurarium sufficiat unus testis deponens cum duobus testibus de publica voce et fama, quod dicant se solvisse usuras, vel alios audivisse solvere, et si fuerint singulares

Unus testis 9/10 Quid si ille qui deponit, ipse etiam accepit pecunias ab isto sub usuris, an ipse sit legitimus testis, dic quod non nisi commodum aliquod non sentiat ex ista depositione, ut commode venit Bal. in l. dictatum col. i. vers. Item facit ad fin. l. de testi. ubi vide in additio. ad eum:

Singulares, habitaque probatione predicta ut aliqua predictarum eorum instrumenta et cautiones presumantur esse confecta in quadruplo ultra quod fuerit vera sors, nisi probaret legitime pervenisse in effectu de maiori sorte, salvo quod si creditor vellet probare quod instrumentum confectum fuisset de maiori quantitate, quod admittatur ad probandum, et in id tunc debeat fieri executio quod probaverit vera sors et non plus. Et predicta non intendimus derogare statuto Populi in quo loquitur de usuris et contractibus usurariorum et ipsorum usurariis, et idem volumus observari in mulieribus exercentibus usurariam pravitatem: —

XLII.a Rubrica De Alimentis prestandis: ¶

Item dicimus et ordinamus, quod si contingat aliquam mulierem seorsum a viro manere, suspicante de viro suo offendi culpa ipsius viri, ~~---~~ et potestas et eorum Iudices Populi dicte Civitatis teneantur et debeant vinculo iuramenti ut vere et exceptione remotis, contingerit virum ipsius mulieris, quod ipse sue uxori prestare debeat alimenta opportuna secundum quantitatem dotis et facultates ipsius mariti, ita tamen quod dicti Officiales et quilibet ipsorum teneantur et debeant ipsa alimenta ipsi mulieri decernere et dari facere pro alimentis die qualibet octo denarios pro quolibet centenario dotis sue usque in ducentis libris denariorum et ab inde supra pro quolibet centenario plurius sex denarios, ut alias prout ea legitime fuit et tamdiu dicta alimenta prestentur quamdiu steterit maritus dicte talis mulieris quod eam non reduxerit in effectu, et securitate prestiterit quod eam non offenderet ultra quod deceat, et a iure permittatur.

Et si vero uxor non habuerit dotem vel habeat dotem, secundum facultatem viri sicut Iudici videbitur alimenta decernantur et decreta prestentur, qui potestas et ceteri Officiales predicti diiudicant et decernant alimenta predicta infra decem dies postquam eis

Secundum quantitatem dotis etc. intellige hoc quando dos consistat in pecunia sive in re que dat fructus, quo casu quando dos consistit in re infructuosa, tunc non solum dantur alimenta, sed etiam fructus percepti excedentes alimenta prestita Salyc. in l. uni. in § exactio C. de rei uxor. actio. Si non consistit in pecunia non attenditur an maior sit intervenientem, quod dummodo alimenta prestantur etiam intervenientem fuerit prestitus ut Salyc. in d. § exactio et Doc. in l. divortio ff. soluto matr.

Teneantur et debeant etc. intellige ut non procedat, quando mulier habet aliunde unde se alat, quod consideratur si ex aliis bonis habet introitus ex quibus se alere potest, quia tunc non tenetur maritus prestare alimenta Bal. con. 196 li. 2 glo. in l. un. § exactio C. de rei uxor. actio. Nec et intelligitur habere unde se alat, quando ipsa id non habet, sed habet parentem divitem, quia non tenetur se alimentare a patre, ut Alex. in l. divortio col. ... ff. solut. matr. quod nota in viduis et heredibus mariti.

Si vero uxor non habuerit etc. hoc non procederet in viduis, quibus infra annum heredes mariti dotem restituere non tenentur, sed alimenta prestare Imp. l. uni. § exactio C. de rei uxor. actio. et in tanto prestare debet in quantum fructus dotis ascendunt, unde si nulla habet dos, nulla alimenta prestare tenerentur Alex. in l. divortio ff. solut. matri. ubi Ias. col. 5 et seq. vide ibi omnino etc.

lis ut alteris exponetur, et querela sua fuerit per ipsam
mulierem vel viventem pro qua proveant eius nomine, et
a tali decreto et diffinitione non possit nec debeat
appellare. Et idem dicimus de viduis, et si predicti
potestas et capitaneus et eorum iudex et officiales in
predictis fuerint negligentes, et non duxerint ad
effectum in xxv. lib. den. con. ... nec qualibet
contemnetur ... filiorum qui contrafecerint. Et nihilominus
dictus capitaneus intendat ad executionem premissorum
... alicuius ... populi dicte Civitatis, et in
contrarium loqueretur non obstante, et quicquid
iudex vel capitaneus fecerit in premissis valeat
et teneat et habeat roboris firmitatem
Et hoc capitulum sit precisum in qualibet parte.
Item idem dicimus de viduis et mulieribus
que remanserint vidue, et quibus dotes
non fuerint restitute, quibus officiales
dicte Civitatis faciant alimenta dari et
decerni quousque dotes et augumenta dotium
eis fuerint integre restituta. Et hoc locum
habeat in preteritis presentibus et futuris. Item quod
nulla persona possit, nec debeat petere nec
peti facere pro dote alicuius mulieris
male conditionis et fame mortue, et que
mulier sua culpa et defectu steterit
seu stetisset seorsum tempore mortis a viro
suo, et ad probandum quod talis mulier
fuerit male fame sufficiant sufficientes
probationes que dentur de publica fama.
Et quod si pater Alimentarius esset in necessitate, seu
mater alicuius ipse talis filius necessarius

Alimentarius

sibi

Et hoc capitulum. Verbum
istud precisum quid importet
vide Cepoll. in cons. 19. post.
in criminal: dicit
importat quod sit inviolabile
et quod sit stricti iuris et
quod ab eo recedi non possit
ut ibi per eum, adde Bal. in
l. 4. C. de execut. rei iud.
Non tamen ex hoc verbo
recedit... glo. et expositio
legis ... tamen Alex.
cons. 192. perfecta col. 2. post
med. li. 6.

Et idem dicimus quod intelligi
tur ut vidua habere debeat
alimenta quamdiu ... ...
mariti non ultra, ...
sibi ... dotem ...
ut per Doc. in l. divortio ff. solut.
matr. quod alimenta ...
... ... debeat
et hoc ... vide
in d. l. divortio et Cast. ...
Ant. capi. in dictis: ...
in cap. Lucas ...

Et idem dicimus quod vide
... Cepoll. in cons. 15. ...
... col. 2. vers. ...
in ... et quod Ant. Capu.
in dictis: ... in cap. Lucas...

An statutum hoc ... habeat vide
in c. salubriter col. 2. ...
... et ibi in addit.
... et ... in l. 1. C. ...
... in ... et ...
...

sibi victum et vestitum secundum formam suae facultatis

et possibilitatis et potestas et ceteri alij officiales

Menoch. de arbitr. 9. 56 n. 12. 13. 14 cum plur. [illegible]

communis fulg. teneantur et debeant observare

omnibus petentibus coram eis ut praedictum

ipsorum et quilibet possit petere nomine

Gratian. discept. [illegible] n. 25 [illegible]

pris. seu mris dicta alimenta sine libelli

oblatione summarie et sine strepitu et

figura Iudicij et sine salario aliquo

Vid. Gratian. discept. [illegible]

solvendo omni exceptione remota.

Pro declaratione huiusmodi statuti vid. Ant. Kesan. [illegible]

Alia Rubrica. De Successionibus Mulierum ab Intestato

Statuimus et Providemus quod nulla mulier sive

dotata fuerit a patre, a matre, Avo, ut proavo

Avia, seu proavia, seu per verba de presenti desponsata

Legitime possit venire ad successionem ab

intestato pris, vel mris, Avi, proavi, Aviae seu

proaviae, donec superest aliquis masculus natus

Donec. Per istud verbum apparet filiam temporaliter esse exclusam, et suspensam eius successionem, ut declarat Bar. in l. fin. in [illegible] ff. ad tertull. et sequitur [illegible] [illegible]

Statuimus. Clericus et monachus [illegible] statuti, ut [illegible]

Dotata. Locum habet statutum istud et [illegible] dos promissa fuit [illegible] Bal. [illegible]

Dotata. Istud verbum signat [illegible]

Nulla mulier. An statuta [illegible] habeat locum in filia moniali [illegible]

Nulla mulier. Idem intelligas si extaret filius et masculus [illegible]

Nulla mulier. Statutum istud, quo femina excluditur [illegible] conservandae agnationis et familiae [illegible]

Dotata. Si ex [illegible] una ex filiabus esset non dotata et aliae filiae dotatae, et aliquis masculus [illegible]

[illegible]

28v

natus ex legitimo matrimonio de linea, et stirpe

masculina descendens omnium predictorum

ut alterius predictorum a quo vel quibus dotata esset

Nec etiam possit venire ad successionem descen-

dentis seu descendentium ex aliquo predictorum

donec superest aliquis masculus predictorum

descendentium a predictis. Nec mater succedat

filio suo seu filie superstite seu superstitibus

fratre ipsius decedentis seu fratribus ut nepotibus

masculis ex eodem matrimonio et ex

eisdem parentibus procreatis seu genitis,

seu patruo ut patruis decedentis si vero

dotata fuerit a fratre carnali, seu sorore

carnali seu a se ipsa et perversa

de parte desponsata non possit venire ad

Stat.m hoc habet locum in humos [illegible] clericis vid. Bursatt. con. [illegible] l. 1. ubi allegat doct. [illegible] sed [illegible] dicit [illegible] contrarium, [illegible] in cons. 11. n.o 33. et seq. [illegible] Bursatt. et [illegible] ... Caball. dicis 33. n.o 18. l. 3 ... Hondt. et [illegible]

Descendens. Verba itali generalia sint, intelligantur tamen de descendentibus eorum, a quorum hereditate agitur, ita dicit Con. doctores sume auctoritatis consuluisse, et ipse ter consuluit, ut dicit in cons. 10. col. 3. in prin. lib. 3. et cons. 37. lib. 3. Vid. Burr. in tract. statut. masc. art. 12. q. 28. n.o 293. Rob. cons. 10. [illegible] 15. consultissimae ... Hondt. [illegible] cons. 37. et seq. lib. 2.

Nec mater. Istud stat.m dicitur [illegible] correctorium, ideo strictius interpretari debet, ut quanto minus fieri possit ledat ius commune [illegible] con. 50. [illegible] col. 3. Corn. cons. 15. in [illegible] consultatione col. 3. li. 2. Soc. cons. 81. non est dubium col. 3. lib. 3. Socin. iun. cons. 4. n.o 3. lib. 1.

Succedat. Per istud statutum intelligitur mater et exclusa a legitima, que illi deberetur in bonis filij ut late [illegible] Dec. cons. 299. col. 2. in princ. post eos, quos allegat ... [illegible]

Fratre. Non habet locum in fratre patruele Alex. cons. 81. n.o 17. lib. 6. Soc. iun. ... Ant.o lib. 3.

Fratre ipsius. Intelligeretur de fratre consanguineo ipsius decedentis non aut uterino, ut notat Bal. cons. [illegible] statuto civitatis lib. 2. et cons. [illegible] in fin. lib. 4. Ang. con. [illegible] stat. Tudertine circa med. Alex. in l. ex facto in princ. col. 11. [illegible] et pupill. in ver. [illegible] Soc. iun. cons. 1. n.o 51. et 50. lib. 1.

Patruo ut patruis. An excluderetur mater a filijs patrui. Vid. Paul. de Castr. cons. 440. hereditas pertinere, quem refert Soc. cons. 9. [illegible] statuto col. 2. lib. 3. [illegible]

A quo vel dotata. Et [illegible] excluditur ab hereditate dummodo ab uno dotata fuerit et non solum ab hereditate [illegible] Corn. cons. 323. [illegible] vol. 3. et cons. 43. [illegible] Vid. etiam Dec. in cons. 3[illegible] 2. Ant.s Gabr. com. concl. [illegible] de statut. concl. [illegible] Vid. Rolan. cons. 29. in [illegible] lib. 3. Hond. con. 10. [illegible]

Descendentis. Vid. [illegible] in tract. statut. masc. in 1.o articul. xij. q. 24.

[illegible] An masculus [illegible] comprehendat [illegible] ... Corn. con. [illegible] Burs. [illegible]

Seu patruo. Si tamen superessent mater, patruus, et soror defuncti succederet mater et soror exclusis patruis. [illegible] cons. 17. Vitij et opposita in fin. lib. 2. Corn. cons. [illegible] in [illegible] col. 4. lib. 4. Soc. iun. con. 4. n.o 12. Sed quid si extarent mater, patruus decedentis et eiusdem frater unus tamen latere coniunctus Paul. de Castr. dicit quod ex istis patruus admittetur et excluditur mater, et frater predictus, ut in l. C. de collat. [illegible] cons. 501. col. 1. in fi. [illegible] ...

Patruo seu patruis. Frater ex Soc. intelligeretur exclusa mater statute patrui magno Bal. Ang. Alex. alij in l. 1. C. de succes. edic. Maria Soc. antiq. cons. 30. [illegible] ex [illegible] col. 1. et [illegible] simil. ut [illegible] Dec. con. [illegible] col. 4. vers. [illegible] cessator, et Con. 309. [illegible] vbi [illegible] Soc. iun. n.o 16. lib. 1. Item ex statute patrui, quod patrui est, quod stat.m intelligi patruos, quod sit agnatus [illegible] statuto civitat. Soc. iun. con. 1. n.o [illegible] Non tamen excluderetur mater patruis Soc. con. 9. [illegible] lib. 3. [illegible]

ad successionem ab intestato fris carnalis ut vtroisque ipsius mulieris ex utroque parente coniunctorum superueniente alio fre carnali masculo ipsius decedentis filio ut filijs ipsius fris. Si vero a patruo seu amita dotata fuerit, et que verba de pnti desponsata non possit venire ad successione ab intestato ipsius dotantis fris ipsius dotantis ut filijs ipsius existente fre dotantis, filio ut filijs ipsius fris masculis tm, A quocumque aut dotata fuerit pdictos, et que verba de pnti desponsata, non possit venire ad successionem pmissorum, pdictorum, seu alicuius ipsorum, niti modo et forma pdictis. Et quo in casu quocumque quo sm forman d. capituli mulier dotata repelleret ab intestato, si viueret, a cuiuscumque successione repellantur et eius filij et filie ab eadem descendentes, Et que nulla mulier dotata possit petere supplementum legitime, sed suo legato contenta sit, et si qua peteret, super ipsa petitione non debeat audiri: ——

Ab intestato. Istud statutum an vendicet sibi locum in pupillo, qui testari non pot an videatur decessisse ab intestato, et ita locum habere possit in tali pena istud statutum, dicas tm aliquos non Bal. con. 12. casus talis est. et cons. 191. quaeritur an pupillus, et cons. 475. sepedo communem in 3. par. Alex. cons. 15. circa dubitatione lib. 2 ubi plura. Cois tn opinio est contrarium, stante max. verbis huius statuti, ab intestato. verificatur et in pupillo. Fulg. cons. 45. qda P. in fi. Soc. con. 35. punctus lib. 3 et cons. 51. in ca. 3. et 4. lib. 4. Barbat. con. 67. Alex. et Cor. in l. Statuti C. de inst. et subst. simil alleg. que Soc. iun. 3. nu. 28. cum pluribus sequent. lib. i, ubi facit differentia inter illum casum loquitur ab intestato et diceret si intestatus ut que ead ratis. Vide et Dec. cons. 466. nº 2. et sequent. et pendus optime cons. 567. dubia de pdictis vide Socin. in cons. 23. i. 2. et 3. col. lib. i. V.J. Rot.

Possit petere supplementum legitime. Non tn ex hoc statuto prohiberetur retinere legmam, si ead in manibus haberet, licet petere non posset. Bened. Capr. cons. 19. et si vito et antid. col. ult. vers. et Dec. cons. 287. in pri. et seq. Soc. iun. cons. i. nº 21. lib. i

Filio ut filijs. Idem intelligere qn superessent nepotes ex fre eo qua consulvit Soc. iun. in cons. 19. in pnti consultatione lib. i.

Et que nulla mulier dotata. Istud statutum, ut prohiberet filia petere legmam, tn est validum, qa potuisset ea illa tollere, et licet ista verba non adessent nihil legmam petere non potest filia dotata ut que Bal. in Auth. hoc amplius C. de fidei com. cum simil. ut que Cor. in con. 110. col. 4. lib. i. et in cons. 150. circa pntem 2. et 3. col. lib. 2. cum multis simil. ut que Soc. iun. in cons. 25. nº 9. et nº 21. cum sequent. lib. i. quem vide.

Limita tn, ut non procedat qn stantibus agnatis seu filijs masculis ex sepedo Ris exnei erunt instituti sunt. n. filia femina consequitur supplementum legma. Alex. cons. 69. in fine lib. i.

Add. Dec. cons. 461. in nº ... et cons. 451. nº ... cons. 553. nº 5. et 6. et vid. Cor. con. 42. nº 6. et cons. 243. nº 3. —

... femina dotata excludatur per Instatuta Vid. Magist. ... q. ...

... Luy...

+

X. Liiij.° R.la: De mulieribus decedentibus ab intestato, et 4a. parte dotis applicanda marito.

Quia statuta plurima per tempora retroactis in Civitate Fulg. Novenimus fuisse facta de incerta materia, ipsaque statuta in ipsa Civitate viguisse et robori firmitate habuisse plenissimam et maxime in Statuto Civitatis inter cetera facto anno 1414. scripto manu Jo: Angelardi notarij posito sub rub.ca de testis, et sub anno Domini Bos. manu Stanislaucti notarij, quod quidem Statutum hodie viget et locum habet in Civitate predicta, et inter predictos temporis intervalla propter malignantium occupationem malitiam atque detractionem quassatas esse de pluribus Statutis de dicta materia factis tam Populi, quam Civis ipsa statuta facta nequeant a pluribus reinveniri, et quae fulginates quam plurima damna plurima incurrunt. Volentes huic morbo salubrem apponere medicinam et ne aliqui damna aliqua incurrere valeant sive possint, quia iure alienum esse reperimus ut alterius culpa aliquis aggravetur, hoc presenti Statuto Statuimus atque firmamus, quod si aliqua mulier, quae habuerit seu habuisset tempore sui obitus maritum, quae decessisset seu decederet in futurum intestata sine legiptimis filijs ex dicto matrimonio et ex

Sine legiptimis filijs sed quid si cum filijs decedat et illos haeredes nisi in legitima non instituat, an maritus lucretur quartam partem dotis saltem ex mente Statuti; dicas quod non, et si statutum verum loqueretur et uxore decedente ab testato, sed non loquitur, ut late concludit Socc. Jun. in con. 27. Secundo lib. i. et multum me... cum filijs ... nihil lucratur ... con. 271. n.° 6.

Decessisset seu idem est, si maritus et uxor simul morerentur, quia nihil locum habet statutum istud Bal. in l. si possessor § si evers ff. de relig. et sumpt. fun. Clem. Barg. 52.

Sine legiptimis filijs idem intelligas statutis nepotibus Rom. cons. 109. et magna apud me, vide Bar. cons. 133. late per Dec. con. 353.

Matrimonio intellige etiam si tale matrimonium mortui durauit Bal. in l. nu. in C. de lega. ubi hoc oppugnatur Dec. tu in cons. 577. Sequitur opin. Bal. et ide Dec. cons. 622. col. i.

Quid si fuerit tantum per verba de presenti desponsata, et matrimonium non fuerit carnali copula consumatum An locum habeat istud statutum vide per Felin. in c. 3.° loco de sumpt. et per Dec. cons. 67. col. fi. ubi Benig. voluit teneri, quam late. Vide per Paris. in cons. 62. per vera col. 2. et seq. lib. 4. ubi doct. late refert. et per Rip. in rub. ff. Solut. matri. n.° 66.

Propter onera matrimonij et lucra, quae hoc statuto deferuntur marito deferre creditur Saly. in l. cum in te C. de donat. an. nupt. Abb. in c. ex pub.co de conuers. coniug. et in cons. i. fi. contingentia lib. i. Corn. cons. 248. col. 3. lib. 2. Socc. in l. cuius fuerit ff. de condi. et demo. in simil. et per Felin. in rub. de sponsal. aliqd per Socc. Jun. in cons. 27. n.° 4. et col. fin. lib. i.

Ex dicto matrimonio ex his verbis colligitur si ista mulier fuerit alteri nupta et habuerit filios, si postea alteri nupta, et decedat superstite 2.° marito, in tamen 2.° matrimonio filios non habuerit, et isto casu maritus lucratur quartam dotis, et ex attenta dispositione l. hac edictali C. de sec. nupt. per ea quae notat Roma. con. 44 ex 5 narratis dub.° et hoc per ista verba, quia atque clariter servanda est dispositio d. l. hac edictali ut ibi per Bal. in prin. et per Dec. late in cons. 2.° dub.° et in Auth. Ptereaque C. und. vir et ux. cum simil. in d. locis alleg. et per Dec. cons. 198. in prin. et 233. tertio col. Vide Bal. in l. ex lege 3. C. de cond. ob caus. et cons. 122. lib. 4. Ales. cons. 380. 2.° q. Socc. cons. 52. lib. 3. per verba allegata

Adde quod si aliqua mulier fulginatensis nuberet forensi, et decederet ab intestato sine filijs, quod non attenderetur istud statutum sed statutum loci mariti, ut per Cuman. in con. 109. dna. Jo. Fulg. con. 93. Abb. in c. i. de spons. Alex. con. 101. T. eo. lib. 3. cum simil. late per Socc. Jun. con. 14. totum lib. i.

Non procederet tamen istud si maritus staret in domicilio uxoris, ut per Dec. cons. 283. 2.° dub.° Verum si maritus matrimonium domicilium post matrimonium contractum transtulit, locus domicilij per matrimonium contraxit, et in quo habitabat tempore contracti matrimonij in c. i. in fi. de sepult. Clem. Sing. 67. Felin. d. c. i. col. ...

Et ex ipsa natis, quod quarta pars dotis ipsius seu illius mulieris talis, quam ei dedit seu dedisset, seu quam decesserit in futurum, veniat in suum maritum, et ei ad:te praesentis cap.li applicetur pleno iure, cap.lo aliquo, quod loqueretur, non obstante, et quod instrumentum dotale aut confessionis factae dotis per ipsum maritum vel aliud quod eo ipsius talis mulieris, quae ei decessisset seu decesserit in futurum non possit aliquo modo executioni mandari contra dictum eius maritum vel bona ipsius ad petitionem alicuius super dicta quarta parte dotis, et petens ipsum instrumentum executioni mandari non audiatur in iure super dicta quarta parte dotis, et praedicta locum habeant, et teneant, et valeant in praesenti, praeterito, et futuro usque et citra, et praesenti tempore et in futurum, et praedicta plene valeant, et teneant, et locum habeant in quolibet casu praedicto, Hiti quod praedicta Volumus, quod per scripta et finita per sententiam alicuius Iudicis com. Fulg., vel arbitros assumptos, vel per quietationem factam de dicta quarta possit quoquo retractari, et quod si ob subtractionem alicuius statuti aliquis fuisset dampnificatus tempore praeterito ante praesentis cap.li sit in pristinum statum, et quod nihil.s quod primo habebat prosequi possit aliquo modo obstantibus:—

XLV.a R.ca quod bona data pro dote alicuius mulieris adiudicentur:—

Item dicimus et ordinamus, quod si aliqua mulier bona viri vel alterius personae pro dote sua habuerit obligata, et noluerint mariti creditoribus respondere aut de credito satisfacere quae licet, vel cui obligata esset bona viri, habeat ipsa mulier de bonis sibi obligatis tantum, quantum capit summa suae dotis, et de hoc stetur examinationi duorum proximiorum amicorum dictae comunalis, in qua bona iacent, quod ab ipsa muliere et creditoribus obligantur, Alioquin per commissarium seu per Iudicem, coram quo esset processus, et quicquid ipsi mulieri modo praedicto fuerit adiudicatum, habeat et teneat ipsa mulier, et non plus, et superfluum quod debetur viri creditori vel creditoribus ad ipsorum petitionem admittere teneatur, Et si aliquis creditor vel creditores ipsius mulieris voluerit de dote sua integre satisfacere in pecunia numerata, vel aliqua re, de qua concordaverit inter se, seu quod ipsa mulier teneatur bona vel alterius sibi obligata dimittere ipsis creditoribus seu creditori viri ipsius mulieris, et pecuniam reciperent vel aliam rem, de qua concordaverit inter se, et praedicta intelligatur eo casu, quo ipsa mulier potior esset in iure:

XLVI.a R.ca

Applicetur. Et tamen maritus et constante matrimonio tale lucrum remittere Dec. cons. 260. col. 2, dicetur tamen donatio, et ad eius validitatem requiritur insinuatio Dec. cons. 402. col. 2. vers. et hoc.

An si uxor decedat vivo patre mariti, genero sustinuit, per ipse lucretur partem dotis, et sic patre mortuo talis 4.a pars dotis non sit propria ipsius mariti, sed cum eadem sit cum fratribus, Vid. latis.e per Dec. cons. 67. per totum.

Executioni madari per Doti promissa, non est dubium, quod ista verba non conveniunt, immo dubitatur, An Stat.m istud habeat locum in dote promissa, et in fortioribus ter.nis Bar. tenet quod non in l. iubemus §. sane C. de sacr. sant. eccle., de quo vide per doct. alleg. ibi in addit., et aliquid per Soc. iun. in cons. 35. col. 2. et 3. lib. 1. Et dicas quod tale Stat.m habet locum in dote promissa tantum l. si donaturus §. 1, ubi glo. Paul. de castr. Alex. et Ias. ff. de cond. ob causam Soc. in l. de divisione, ubi optime, et ibidem Ias. ff. solut. matr. Curt. iun. cons. 129. praesupponitur in fin., latis.e habetur per Tirag. in tract. de utroque retract. in § fin. car. 979. n.o 33. et seq.

Quarta pars dotis. quod et locum habet licet maritus promiserit simpliciter dotem restituere soluto matrimonio, quoniam nihilominus 4.am istam lucratur Alex. in l. post dotem in fi. ff. sol. matr. Dec. cons. 195. col. 1.

Hiti maritus promiserit restituere totam seu integram dotem Alex. in d. l. post dotem in fi., de cons. v. circa m col. pen. li. 3. Dec. cons. 155. col. ubi late, sed in hoc contrarium tenet Kremo. in sing. 24. statuto caveto.

Dotis ipsius seu illius mulieris. Adde quod statutum istud stricte intelligitur, vel maritus lucretur 4.am partem dotis tantum, et non aliorum bonorum uxoris, vel per Soc. iun. in cons. 93. col. 2. in prin. lib. 1, et per Aym. Cravett. cons. 149. col. 2. in 3.a coniectura lib. 1. reprobans Curt. iun. qui contrarium tenet in cons. 129 col. 5. n.o 13, et opin. Curt. iun. sequitur Rolan. late de lucro dot. q. 50. ubi vide Soc. iun. cons. 93. sub n.o 6. lib. 1. quod dicit eundem Aym. idem firmat Cephal. cons. 122. li. 1. Cagn. in l. cum proponas n.o 5. de reg. iur. Et pro hac parte faciunt not. per Ant. de Butr. in c. plenum de donat. inter vir. et ux. Rom. l. 1. et l. cuius ff. solut. matr. Alex. cons. 36. n.o 5. et 6. vol. 6.

[illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] Peirali huius [illegible] Fulg. [illegible]

XLVIJ.a R.ca Ut q(uo)d datu(m) fuerit in augumentu(m) dotis alicuius mulieris valeat:

It(em) dicimus et ordinamus, q(uod) si aliqua mulier instante matrimonio aliquid dederit alicui in augumentu(m) dotis viro suo, q(uod) talis datio valeat et teneat, no(n) obstante q(uod) vir non dabit uxori tantu(m), quantu(m) maritus recepit in augumentu(m) dotis ab uxore sua; Et hoc valeat in p(rese)nti, p(rae)terito, et futuro:

XLVIJ.a R.ca De alienar(um) litium redemptoribus:

It(em) in litium redemptoribus, in quibus est effrenata cupiditas, et avaritia, et inhonestas, quae cunctorum malorum mater est, et radix existit, mandamus et p(rese)nti lege sancimus, q(uod) nullus advocatus, procurator, seu notarius, et quaevis alia persona de Civitate Fulg. vel eius districtu [illegible] vel laicus alienarum litium redemptores existant per se vel per aliu(m), nec recipiat ab aliquo, seu aliquibus creditoribus mare vel muliere cap.lo vel collegio, ac et creditoribus universitate litium cessione cu(m) aliquo Fulginatense, et si acceperit, no(n) valeat quoquomodo, s(ed) p(rese)ntis ordinamenti vigore cassa sint, et vana, et nullius valoris et Iudex et Officiales com(mun)is Fulg. no(n) audiant aliquem p(rae)textu dictarum litium cessionum, Et qui contra fecerit, si advocatus fuerit, sive procurator, ab officio advocationis, suspensionis suspendatur per annu(m), Et si alia persona in c.m lib. den. com(mun)i Fulg. condemnetur:

XLVIIJ.a R.ca De donationibus non faciendis:

It(em) dicimus et ordinamus, q(uod) nulla donatio in futuru(m) fieri possit a XXV lib. s(upr)a, nisi fiat in p(rese)ntia potestatis, vel iudicis, et duorum consanguineorum proximiorum illius qui donatione(m) fecerit, Et si aliter fieret, p(rae)sumatur fictitie facta, et no(n) valeat ipso iure, Et hoc cap.lum baniatur, ut no(n) possit ab aliquo partialiter ignorantiam p(rae)tendi [illegible], et ad o(mn)em dubitatione(m) removenda(m) Statuimus et declaramus hoc statutu(m) debeat intelligi in donationibus factis inter vivos, et no(n) causa mortis, quae donationes causa mortis p(rese)ntes, p(rae)teritae, et futurae valeant, absq(ue) dicta solemnitate, cum ista sit intentio condentium hoc statutum:

XLIX.a R.ca

Dn. Odoardus [illegible] Iun.s [illegible], Prior Cathedralis Avunculus meus magnus, Honuphrius Barnabo, et [illegible] fuit mihi [illegible] Pr. meus Doctor [illegible] [illegible], et [illegible] consanguineos, et [illegible] [illegible] vestigia [illegible] [illegible]

[illegible] Alex.r Cataneus [illegible] necessario consensu consanguineorum [illegible] [illegible] hanc partem [illegible] [illegible] in [illegible] Miscell. [illegible] alternativ[illegible]

Et in aliquibus codicibus et [illegible] hic alternativa, vel non coniunctiva, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] satisfiat menti [illegible] in donat. [illegible] [illegible] Codices [illegible] alternativa, [illegible] et consanguineorum [illegible] disponendum [illegible] [illegible] exemplaris [illegible] codices [illegible] [illegible] disponat et ita [illegible] [illegible] [illegible] huius civit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ex.mi D. Gentilis [illegible] [illegible] meus [illegible], Vin. Ciroc[illegible] senior, Baldinus [illegible], [illegible] Ho[illegible], Io.s Ant. Barnabo, [illegible] [illegible] [illegible] Io. Bapta Alex.r [illegible] S. Maria [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facta [illegible] donatione facta non servata for. huius Statuti, non convalidari ex iuramento in ea apposito, ut habes in Miscellis [illegible] [illegible] [illegible] Bart. in l. [illegible] populi in [illegible] in fin. Corn. cons. 136 vol. 1 et [illegible] 121 vol. 2 ubi plura et alia plura allego [illegible] cons. vide [illegible] in miscellis [illegible] car. 63. Vid. D. G. [illegible] [illegible]

In hac m.a Donationis Vid. Reis. [illegible] [illegible] [illegible] in fasciculis meis Ubi [illegible] Confirmatione huius Statuti [illegible] et Vide [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in lib.o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fol.

[illegible] [illegible] Vid. in lib.o Informat. [illegible] fol.

Uxoris ditta esset, adhuc illa stare deberet loco consulis, ita qd. [illegible], nisi fiat in pntia

LIX.a R.ca De his qui habent Instrum
oiu bonoz ut maioris partis:

Cupientes veritate fictionib. pualere hoc statuto firma=
mus et ordinamus, q si qs habuerit instrum oium bonoz
alicuius, sub quocumq. tito facto, et post ipsu instrum
alienationis alienans remanserit in poss. usq. ad morte
sua, sive p plures annos, qd ipsu instrum psumatur
fictitiu et simulatu, nisi fuerit factu cu psentia
potis ut alicuius Iudicis, et ipsius tiu consanguineoz
pximioz, et si fuerit venditio, nisi pbetur vera
solutione p ipsos consanguineos, si fuerint, Et ide
volumus observari in re singulari alienata
si alienans remanserit in poss. p quinq. annos,
no obstante, q alienans constituerit se noie dicti
pcario noie possidere, nec sufficiat ement
ut recipient allegare et pbare, q alienans
constituerit se noie recipientis pcario possidere
In venditione tn rei singularis, no requiratur
solemnitas pdicta, Vz, requisitiones et psentia
potis, Iudicis ut consanguineoz:

L.a R.ca De debito no petito .i. X.em annos:

(13) Dicimus et ordinamus, q si aliquis habet aliquod
instrum d pecunia numerata, ut numeranda, et
illud debitu, ut pecunia creditor no petierit
a debitore, ut fideiussore, sive ab illo, q esset
cu fideiussore insolidu obligatus .i. X.em annos
post coplem. ter.mi sive tepus in instro cotentu, Nisi
pignus haberet obligatu, datu ut traditu, sive
appareret in instro, ut nisi fuerit minor, ut
metecaptus, ut no hns tutorem ut curatore gnale
ut absens no hns procuratore ex tunc non
audiatur, et si debitu petitu non sit,

Patris, ut Iud.s, et 2.ae ut 3.m consanguineorum, et sic ex decreto Iud.s et consanguineorum pntia sit necessaria ad validitatem donat.nis, et complem.tu formae, ab hoc suo stat.o tradite; Illa enim est prevenientis dicti. quae de sua natura tollit alienationem

De isto statuto et eius ma Vid. que post aliosque Menoch. d'arbitr. Iud. lib. 2. centuria 1. casu 39.

[illegible] cons. [illegible] n. 2

non obstante [illegible] satis esset [illegible] donat.nis, et adimplemento formae [illegible] admittit observ. [illegible] a [illegible] stat. citra, [illegible]

31v

add. D. ea q dixi in pag. Mosciafe. In fin. 2a. margines. qd faciliq admictendus est Intell. libus legus accomoda tu, qd quat. d. stat. locutus p. alternati- ue ut, nihil. nd cui Reconnecitur, qd stat dictat copulative, sed sit posita, inter porto- nas ind. et personas ad subjuntionis. Quia qn dictio, ut, aut, et, hiis reperit posita inter personas pro co- niunctione habetur, ut est tex. in l. gen. ff de verb. significat. et qd hec expone debet dictio aut alternativa pro coniunctiva et est tex. in l. hec 53 ff de verb. sig. [illegible] cod. de lib. id Bart. in l. [illegible] 9. § fin. n. 1. et ibi Bald. n. 4. ff de [illegible] Menoch. [illegible] cas. 86. n. 9. Rim. Iun. cons. 462. n. 47. vol. 4. Vid. [illegible] lib. contr. 448. n. [illegible]

nõ obstante, et quicumque voluerit uti aliquo instro in similibus, ipsum instrum ostendere debeat debitori coram Iudice, salvo q patri cum filio, fri cum fratre, patruo cum nepote carnalem, nec cum filium et econverso usq in 3um gradum nõ currat tempus q. xv. annos a die celebrati contractus, et à dicto tpe xv. ann: ultra nõ audiatur, Exceptis instris dotium in quibus habeat locum Ius cõe, adiecta cum facta obligationis, nõ obstante cap.lo possint exigi, Atq pet, et si aliqua psona habuit instrum debiti cuiuscumq quatitatis, qd excesserit dictum tempus sm distinctionem tpoz et psonaz supradictaz, et voluerit deferre Iuramentum debitori suo ut eius haredi, q voluerit se credere et stare, si satisfactum est de ipso debito ipsi creditori ut haredi, et iuraverit, reus absolvatur, et si confitebitur debitum, cogatur ad solutionem faciendam, si nõ iurare noluerit debitor ut eius heredes, ipsum debitum creditor et eius haredes petere possint, et exigere, nõ obstante prescriptione predicta ipsius debitum, In permissis nõ debitis, ut nõ est adiecta conditio existens ut non existentis, ubi esset in die, incipiat currere tempus a die celebrati contractus, nisi petitum fuerit q. xem annos coram Iudice competente In conditionalibus aut incipiat currere tpus à die conditionis in ãna, Et predicta valeant in psenti, preterito, et futuro:

Lia Rg.a

L1a R.ca De rebus mobilibus datis in tenuta, qualiter vendantur.

Item Statuimus et ordinamus, quod res mobiles in tenuta datae, sive contumaciter, sive diffinitive teneantur per creditores per unum mensem, et elapso mense liceat ei vendere, dummodo prius teneatur ut denuntiet debitori suo personaliter, ut ad domum audientibus vicinis, ut ipsas res recolligat, Et post ipsam subastationem per tres dies expectet debitorem, et postea subastetur et plus offerenti detur, et iusto debito eius expensis creditor penes se retineat, et superfluum restituat debitori, Et si quod defuerit integre sibi remaneat actio repetendi: Et Iudex teneatur de aliis bonis debitoris facere adimplere, Et illud idem dicimus de pignoribus conditionalibus, salvis pactis factis inter contrahentes, Et hoc totum habeat inter Cives nostros solventes datia et collectas, Et quod extra Civitatem Fulg. et per Comitatum vadant baiuli ad subastandum ipsas res: [redacted]

Lij.a R.ca De rebus imobilibus datis in tenuta, qualiter vendantur: —

Item dicimus et ordinamus, quod si aliqua tenuta data fuerit alicui creditori de bonis immobilibus alicuius debitoris per Curiam ut officiales Communis Fulg.i sive contumaciter, sive diffinitive pro aliquo debito, ut ab ipso debitore datus fuerit ipsa tenuta, ipse creditor ipsam tenutam teneat per tres menses, quibus elapsis liceat creditori ipsam tenutam vendere facta prius subastatione tribus vicinis, in hac forma videlicet quod primo subastetur in Contrada, in qua debitor cum sua familia habitat et consuevit habitare, et post ipsam subastationem factam expectet creditor per unum diem, secundo per intervallum unius diei, 3.o subastetur in scalis Palatij Communis Fulg.i, et expectet creditor per unum alium diem, et postea vendatur: et plus offerenti detur, dummodo post dictas subastationes et banimenta denunciet debitori suo, ut ipsam recolligat,

32v

+

recolligat, et ipsū per tres dies expectet post ipsam denuntiationē; si nō debitor fuerit absens a Civitate Fulg.ⁱ creditor ipsam denuntiā facere teneatur ad domū, in qua debitor consueverat habitare, praesētibus aliquibus con= vicinis, et his peractis possit ipsam vendere sine Curiae requisitione, quae subastationes et banimenta, atque pro= testatio, et denuntiatio describatur, et reducatur in publ. for. per quemcumque publ. not.ᵐ Civitatis vel districtus Fulg.ⁱ Et si aliter fierent praedicta, nisi ut superius est expressum nō valeant, nec habeant roboris firmitatē, Et tenute rerum imobilium valeant tertium plus de sibi declarati, et liceat postmodū creditori ipsam rē vendere bona fide et sine fraude, et plus offerenti dare, et iustum debiti cū expensis penes se retinere et superfluū restituere debitori, et si quid defuerit integre sibi remaneat pro illo altro repetendi, Et si non inveniretur emptor dictarum rerum imobiliū, tunc dictae res imobiles in tenuta date adiudicetur creditori in solutum per dictos officiales quid de ea cognoverint per iusto et competenti pretio, sicut val. et ipsa res in contrada, ubi iacet sm̄ estimationē facien per duos convicinos ipsius rei, per ipsum Iudicem deponātur et cogantur, neutri tn̄ parti suspecti, sūmarie ad ipsam estimationē fiendā, Et cogatur debitor ad facien instrum illius rei ad petitionē creditoris, Et fructus primo anno percepti ex ipsa re sic data et vendita coputentur in sortem Et idē dicimus de pignoribus conventionalibus, salvis pactis inter contrahentes, Et dicta venditio per creditorē facta, servata in oībus solemnitate praedicta valeat et teneat ac si facta esset per ipsum debitorē dnum dictae rei, Et per ex Civitate Fulg.ⁱ et per Comitatus eius ad banniendum et sub= astandū ipsas res ubi iacet, et expedit fieri ut banniri, vadant baiul. dicti loci, Et quae per eos in ipsis bannimētis et subastationibus factum fuerit plenā habeant roboris firmitatē: ~

Lu.ⁿ R.

4. Et si nō invenitur l. Adde quod non dicitur inventus emptor quia nō invenitur per iusto pretio emat. Bald. in l. 2. C. [illegible] cam. Iud. Decis Neapol. 352 in cā. vers. quartarō, Et imo isto casu est locus adiudica= ionis

Lij.a R.ca Vt tenute date per Curiam defendantur :-+

Item dicimus et ordinamus, quod si aliqua tenuta data fuerit legitime de bonis dicti debitoris alicuius, sive per Curiam et officiales eiusdem sive per Iudicem ordinarium, in quem partes consenserint quibuscumque creditoribus contra quoscumque debitores, potestas et capitaneus et eorum iudex per se teneatur et debeat ipsam tenutam defendere, et creditorem seu creditores mittere in tenutam, et inducere, et defendere in possessionem ipsius, sive possideat, sive non, sine inquietatione aliqua in ipsa tenuta conservare et facere conservari et teneat ad petitionem petentis mandare unicuique molestanti ad poenam decem lib. den. communi applicandam, ut inducentem modo predicto in tali possessione et tenuta non molestet, et intelligatur sive creditor sive alius pro eo possideat ipsam tenutam sive non possideat, Et qui contrafecerit, in dicta poena x. lib. den. ipsum potestatem vel capitaneum debeat condemnari, et in maiori quantitate inspecta qualitate personarum, Et si potestas capitaneus sive rector predicta non fecerit, perdat de suo salario L.ta lib. den. et nihilominus inductum in tenutam defendere teneatur, ac et conservare in ea, Et si aliqua tenuta data fuerit alicui creditori per suum debitorem pro aliis debitis, sive re, sit rata et firma, ac si data esset per Curiam, et acceptatio ipsius tenute seu rei valeat et teneat sicut per Curiam data esset :——

Liiij.a R.ca De contentione inter creditores, quis potior sit in Iure :-+

Item dicimus et ordinamus, quod si contentio oriatur inter creditores de bonis alicuius debitoris, quis eorum potior sit in Iure possessionis sive hypothece, Iudex coram quo de questio ventilatur ad petitionem unius vel plurium partium cognoscere debeat sine libello viis iuris hinc inde, et iura utriusque partis, et potiorem in possessionem mittere, et ipsum in ea defendere non obstante, quod talis missus non inveniatur in ipsa possessione, Et de predictis cognoscere possit Iudex potestatis, coram quo quis ob id voluerit litigare, et ipsas questiones vel questionem teneatur et debeat diffinire et terminare breviter et summarie, et sine strepitu et figura Iudicii, Et illi, cui fuerit primo res obligata, possessio ipsius rei dari faciat, et ipsum in possessione ipsius defendere debeat et teneatur et secundum creditorem removere, Nisi offerat primo creditori debitum Et hoc locum habeat in conventionali pignore in partis non fiat adiectatio per mensura debiti declarati :-+-+

Lv.a R.ca

+

L v.ª R.ca Qd potas d contractu no scriptis faciat fieri pub.m instrum

It dicimus et ordinamus, qd si contractu no scripto, de quo no apparet pub.m instrum, si partes probaverint vera ee que fecit, et voluerint ind fieri pub.m instrum, potas et cap.us teneatur facere fieri pub.m instrum, et tunc recipiantur testes, et iurent dicere veritate, et publicetur, et eis plena fides adhibeatur, et pdicta oia faciant sumarie et sine oblatione libelli, litis contestat, et sine strepitu et figura iuditij:

L vi.ª R.ca Qd potas et cap.us faciat observari comissiones et pacta

It dicimus et ordinamus, q potas sive cap.us, sive rector et eorum iudices, et alij officiales civitatis Fulg.e teneantur et debeant facere observari omnes comissiones, pacta, et conventiones inter quascunq psonas legitime factas, nisi legitimis exceptionibus eliderentur:

L vij.ª R.ca Qualiter exhibeantur rogationes notarij mortui:

It dicimus et ordinamus, q si quis ex mortuis notarijs, qui convenerit facere pub.ca instra mortuus fuerit et admiserit; seu reliquerit rogationes suas, abbreviaturas seu protocolla, et alia quecunq alta alicui notario, ipsi notario, cui comissio facta esset, seu fuerit, teneatur exemplare et copiare d'originali in pub.am for.am, sicut sibi melius visum fuerit, et ipse notarius, cui comissio fuerit q se sine fraude per faciendum cognoverit ipsum contractum in pub.cam for.am reducere et reddere possit et teneatur psone cui deberetur et pertineret, et siquando dicti contractus seu rogationes extese no esent, possit et debeat dictus not.s extendere et ordinare cum cap.lis necessarijs, put solitus erat scribere et ordinare not.s mortuus, ut et not.s habitans in civitate Fulg.e et districtu cuius fuisset dicti contractus seu rogationes in talibus contractibus ut similibus, et talibus contractibus extensis et ordinatis in pub.cam for.am redigere possit et debeat,

Ita tu,

Ita tn̄, q. ob talem extẽsione et ordinatione ꝑ dictũ
not.m, cui cõmissũ fuerit, et penes quẽ eẽnt rogationes
et contractus ꝑdict: d ipsis contractib. et rogationib., in aliq.
facti substantia nõ mutetur, et in pactis contra hẽtiũ
nihil minuat, neq. addat, q. ei not.s recipiat duos solid.os
et sex dẽn: ꝓ instro et Testo ꝙ. solid:, si testamẽtum
continebit c.m lib: dẽn: et ab inde s:, si nõ a c.m lib.
s. continebit sex solid: dẽn:, poena c.m solid. dẽn, et
maiori quãtitate, inspecta qualitate ipsorum instrorum
et Testi, prout eius Iudex decreverit, Et
possit ipsa publicare et reddere et restituere ad
manum partis seu Iudicis sine publicatione illius
notarij, q scripsit illas rogationes et contractus,
et si non contineantur renũ appellationes, et sine
libelli petitione, et poena dupli, et sub obligat=
ione suorum bonorum, et aliis solemnitates, et rogati
illa die, cuius cõmissũ est ut fuerit teneatur adim=
plere, sicut not.s mortuus facere consuevit in
suis instris, et ponebat dum vivebat, Et ius servet
in scripturis, rogatis, et contractib. notariorum infirmorum
ut absentium, qui fuerint casu aliquo aggravati,
Et nullum aliud cap.lum huic cap.lo contradicat,
Et cuicunq. ut quibuscunq. ipse rogationes seu
protocolla pertinuerint, dictus not.s reddere tene=
atur, et nõ aliis, Et cuicunq. notario cõmissũ
rogationes notarii mortui ut notariorum mortuorum,
possit ex ipsis ipse extrahere publ.ca instrumẽta
et in plena forma restituere et dare teneatur
absq. licentia et cõmissione alicuius Iudicis, ut
consilij generalis cois fulg.:, et sine subscriptione
aliquorum notariorum, sed tm̃mõ subscriptio illius
notarij, cui cõmissũ fuit, sufficiat, et valeat,
et teneat, ac si publicata et facta eẽnt cũ oib.
et singulis cap.lis, quæ requiruntur a iure, et cum
licentia dicti consilij, et aucte Iudicis, et aliis
solemnitatib. a Iure omissis, Et cuicunq. ipse rogat=
iones et protocolla cõmissa fuerint in sua ꝑsona
habeat potestem et apud se debeat retinere.

M. ꝑglib.

34v

Itẽ q(uod) quilibet not.s n(ost)re Civitatis et districtus in quolibet instr(ument)o q(uo)d fecerit teneatur ponere et scribere annos D(omi)ni, et qualit(er) quantitates extense et n(on) abbreviare, Et hoc quilibet not.s facere teneatur iure. Comissio n(on) fieri debeat ab ipso notario, q(ui) scripsit ipsas rogationes seu protocolla aut ab heredib(us) ipsius aut a consilio generali dicte Civitatis, Et quilibet not.s teneatur et debeat reddere instrumentu(m) et testamentu(m) pub.m p(ro) salario in g(e)n(er)ali declarato, Et q(ui) contrafecerit p(ro) qualibet vice in x. lib. den. eor(um) fulg. co(n)demnetur, Et hoc potestas teneatur observare poena l. lib. den. de suo salario, in quib(us) si negligens fuerit p(er) syndicu(m) dicti co(mun)is eor(um) debeat condemnari, Et q(uo)d dictas potas et cap.us populi dicte Civitatis iur.o teneatur dare operam efficacem, q(uod) rogationes et protocolla notarior(um) mortuor(um), et qui post(ea) morientur deponatur et debeat deponi apud quem=piam bonu(m) et legalem notariu(m) d(e) Civitate fulg. sicut placuerit heredib(us) notarij mortui, et n(on) apud aliam personam, Et hoc ad petitionem cuiuscu(m)q(ue) petentis, nomen cuius retineatur secretu(m) i(nfr)a xv. dies postq(uam) petitu(m) fuerit.

Lviij.a R.ca Q(uo)d in relictis usq(ue) in quantitate x.m librar(um) sufficiat probatio triu(m) testiu(m) etia(m) feminar(um):

Itẽ dicimus et ordinamus, q(uod) in relictis et qualibet alia ult.a voluntate usq(ue) in quantitate x.m lib. den. sufficiat probatio triu(m) testium et feminar(um):

Lviij.a R.ca Q(uo)d prius conveniatur principalis q(uam) fideiussor:

Itẽ dicimus et ordinamus:

L.a R.ca

LX.ª R.ca Quicunq habeat unu staiu terre, seu minus iux.ª aliquē, q teneat a duob ut plurib lateribus teneatur ei uendere:

Circa hoc statutu vid Cor. cos. 29. li. 3. et Cepol. in tract. servit. rusti. pdi. in tit. d ser. nit. in q. xx. nº 34. Per hoc statutu limitatur regula, id qd nemo ff. de reg. iur. qd statutu pot id facere ut p Bar. in simil. ter. in l. ut dtor. §. si constat ff. co. pdi.

It dicimus et ordinamus, q quicunq habeat terra in districtu fulg. ex carbonarias nouas Civitatis fulg. et pbitte iux.ª terra alicuius a quatuor, ut tribus, ut duobus lateribus, et esset una staiu ut minus, q talis habens dicta terra, unius staij ut minus circundata a quatuor, tribus, ut duob lateribus ab uno consorte tm, teneatur ea uendere ipsi suo cosorti, seu conuicino p competenti pretio, qt declaratu fuerit p duos amicos comunes ab utraq parte positos, seu ponendos, Et ipse talis, q tenet a quatuor, trib, ut duob laterib huius terra, ut dictu est, teneatur emere ea, ut dictu est, Et hoc nō intelligatur de aliquo Casalino:

An hoc stat.m habeat locu et cosp[?] hēdat minorem vid Alex. cos. 62. In ca. da lite col. 3. circa fi. lib. 2. Iux.ª Ponderat dictione Iux.ª, q q[?] uerificatur in spatio x. pedu inclusiue, Bar. in l. decernimus C. de aquedu. li. xi., et pq in spatio et ppinquitate unius ut duor pedu Alex. cons. 120. omissis col. 2. lib. 2.

LXI.ª R.ca De Testametis mulier. Populi

It dicimus et ordinamus, q si aliqua mulier hn̄s maritum et filium seu filios ex eo condidit, seu condiderit testamentum sine psentia dicti sui mariti, ipsu testamentu nō ualeat, nec teneat, nec habeat roboris firmitate, et ipso iure p casso, et uano, et nullius ualoris penitus habeatur, et ex for.ª ipsius testameti aliquis legatarius nulli agratur, et uolens ipso uti, nō audiatur in iure, Et q si aliquis filius uiri sui donauerit, seu uenditione aliqua in for.ª cuiuscunq contractus fecerit d oib bonis suis, ut maiori parte ipsoru bonoru, et post

Sine psentia d. Itud statutu ualidu est requirens psentia uiri seu mariti, seu eius cosaguines Jas. in l. stipulatio hoc modo i. not. ff. de uerb. oblig. et declarat late Socin. iun. in cons. 41. col. 1. et li. 1., licet forsan secus esset, si statutu cosensu mariti ut alterius requireret, q tunc nō uideretur ualere Paul. d ca. in l. ex facto in prin. ff. de uulg. et pup. ubi Alex. Jas. in l. hoc modo cosp[?]ta i. ns. ut p Soll. late in d. cos. 4. in prin. li. 1. Dec. cos. 361. col. pen. uers. ptherea, et Gre. in prin. ex cos. 455. col. 1. li. V si sibi ipsi contra[?]

35v

Et post dictam venditionem, seu donationem, seu contractum, dictus eius filius mortuus sit, dicta sua matre superstite, quod dicta mater filijs seu filio dicti sui filij mortui dicta bona ei vendita, et donata a dicto filio restituere teneatur, et facere idem fieri publicum instrumentum restitutionis sine aliquo pretio ad sensum et voluntatem sapientis dicti sui nepotis seu nepotum cum omnibus solemnitatibus necessarijs dicto instro, Et dicta potestas et eius iudex pro tempore futuri teneatur et debeat fieri facere quinque dies postquam petitum fuerit coram eis, aut altero eorum ad petitionem cuiuscumque consanguinei dicti nepotis seu nepotum. Item quod si maritus dicte talis mulieris, quod condidit, seu conderet testamentum non esset, ut non fuisset in civitate Fulgini ut eius districtu, ut fuisset vel esset iusto impedimento impeditus, quod ipsa mulier possit condere testamentum in presentia consanguinei ipsius sui viri seu mariti, et sic conditum dictum testamentum valeat. Item quod si aliqua mulier habens maritum decessit seu decesserit intestata sine filijs legitimis, quod quarta pars dotis talis mulieris, que decessit, seu decesserit veniat in dictum suum maritum, et ipsi suo marito applicetur plenο iure capitulo aliquo tam Populi, quam Comunis, quod in contrarium loqueretur huic capitulo non obstante, Et quod instrumentum dotale ipsius talis mulieris sic decedentis contra virum ipsius talis mulieris et eius bona executioni mandari non possit in quarta parte dotis predicte, quod aliquem officialem Comunis predicti ad petitionem alicuius persone fieri, et si peteret, non audiatur in sua petitione, etiam si, quod persona alia cuiuscumque conditionis existeret pro parte mulieris predicte sic decedentis, Et predicta vendicet sibi locum, nec non valeat in muliere, seu mulieribus habente, seu habentibus patrem, et in non habentibus, ac etiam a supradicta parte, quod dicit: Item quod si aliqua mulier habens maritum decessit seu decesserit intestata et inferius usque ad finem huius presentis capituli valeat, et locum habeant in preteritis, presenti tempore, et futuris. +

:CCXLIX: Rubrica

Hoc idem statutum habetur supra in Rubrica de mulieribus decedentibus abintestato Rubrica 44. cart. 19. a tergo

Uxore decedente abintestato maritus lucratur 4am partem dotis.

62

:CCXLIXa. R.ca Populi:.

Q mulier an͠ ingressum faciendum per eam ꝑ moniali in aliquod monasterium possit donationem facere de bonis suis patri aut matri ipsius et aliis quibus sibi placuerit:—

Item in quodam statuto comunis, ubi contineri dicatur, quod nulla donatio fiat seu fieri possit ꝑ aliquam personam a xxv. tib. ... nisi certa forma tradita ꝑ formam dicti statuti servata, Decernimus dicimus et ordinamus, quod cap.lum statuti predicti sic continentis se non extendat, nec locum habeat eo casu, quo si aliqua mulier intraverit aut intrare voluerit ꝑ moniali in aliquod monasterium, donationem de bonis suis facere possit, et bona sua donare patri, ut matri ipsius mulieris donantis, et ipsa donatio ... sic facta ut facienda valeat et teneat, dicto cap.lo statuti comunis, de quo supra fit mentio | a. 5. in Rub.ca 48. car. 30. a. |
seu alio quocumque loquente in contrarium non obstante, et predicta vendicent sibi locum in presenti predicto, et futuris et in donationibus sic iam factis ꝑ mulieres predictas, Item quod dicta mulier quecumque an͠ ingressum predictum possit dicta sua bona in totum ut in parte donare prout sibi placuerit patri, ut matri, filio, ut filiis, aut filiabus fratri, ut fratribus, sorori, ut sororibus suis carnalibus, nepoti aut nepotibus suis carnalibus, aut alteri cuique prout sibi placuerit et videbitur faciendum, et posito quod non habeat aliquem, ut aliquam ex predictis, possit dicta mulier an͠ ingressum predictum ipsa sua bona in totum ut in parte donare et instrumentum facere donationis cuicumque sibi placuerit, et ipsa donatio sive donationes dicto modo et forma facta seu facte valeant et teneant, et sequatur plenam habeant ac bonis firmitatem, cap.lo aliquo statuti, ca. Populi, ꝑ Comunis an ut ... possit, quod in contrarium loqueretur, non obstantes, Item si aliqua persona suum condiderit testamentum, seu aliam quamcumque ultimam voluntatem, et in ipso suo testo, seu alia quacumque ult.a voluntate aliquid de suis bonis in totum ut in partem alicui reliquerit ut puta patri, seu matri, filio seu filiis, aut filiabus et econverso, fratri, seu fratribus, et sorori sorori, quod de dicto legato, seu relicto, ut legatis dicto modo factis gabella aliqua non solvatur:—

:CCLa R.ca

36v

+

:CCiiij.a R.ca Populi:.

De mulieribus male fame et conditionis expellendis:

Item dicimus et ordinamus, quod mulieres male conditionis
et fame morantes a Carbonariis novis intus
Civitatem Fulg.e penitus expellantur, ita quod
ad dictum locum redire non possit, Et Capitaneus
Populi vinculo Iur.ti, et poena L.ta libr. den.
de suo salario retinendorum ad petitionem cuiuscunque
petentis, possit, teneatur, et debeat inquisitionem
facere de praedictis, et quas invenerit mulieres
male fame et conditionis penitus expelli
facere teneatur, Et ad praedicta probandum
sufficiat pub.ca fama vicinorum, sive vicinarum
usque in quantitatem quinque testium, si fuerint
masculi, si vero feminae seu mulieres fu-
erint, usque in quantitatem X.m testium de pub.ca
fama fidedignorum, quae pro plena
et sufficienti probatione habeatur,
cap.lo aliquo in contrarium loquente non obstante.—

Tabula Libri Secundi Statutorum Civitatis Fulg.e, B, de Maleficiis 44

A.

Accusationibus — car. 1 col. 1.a R.ca 1.

B.

Beneficio Confessionis, et Pacis, et de Pena
negantis Maleficium — car. 5 col. 1.a R.ca 6.

C.

Citationibus faliendis — car. 1 col. 1.a R.ca 1.

D.

Denunciationibus — car. 1 col. 1.a R.ca 1.

E.

F.

Forensis, qui fuerint de Fulginatis car. 9 col. 2.a R.ca 13.

Fractoribus Pacis, et Treguae — car. 6 col. 1.a R.ca 8.

G.

H.

His, qui a Penis, et bannis eximuntur — car. 5 col. 2.a R.ca 7.

His, qui fecerint Insultum ad domum propriam ut conductam car. 6 col. 2.a R.ca 9.

His, qui commiserint Homicidium in Parentes — car. 12 col. 2.a R.ca 16.

His, qui fuerint condemnati in c.m lib., et a c.m lib. s. car. 12 col. 2.a R.ca 22.

H.

His, qui fecerint falsum testimonium car. 19 col. 2.a R.ca 31.

I.

Inquisitionibus — car. 1 col. 1.a R.ca 1.

Insultu facto ad Armis extra — car. 7 col. 2.a R.ca 7.

L.

M.

Modo servando in Sentiis proferendis car. 3 col. 1.a R.ca 2.

N.

N.

O.

P.

Pena negantis Maleficium — car. 5 col. 1.a R.ca 6.

Pena capientis aliquem pro Fenore — car. 9 col. 1.a R.ca 12.

Pena fractoris Carcerum — car. 10 col. 1.a R.ca 14.

Pena improperantis aliquod Superiori car. 10 col. 1.a R.ca 15.

Pena componentis aliquam cantilenam ut
carmen cum aliquo Fenore — car. 11 col. 1.a R.ca 17.

Pena dicentis injurias — car. 11 col. 2.a R.ca 20.

Pena furtum, et latrocinia
committentium — car. 12 col. 2.a R.ca

Pena furantis aliqua ad divina
ministeria deputata — car. 15 col. 1.a R.ca

44

44 v

P.

Pena frangentium domos, et
Capsas Possessiones ——— car. 15. col. 2.a R.ca 25

Pena Committentium aliq.am falsitatem — car. 15. col. 2.a R.ca 26

Pena committentium aliq.am falsitatem cum
cõe sigillo, spatium, et alia sua loca — car. 16. col. 2.a R.ca 27

Pena committentium aliq.am falsitatem in condemnationib.,
et Actis communis sigilli — car. 17. col. 1.a R.ca 28

Pena fabricantis falsam monetam — car. 17. col. 2.a R.ca 29

Pena facientis, ut fieri facientis falsum Instr.tum — car. 18. col. 1.a R.ca 30

Pena mittentium ignem in aliq.a domo — car. 20. col. 1.a R.ca 32

Pena sagittantium, ut balistrantium in aliqua rixa, et
offendentes officiales, seruientes cõis sigilli — car. 21. col. 1.a R.ca 33

Pena Homicidiorum ——— car. 22. col. 2.a R.ca 37

Pena Impedientium aliquem conceptum,
ne ueniat ad lucem ——— car. 23. col. 2.a R.ca 38

Pena impedientium conceptionem, ut
procreationem filiorum ——— car. 23. col. 2.a R.ca 39

Pentionis facti in Armis ——— car. 8. col. 1.a R.ca 11

Q.

Qd Potestas quomodocumque possit procedere contra Gazaros,
et Patarenos, et alia malef.cia committentes — car. 3. col. 1.a R.ca 3

Qd procedatur de similibus ad similia — car. 4. col. 1.a R.ca 4

Qd discordantes reducantur ad pacem ——— car. 4. col. 2.a R.ca 5

Qd nullus faciat tumultum, et conuenticula
in Ciuitate fulginei ——— car. 11. col. 2.a R.ca 19

Qd Potestas teneatur punire omnia maleficia, quae remanserunt
impunita ab uno anno citra — car. 21. col. 2.a R.ca 34

Qd si aliquis in una rixa committerit plura malef.cia
puniatur de omnibus ——— car. 22. col. 1.a R.ca 35

Qd Potestas, et Cap.nus teneatur Schismaticos,
et Patarenos expellere. ——— car. 22. col. 2.a R.ca 36

R.

S.

T.

V.

Vt nullus faciat Iniuriam alicui pro eo
qd doctrina perhibeatur — car. 11. col. 1.a R.ca 18

X.

+

7

45r

Liber 2us Statutorum Civitatis Fulginiae De Maleficiis

I. Rubrica De Citationibus faciendis, et Accusationibus, Inquisitionibus, et Denunciationibus.

Quoniam unumquodque Iudicium ab in ius vocando tanquam a fundamento sumit exordium. Ordinamus, quod unusquisque denuntiatus, inquisitus, vel accusatus de quovis maleficio, excessu, seu delicto, debeat citari cum peremptoria cominatione. Et si non inventus fuerit personaliter debeat citari ad domum ipsius solitae habitationis, quod debeat venire et comparere coram Rectore, seu officiali, coram quo tractatur de maleficio, deputato tamen potestate, vel capitaneo, terminum habens unius diei ad se excusandum, et defendendum a processu, qui fieret contra eum, in quo termino si personaliter inventus fuerit, et non comparuit, possit et debeat poni in banno, cum termino trium dierum, in quo termino banni elapso, si non comparuerit, ex nunc habeatur pro confesso, et convicto et testibus superato, et ab inde in antea nullatenus audiatur, nisi ad confitendum tamen ante sententiam, et tunc habeat beneficium confessionis. Sed si personaliter non esset inventus, debeat iterum citari, cum peremptoria cominatione termini unius diei, quo termino elapso, et

45v

elapso, et ipso non comparente, ponatur in banno modo, et forma predictis, quo banno elapso, nullatenus audiatur, nisi ad confitendum tm an sciam:
Et in quolibet predictorum casuum possint predicti punire, et condemnare de maleficijs, excessibus, et delictis, de quibus procedere, tamquam confessis, et convictis, et testibus superatis. Forenses autem delinquentes in Civitate Fulg. et districtu proprium domicilium non habentes, possint, et debeant citari, et in banno poni alta voce similiter in scalis, seu loggia Palatij communis Fulg., vel ubi Potestas, et sui officiales in dicto Palatio moram trahunt, et Capitaneus et sui officiales morantur cum dilationibus, et terminis arbitrarijs, quibus terminis elapsis, habeantur pro confessis, et convictis, et testibus superatis, et penas imponere sub forma capitulorum infrascripti.
Et si reus, seu accusatus ducti fuerit, seu comparuerit incontinenti tempore comparitionis, seu ductionis, debeat Iudex maleficiorum eius excusationem recipere in presentia duorum testium de Fulg., quos ipse reus, vel accusatus duxerit, vel vocaverit, et ipsam receptionem excusationis non dilatare, ad penam centum lib. den. de suo salario retinendorum per Camerarium dicti communis Fulg., et ipsam excusationem in actis scribi facere, et ipsis statim in presentia duorum testium intelligentium et audientium legi facere: Et predicta fiant, antequam ducatur ad aliud locum, nulla tamen examinatione de eo facta, et post hac statim

detur

46r

detur sibi ter.nus decem dierum ad omnem suam defensi-
onem faciendam, et copiam totius processus statim sibi
dari facere: Et si qua confessio, vel responsio post
excusatam prædictam per reum apparerett, non valeat
ipso iure, nisi post lapsum . . . reum
ad confitendum; Et si aliter fieret, quam supra dictum
est in aliquo prædictorum casuum, processus qui
fieret, non valeat ipso iur. Teneatur insuper
Potestas, et Capitaneus omnes casus criminales ad eos, vel ipsorum
alterum devolutas, de quibus ipsi cognoscerent per se
terminare, et finire in consilio generali infra unum
mensem, a die inchoationis processus, et depositionem
facere fieri, et condemnandis, postquam sibi constiterit
de maleficio ad iustitiam ad personam cum lib. den.
de suo salario per camerarium dicti comunis retinendorum:
Et si non fecerint dictam depositionem in dicto termino: Nihil-
ominus, pro suo retineat de suo salario tantidem quantum
depositionem erat faciendum, et excomputari
eidem possit de suo salario: Et quod potestas, capitaneus et
quilibet ipsorum teneatur facere quietationem
remissionem de ulterius non petendo dicto camerario
recipienti nomine dicti comunis de tanta quantitate,
de quanta depositionem debuisset fieri, infra unum diem
a die latæ sententiæ, possint et potestas, et capitaneus
et ipsorum officiales procedere, et cognoscere
de omnibus et singulis maleficiis, et quibuscumque
diebus feriatis, et non feriatis, Paschalibus,
et quadragesimalibus, et diebus dominicis, et
festivis, et aliis quibuscumque, et et diffinire
et terminare

46v

determinare, et finire, et quatenus, et quo=
mag eis videbitur; ita quod eorum, et cuiuslibet
eorum processus, et diffinitiones, quae fient in malef=
iciis, ut quoti, non possint cassari, irritari,
nec aliquo modo infringi, aliquibus non obstantibus
solemnitatibus, seu ordinamentis Iuris omissis non
obstantibus: Et quicquid factum fuerit in praedictis
omnibus, et singulis; et acta praedicta dictorum officialium,
ut alicuius ipsorum, quibuscumque diebus, et temporibus
valeant, et teneant sicut quemadmodum omnis solemnitas
et ordo Iuris esset servatus, et servata, ad hoc
ut malef.a ut quoti non remaneant impunita.
Et Praesens Capitulum sit praeiudicium et praevaleat
omnibus capitulis sub qualibet Rubrica positis: Ita quod
omnia Iura in hac parte intelligantur correcta,
et cassa, et nulla, et nullius valoris. Et quod
Mulieres, Minores, filiifam., et Homines cui=
uscumque conditionis, et status existant, possint
facere testimonium in Maleficiis, et valeat,
et teneat, Non obstante quod filiifam., et alii,
qui non essent sui Iuris in Iudicio sine consensu
Patris, et Domini esse non possint; et eorum dicta,
et testimonia valeant et teneant,
nec praedicta, ut aliquod praedictorum possint
opponi, et minores XXV. annis, maiores
tamen duodecim. ———— ————

11 a
II. Rubrica

+

II[a] R[ca]. De modo servando in sententijs proferendis. —

It[em] Dicimus, et ordinamus, q[uo]d in sententijs proferendis talis forma servetur: Vz q[uo]d Potestas, sive Cap[itane]us faciat bannirj per Civitatem Fulig[inei], per aliquibus diebus ante ferantur sententie, q[uo]d quicumque habet aliquam quest[ion]em in Curia predictorum potestatis, vel Capitanei, vel alicuius ipsorum ordinarij maleficij debeat infra tres dies comparere coram eis, vel aliquo ipsorum qui intendunt sententias ferre ad producendum, monstrandum, et allegandum omnia et singula sua acta, et iura: Et q[uo]d termino predicto elapso non audiatur, quibus tribus diebus elapsis faciat bannire consilium generale sive Populi, et q[uo]d quicumque habet aliquam q[uestion]em civilem vel aliquam seu per aliquo maleficio in Curia Potestatis, seu Cap[itane]i ad ipsum consilium debeat comparere auditurus sententiam; Et sequenti die facti dicti banni, incontinenti debeat d[omi]n[u]s potestas cum suis Iudicibus sedere ad bancum Iuris ad audiendum allegationes habentium q[uestion]es, et ipsorum Advocatos, ad penam prestiti Iur[amen]ti, et librarum L.ta den[ariorum], in quibus si contrafecerint penitus debeat condemnari: Et q[uo]d dicta bannimenta habeantur pro plenis citationibus, ac si citationes facte essent, et ipsi citarentur personaliter per Baiulos Comunis Fulig[inei] Et quilibet qui haberet facere in dictis Curijs vel aliquibus ipsarum, et coram potestate, vel Cap[itane]o, vel aliquo ipsorum per aliquo maleficio, sive veneris, sive non, perinde habeantur, ac si esset presens; Et sententie late valeant, et teneant solemnitatibus Iuris, et substantialibus Iudicij non servatis, statutis, reformationibus, vel lege aliqua non obstante; Etiam si non esset solemnitate servata, Vz dummodo de maleficio constet per confessionem, vel testium dicta, et attestationes, vel per contumaciam. Et Potestas et Capitaneus quoties eis videbitur, vel alter ipsorum possint

ferre

ferre condemnaciones, et sñias in Concilio gnali

con quecunq citatu p Baiulum semalis modo, et forma

potis. Itq volumus, et ordinamus, q nullus, ut nulla

condemnatus, ut condemnata in contumatia possit appe=

llare de malef.^tiis vel d nullitate dicere; Nisi de

condemnat.e a qua appellaverit p.i faciat depositum

penes Camerarium Cois Fulg.i

IIIa Rub.ca Quod Potas quomodocunq possit procedere contra Gazaros, et Patharenos, et alia Malefitia comittentes.

Q.r oportet Pñata Nocenti nota esse, et expedit Pñti lege firmamus, q Potas, et Iudex Malef. & cois Fulg.i qui pro tpe fuerit teneatur, et possint, et debeant inquire p denunciatione, accusatione, et inquisit.ne contra omnes, et singulos Malefitios Patharenos, Gazaros, Malias comittentes, Masculos et feminas: Et si fuerit repertus aliqs, ut aliqua faciens, ut fieri faciens, sive aliqs dans dicta Malia, Puniatur faciens, et fieri faciens, sive dans in c.m lib. den. Et p Civitatem Fulg.i fustigetur publice p oes stratas Civitatis predicte, que fustigatio possit redimi p cent. lib. aliis, et non paucioribus: Et ad probandum aliquem ee Malefitium, ut Malefitiam sufficiat Probatio quinq testium de publ.ca fama fide dignorum: Si vero probaretur legitime, per aliquem, ut per aliquam fecisse Malia, ut fieri fecisse, puniatur in argentis lib. den.; Et si non solverit dam. penam ī decē dies, a die lata sñia, igne cremabitur. Et alia quecunq Malefitia comittentia, et ipsos culpabiles invent.s punire, et condemnare sm modum, et for.am interius denotatam. Excepto q d Adulterio, Fornicatione, et Incestu, et d Malefitijs comissis inter Coniunctas personas usq in 2um gradum, et comissis inter familiares in una familia habitantes, verbis iniuriosis, et proverbijs, non possit procedi per Inquisitione, ut denunciatione,

nisi per

nisi per Accusatione tm. Et de Adulterio, Fornicatione, et Incestu, non possit et per Accusatione procedi, nisi Accusatio porrigeretur per Maritu, Patrem, fratrem carnale ipsius Mulieris, et de damnis datis nullo modo cognoscat. Insuper Statuimus, quod si de aliquo Maleficio, sine excessu, cognitum fuerit quocumque modo, quod elapsis sex mensibus a die expeditionis, seu terminationis dicti processus con quoscumque habitis, et factis, quod abinde in antea nullo modo possit procedi, nisi per Accusatione tm. Quod Potas, et sui officiales non recipiat, nec audiat Accusatore, nisi Accusatus dederit fideiussore de solvendo pene medietate, in qua condemnari deberet Accusatus, si probatum esset Maleficium, de quo accusaretur: Et si Accusatus non probaverit legitime Accusatione, condemnetur in medietatem dicte pene pecuniarie. Et quod con aliquam personam pretextu, et occasione Maleficij in ipso processu denotati aliter procedi non possit, nisi ut superius in presenti Cap.lo continetur: Salvo quod si Malef.m esset de proditione Civitatis predicte, et turbatione pacifici status, quod possit inquirere, non tm quod possit facere citari inquisitos sine deliberat.e facta in Consilio guardie; Nisi periculo et turbatio esset in facto evidenti et in eminenti periculo: ——

IIII.a R.la Quod Procedatur de similibus ad similia: —

R.a Statuimus, et ordinamus, quod statutum, in quo, et ubi non esset pena terminata in Malef.ciis ex forma Pntis Cap.li procedatur de similibus ad similia. Et illud idem intelligatur simile, quod Potas, seu Cap.us dixerit, ubi aut non esset inveniri simile delinquens puniatur ad arbitrium Potis sive Cap.i in omnibus Maleficijs, et delictis et quasi; ita quod eorum et cuiuslibet eorum arbitrium et declaratio intelligatur esse lex, et Stat.um pecitum, statuto ut lege aliquibus loquentibus in contrarium non obstantibus. Et quod in impositione pene pro ipso simili imponenda debeat requiri, si per Potem procederetur voluntas, et consensus Judicis Capitanei; Et si Capitaneus procederetur quod debeat requiri in impositione pene voluntas, et consensus Potis, seu Judicis Malef.um. Et nisi ita factum appareat, quod sententia lata in tali casu, ipso Jure non valeat: ——

V.a R.la

48v

V.a R.la Quod Discordantes reducantur ad Pacem:

Quia Jesus Christus Apostolis suis Pacē reliquit, et quos etiam,
et Nobis Christicolis: Ideo statuimus, q Cap.us Popu li
Civitatis Fulg.e, q pro tpe fuerit Sciverit discordias
inter Coniunctos in 3.o gradu, ut ab ind infra; discordia,
Inimicitia, sive Guerra fuerit, teneatur dare opem,
et operā efficacē, una cū Dno Pote, si ei videbitur,
q inter ipsos discordantes pax et concordia fiat, quam
fieri facere teneatur infra x.em dies, postq ind fuerit
requisitus, sive q ad ipsius notitiā pervenerit. Et si
Potas in casu quo esset requisitus, et Cap.us et eorum
Judices in predictis, ut aliquo predictorū fuerint negli=
gentes, perdat quilibs ipsorū de eorū salario L.ta
lib. den., et ipsa pena coi Fulg.i applicetur. Et siqs
eorū, ut alterius eorū mandatis, pro predictis nō paruerit
et eorū mādata, ut alterius eorū contempserit adimplere,
in c. lib. den. coi Fulg.i condemnetur p ipsos Potem et
Capum. Et d.i Potas, et Cap.us et eorum Judices de
ipsis Pacibus fieri faciant Pub.cum Instrum, cū pena
vallatū, et cū idoneis cautionibus ab utraq parte p̄stitis;
Dūmodo nō cogatur p Homicidio Adulterio, sive fornicat.ne
et percussione, ex qua sequeretur perditio, seu debilitatio
alicuius membri; et de percussione fca in facie, ex
qua sequeretur evidens, apparens, enormis, et turpis
Cicatrix, sive signū, in quo casu aliquo tpe nō possit
cogi ad Pacē: et ipsa Pax ab aliquo sive aliquibus
peti nō possit, nec p Potem, nec p Capum, seu Judices
ut officiales aliquos aliq possint cogi ad dictam Pacē
faciendaā; Nisi p.o unus Annus elapsus fuerit et
completus, computando a die comissi Maleficij, seu
iniurię factę, infra quē officiales predicti, nec aliqs
eorū possit se intromittere, nec penā alicui imponere.
Et si aliqs fecerit aliqd Malef.m, ut Iniuriā, de quo
ut de qua Bannū sibi solverit coi Fulg.i, et de ipso

maleficio

Malef.o esset auctores, qd ipso Malef.o, vel Iniuria
nõ possit habere Pacẽ cũ Iniuriato, nec a suis consanguineis
et a nulla persona possit, nec debeat d. Maleficiis et Iniuriis
comissis perpetratis, seu perpetrandis petere Pacẽ sibi, et
fideiussionẽ dare de nõ offendendo infra dictũ tẽpus
unius anni, computan. a die comissi maleficij, et in=
iuriæ facti, seu delicti :—

Vij.a Rub.ca De Beneficio Confessionis, et Pacis,
et de Pena negantis Maleficium :—

It. Volentes providere ad bonũ, et meritũ Pacis, Dicimus, et ordi=
namus, qd si Pax fieret d. quocũq. Malef.o vel delicto, qd
D.nus Cap.us, vel Potas, et eorum officiales debeãt remi=
ttere habenti Pacẽ tertiã partẽ, in qua deberet codẽnari,
vel si fuerit condemnatus, et Pacẽ possit producere, et
probare i. decẽ dies a die latæ sniæ ẽm, ubi non
fuerit appellatũ, et si fuerit appellatũ usq. ad x.em
dies, ut an latã sniã condemnationis qcunq.
Et ut confitens Maleficiũ mereatur premiũ sua
confessionis, Dicimus, et ordinamus, qd qcunq.
fuerit accusatus, vel inquisitus d. aliquo Maleficio,
vel excessu, et tpe suæ accusationis cõfessus fuerit
Maleficiũ, vel excessũ, d. quo, vel de quibus accusatus fuit
inquisitus esset, qd p sua confessione remittatur sibi
4.ta pars condemnationis d. eo fiendæ si maleficiũ
probatũ esset : Si vero tpe excusationis negatũ fuerit
Malef.um p accusatũ, vel inquisitũ, et postea probatum
fuerit p testes legitimẽ dictum negante comisisse Malef.um
et p ipsũ negatum fuerit, qd [illegible] negationis [illegible]
in 4.to pluri debeat condemnari ; dummodo confessionis
Beneficiũ nõ vendicet sibi locũ in damnis dati :—

Vij.a R.ca

49v

VIII^a R^{ca} De his q̃ a poenis, et Bannis excipiuntur:—

It dicimus, et ordinamus, q̃ infrascriptæ personæ excipiantur a pœnis, et Bannis in hoc cap.^{lo} contentis: V3. q̃ si P^r fecerit, ut dixerit iniuriā filio suo, ut filiæ suæ, et M^r filio, ut filiæ suæ, et cuicunq descendenti, seu descendentibus, Maritus uxori, et e con, Patruus Nepoti, et Auunculus Nepoti, ut Nepti carnali, et e con, siue diuisim habitauerint siue non, ad Bannū non teneatur: Excipiantur M^{ri} uerberantes discipulos, seu discipulum causa docendi. Et ita d.^e personæ excipiantur a pœnis, et bannis; dūmodo tales uerberantes nō occidant, ut macagnēt turpiter, ut enormi percussione cum Armis, et cum sanguinis effusione percusserint. Excipiantur Minores xij ann; et alij q̃ iniuriā fecerint famulo suo in modum predictū. Et si aliquis fecerit, ut dixerit iniuriam P^ri suo, ut matri, et cuicunq descendenti, seu descendentibus Pōtas, et Cap^s. et eorū Iudices, et quilibet ipsorū infligat tali filio pœnam ad uoluntatem Patris, ut matris. It excipiuntur, q̃ si frater carnalis fecerit, ut dixerit iniuriam fratri suo carnal, nō teneatur ad bannū; dūmo nō occidat, ut macagnet, ut enormiter lędat ut percutiat cū armis cū sanguinis effusione: Et si fr̄ carnalis inuenerit fratrē, Patruus, ut Auunculus, Nepotem ad ludum taxillorum, possint eos uulnerare sine pœna, et Banno. It q̃d Dńs non possit uerberare, nec uerberari facere hominē suū alium d Ciuitate q̃ ea, nec eius districtu, et q̃ contrafecerit, soluat bannū, sicut alius delinquens in alijs personis. It dicimus, q̃ seruieng mastici excipiantur a dicis pœnis, et Bannis. Nihil s[illegible]

nihil. eis in damnis datis, vastis, et incendijs
volumus condemnari pro gravi offensa. Statuimus, et
ordinamus, quod quicumque maior xij. ann.: et minor xxv.
admittantur coram Curia, ad accusandum, denunciandum
et excusandum in questionibus Criminalibus, et damnis datis
adficiendum, et possint condemnari de ipsorum maleficijs
sive quaestionibus ipsorum maleficiorum; Non obstante,
quod Pater non consentit, seu consenserit pro suo filio. Excip=
iantur eodem modo occurrentes rixantibus causa dividendi.
et mediatores inter ipsos rixantes, ut ipsa rixa rem=
aneat: Et si aliquis interfuerit quod ipsi minores xij.
ann. altercarentur adinvicem, et se interposuerit,
ut interposuerit ad dividendum alterum ab altero,
et aliquem percusserit sine sanguine, quod de tali percussione
correctione, et castigatione aliqua accusatio recipiatur
sive revocetur ad iniuriam, sive non: Et si aliquis
ex tali causa, denunciatione, ut inquisitione fuerit
condemnatus, ipso Iure dicta condemnatio sit cassa, et
nullius valoris: Et quod in dictis casibus, ubi personae
supranominatae, quod denunciatores maleficiorum ut
alijs ut aliquis ipsorum non teneantur denunciare
aliquem de talibus personis in casibus exceptuatis: —

VIIJa. Rubrica. De Fractoribus Pacis, et Treguae: —

Quia foedera Pacis sunt tenacissime observanda, pro qua Pace obtinenda
Christus voluit mortis subire tormenta, ordinamus, quod per
officiales Communis fulginei, quae tunc fuerint observari plenissimus
quod si aliqua persona inventa fuerit (quod absit) Pacem
sive Treguam frangere, et qua apparet Publicum
Instrumentum, ac in fractione comiserit homicidium, quod
fractor Pacis, seu Treguae capite puniatur, ita quod
penitus moriatur: Si vero aliquod membrum amputa=
verit seu membri Instrumentum, quod amputetur sibi simile

membrum

50v

membrum, sive instrumentum membri, membro seu
visu membri, quod amputaverit: Si vero debilita=
verit aliquod membrum, vel alias percusserit, condem=
netur in CC: lib. den:, ultra id quod deberet condem=
nari ratione sui delicti, tam ex forma statuti,
quam ex forma sue promissionis, si qua appareret, in
quibus quis Potestatem debeat condemnari: Si vero sine
percussione, vel alias Pacem fregerit, condemnetur in
C. lib. den:, ultra id, in quo condemnari deberet,
alias secundum formam statutorum, et sue promissionis,
si qua appareret: Et verbo intelligatur Pax, sive
Tregua frangi, si aliquod improperium retinueran=
erit sibi, de quo inter eos Pax fuerit facta, sub
quocumque colore verborum, condemnetur in C. lib. den:—

IX.ª R.ca De his, qui fecerint insultum ad domum propriam, vel conductam:—

Quia domus est unicuique tutissimum refugium, ex qua extrahi
nullus debet invitus; ordinamus, quod si aliqua
persona fecerit insultum contra aliquam personam ad domum
propriam, vel conductam, vel in qua modo aliquo habi=
taret: si tunc persona insultata fuerit in domo
vel in hostio domus, et insultans iverit usque ad
domum, et tetigerit insultatum, vel hostium domus
insultati, vel domum; si cum armis, condemnetur
in C.m lib. den: si sine armis, in L.ta lib. den:
Et hoc si insultans fuerit initiator rixe, alias
si insultatus fuerit initiator, puniatur media
pena insultans. Et intelligatur insultans potius fecis
ad domum, si insultatus fuerit in domo, seu
in hostio domus, et tetigerit eum, sicut dictum est.

Et si tunc

et si tunc exiverit domu', sive hostiu' domus, et si
in via, et fregerit eu', tunc et ipsa loca habeant, sive
insultans sit d(e) vicinia, sive ex(tra) viciniã insultati:
Si vero insultatus non esset in domo, ~~sed~~ vel in hostio domus,
et insultans intraverit domu', vel iverit usque ad domu',
et fregerit domu', sive hostiu' domus cu(m) armis, con=
demnetur in L.ta lib. den: Si sine armis in XXV. lib.
den: condemnetur: Si vero insultatus esset an(te) domu', vel in
domo, et insultans non sit de vicinia ipsius insultati,
et iverit usque ad eu', vel prope, ita q(uod) transeat medietate(m)
vie, et fuerit inceptor rixe. Insultans si cum
armis in L.ta lib. den: condemnetur, si sine armis
in XXV. lib. den: condemnetur: Si vero insultans esset
d(e) vicinia insultati, et insultatus staret an(te) domum
si insultans transiverit medietate(m) vie versus insultatu(m),
si cu(m) armis in XXV. lib. den: condemnetur, si sine
armis in X. lib. condemnetur co(mun)i Fulg(ine): Si vero
habeat domos insultans, et insultatus ex uno latere
strada, seu vie, et in eade(m) vicinia, q(uod) intelligatur
insultatus pd domu' factus, si iverit insultans
insultando usque ad muru' domus insultati, seu in
via domus insultati q(ue) contra sit, et p(ro)tenditur
rectitudo domus insultati p(redic)ti: Si vero insultans
non staret in domo, vel an(te) domu', si cu(m) armis puniatur
in X. lib. den:, si sine armis in C. sol. den: confalier
condemnetur usque ad medietate(m) vie. Si vero insultans
esset inceptor rixe, eo casu insultatus non teneatur,
nisi d(e) insultu simplici, et intelligatur d(e) eadem
vicinia, si habitaverit insultans prope domum
insultati p(er) X. mezzengas, domus sue habitationis
t(em)p(o)re f(act)i insultus propinquas. Mandamus q(uod) extrahens
de domo invitam personam, vel q(ui) vim, et violentia(m)
intraverit domu' alicuius, in qua habitaret, condemnetur
in quingentis lib. den: co(mun)i Fulg(ine), qua(m) condemnatione(m)
si infra X.em dies a die late sententie non solverit Cam(erari)o
co(mun)is Fulg(ine), manus dextra sibi a brachio amputetur.
Et q(uod) o(mn)ia malefitia, que co(m)mitterentur in domo contra

aliquem

51v

aliquē ex familia debeat puniri in duplo ꝗ
si alibi essent comissa: Si vero aliqua persona
iniuriose proiecerit lapides ad domū alicuius, vel sagitta=
uerit, condemnetur in X: lib: den: pro quolibet
lapide sagittato, et ꝓ qualibꝫ sagitta, vel pallotta:
Et ille, qui esset insultatus ad domū tpē d: insultus,
possit se defendere, et offendere insultantem
p̄dictum impune; Vꝫ, si insultans habet arma,
cum armis se defendere, et offendere insultātē
p̄dictum: Et uicini d: insultati possint impune defendere
et iuuare ipsum insultatū, et offendere p̄dicto tpē
insultātem p̄dictum, vel insultatus p̄dictus ꝑot: Et
quod uerbis iniuriosis exceptis remproperijs maleficitor
et alijs remproperijs, et d: insultu fc̄o sine
armis, si infra quindecim diē a die comissi maleficij,
ille talis, cum quē dicerentur uerba iniuriosa (
exceptis uerbis s: dictis) uel cum quē fieret insultus
sine armis, habuerit Pacem, ꝗ puniatur media
pena superius declarata: ———

Xa: Rca: De Insultu fc̄o cū armis et sine armis: —

Item dicimus, et ordinamus, ꝗ si aliqua persona fecerit
insultum cum aliquā personā: si cū armis, in Xem
lib: den:; si sine armis in C: sol cōi Justitiae condem=
netur: Et Insultans intelligatur, si Insultans
iuerit cum Insultatum, et ipsum tetigerit, uel percuss=
erit, vel cum eū admenauerit, mouendo se de
loco ad locum; Et ꝗ nihilominus debeat condemnari d:
iniuria, et d: alio malefo, ꝗ comitteretur tpē dicti
Insultus. Et idē dicimus obseruandū in superiori
prox:o cap:o: Si uero alicuius deferendi Arma sibi esset
concessa facultas, si eundo armatus insultum fecerit
aliquē, nō puniatur d: insultu cū armis, sꝫ d: simplici
tm insultu, nisi cū dictis armis percusserit, vel adminaret
siue ipsa arma euaginauerit; et ꝗ habeatur ꝓ euaginatione
si dicta arma euaginata portaret in manu: ———

XIa: Rca:

XI^{a} R^{ca}: De Percussionibus factis cum Armis, et sine

Cum Aetica regula caveatur, ut quis non debeat ee percussor,
ad reprimendu materia audacia, volentiu in humana
natura sevire, Statuimus, q si aliqua persona cum
aliquo genere armoru percusserit aliqua alia persona
si a spatulis s. alibi q in facie cu sanguinis effus-
ione, et percussio fuerit atrox, ita q dubitaretur
d morte percussi, condemnetur percussor in c^{m} lib:
den: Si no sanguis exierit, et d morte percussi
no dubitaretur, condemnetur percussor in Lx: lib: den:
pro qualibet percussione / si ex ipsa percussione
cicatrix evidens, et enormis remaserit, condenetur
in qngentis lib: den: Et si evidens, parva, et
non enormis cicatrix ex ipsa percussione esset
remansura, condemnetur in cc: lib: den: Et
si condemnatus ccccc: lib: non solverit infra x^{em}
dies a die late sntie, q a dco ser^{m} in ana ducatur
ad loca iustitie, et ibi manus dextra sibi amputetur
ita q a brachio separetur. Et si ex d^{a} percussione rem-
anserit Merchium in facie puniatur pena ccccc:
lib: den: Si no remanserit cicatrix in facie, sine signu evidens,
puniatur in cc: lib: den: Si no aliqs percusserit aliqm in facie
et ex d^{a} percussione remaserit Merchiu, cicatrix, ut signum
et nasus, ut oculus, ut aliqs ipsoru fuerit deguastatus, cond-
emnetur p Merchio, cicatrice, ut signo, pena Merchii, signi,
ut cicatricis superius declarata, de aliis no puniatur
media pena. Et Potas, et eius Iudex teneatur vinculo
Iur^{ti} ad declarat^{ne} Merchi, cicatricis, ut signi adhibere
duos medicos cirurgicos ad plus, quoz iudicio, et declarat^{ni}
stetur d predictis: Si no percusserit cu sanguine in facie
puniatur in c^{m} lib: den: pro qualibz vice, et qualibz
percussione facta cu armis: Si no sine sanguine percusserit
cu armis in facie, p qualibz percussione puniatur in
l^{ta} lib: den: Si no percusserit sine armis in facie,

et sanguis

52v

ff. Medicorum § Si in
locorum esset, nisi unus
medicus, si in numero
plurali loquatur, Iudicio
eius tm̃ staretur. Bart. in l.
in proem. ff. xii. col. 3 vers.
item nota. Alex. in l. fin.
in fin. ff. de verb. oblig.
Roma cons. 20 in med.

et sanguis exiuerit, puniatur in xxv: lib: den: · Si
uero percusserit in facie cum manu uacua, et sanguis non
exiuerit, in x: lib: · Si uero percusserit in quacunque parte
corporis, et ex dicta percussione dubitaretur de morte,
puniatur pena c. lib: den: pro tali percussione. Et
si infra xm dies a die lata sententia dictam penam cm lib: non
soluerit, ei manus dextera amputetur. Et utrum
si dubitetur de morte nec ne, stetur iudicio Medi=
corum: Et quod Potestas teneatur Iudicium Medicorum habere
an excusatione illius, cum quem procederetur, et an
se excusare non teneatur; Et in quibus dictorum casuum
condemnaretur ultra pred. predictorum in c. lib: den:
et a cm lib. s. et ipsa condemnata non soluerit
infra xm dies a die lata sententia, ut ex quo uenerit in
fortiam comunis, ei eo casu sibi manus dextera amputetur.
Si uero solum sanguis exiuerit, et cicatrix non remanserit,
condemnetur in c. lib. den: Si uero percusserit, et
sanguis non exiuerit, in lta lib. den: cum fulgi
condemnetur · Si uero a spatulis supra alibi, quam in facie
percusserit, et sanguis exiuerit, in lta lib. den: cond=
emnetur, et plus usque in quantitate cm lib: den:
ad arbitrium Potestatis, considerata qualitate, et enormitate
percussionis · Si uero percusserit, et sanguis non exiuerit,
condemnetur in xxx: lib: den: Si uero ex percussione
dentem, uel aurem amiserit, condemnetur pro quolibet dente
preter penam percussionis, in xxv: lib: · Si uero in spa=
tulis, et a spatulis infra, si cum sanguine in xl: lib:
den: si sine sanguine in xx: lib: den cum fulgi
condemnetur. Si uero aliqua persona percusserit aliquem
sine armis, si in facie cum sanguine in xl: lib: den:
cum fulgi condemnetur, si sine sanguine, in xxx: lib:
den: condemnetur · Si uero a spatulis supra alibi quam in
facie percusserit, si cum sanguine, in xx: lib: den:
si sine sanguine in x: lib: den: cum fulgi condemnetur
Si uero in spatulis, et a spatulis infra, si cum sanguine
in x: lib: den:, si sine sanguine, in c. sol. den:

condemnetur

condemnetur: Et in quolibet dictorum casuum condemnetur
Malefactor pro qualibet percussione, et qualibet uice modis
superius nominatis, etiam si in uno impetu fecerit:
Si uero uno ictu fecerit plura uulnera, pro uno uulnere
condemnetur, ut supra; pro quolibet alio uulnere simul uno
ictu illato, condemnetur in medietate penae ipsi delicto
superius scripto. Et si aliqua persona admenauerit
cum aliquo genere Armorum, et non percusserit, uice qualibet
in c. sol. den. cor. fulg. condemnetur. Et si sine armis
in xl. sol. den. cor. fulg. condemnetur. Si uero aliqua
persona proiecerit aliquod genus Armorum, et non percusserit,
pro qualibet proiectione in xxv. lib. den. cor. fulg. condemnetur:—

XIII. Rub.la De Poena Capientis aliquem per personam:—

Vt omnem uim, atque iniuriam propulsemus, Statuimus, quod si
aliqua persona ceperit aliquem per personam, et tenuerit,
non patiendo eum libere recedere, et eum cadere fecerit in terram,
in xxv. lib. den. condemnetur: Si uero ceperit et tenuerit
et cadere non fecerit, in xv. lib. den. condemnetur: Si
non ceperit, et non tenuerit, in x. lib. den. condemnetur.
Si uero ceperit aliquem per capillos, et prostrauerit eum in terram,
et extrinauerit(?), in xxx. lib. den. condemnetur. Si non
ceperit per capillos, et proiecerit in terram, in xx. lib. den.
condemnetur: Et si impulserit, et eum cadere fecerit, in
xv. lib. den. condemnetur: Si uero impulserit tantum, in c.
sol. den.: Si uero pannos dilaniauerit in dosso, condem-
netur in x. lib. den., et in emendatione damni: Si uero
aliqua persona iniuriose caputium extraxerit de capite alicuius,
in c. sol. den.: Si uero pannos alicuius muliebres(?) de capite
extraxerit, in xx. lib. den. cor. fulg. condemnetur. Si
uero aliqua persona extrascinauerit aliquam personam, praeterquam
per capillos, condemnetur in xx. lib. den. Pro quolibet
alio calce, condemnetur in x. lib. den. Et si aliqua
persona proiecerit in aliquam personam aliquod genus bulcinis(?)
iniuriose, pro qualibet uice condemnetur, si deturpauerit
pannos, ut supra, in x. lib. den.; Si uero non, in c. sol. den.
cor. fulg. condemnetur: Si uero canem proiecerit in aliquam personam,
seu ceciderit, condemnetur in xl. sol. den.; nisi dixerit
...repetitur, varda, clamando ter, guarda, quo casu non teneatur ad poenam.

de extractione

53v

De exactione no(n) Capitis d(e) capite Pot(esta)s, nec Cap(itane)us non possit procedere, nisi p(er) accusatione p(re)dicta Illius, cui esset exactum Capitium: — — — — — —

XIIIIa R(ubric)a De forense, q(ui) p(er)cuteret Fulginatem: —

Dicimus, et ordinamus, q(uod) si aliqua persona forensis percuteret aliquam p(er)sonam d(e) Civitate Fulg(inei), et districtu, p(ro) talis forensis debeat in duplum eius, q(uo)d condemnari deberet civis Fulginaten(sis) occ(asio)ne similis offense, in eiusq(ue) dupli pena debeat condemnari; ita tamen si fuerit d(ic)tus forensis inceptor rixe. Et si forensis noluerit se constringi, et conveniri in Curia Co(mun)is Fulg(inei) de excessu comisso in persona alicuius persone Civitatis Fulg(inei) et districtu infra ter(mi)num Banni sibi forensi dati, et no(n) comparuerit infra dictum terminu(m) Banni, q(uod) Civis Fulginaten(sis) no(n) teneatur ad penam p(ro) iniuriis, offensis, et percussionibus illatis in p(er)sona talis forensis; dummodo probet p(er) duos testes, et p(ro)p(ri)um ad minus d(ic)tum et duos d(e) pub(li)ca fama in p(re)d(ic)to coram tale(m) forensem p(er) eum accusatum in eo d(e) int(ul)isse iniurias, percussiones, et offensas, d(e) quib(us) cor(am) tale forense procederetur p(er) accusatione(m), vel inquisitionem, in qua p(ro)bat(io)ne si defecerit, ultra condemnat(ionem) de eo fieri co(ntra) for(ma)m Statuti condemnetur in o(mn)i eo, q(uo)d debuisset condemnari forensis, si accusatio probata fuisset con(tra) d(ic)tum forensem. Et q(ui)a officiales Co(mun)is Fulg(inei) in accusationib(us) dannis con(tra) ipsos forenses p(er) Cives retroactis t(em)p(or)ib(us) negligentes se comperimus, Volumus, et mandamus, q(uod) p(re)dicta accusatione con(tra) forense(m) p(er) Fulginatem, i(n) q(ua) accusat(io) facta con(tra) Civem Fulginatem, nullo(modo) procedatur, immo p(er)sona officialium penitus officii conquiescat. Et si in aliquo an(te) p(re)parandat(ione) vel inq(ui)s(itio)ne formata con(tra) forenses fuerit processum con(tra) Fulginatem p(er)cussus fuerit, con(tra) eum no(n) valeat, nec teneat ipso iur(e), sed aucte p(re)sentis Capituli

54

casibus procedens, et licet quae prosequerentur con
cluderi non valeat ipse dominus, possit cum publicatione processu
et receptis testibus, et probationibus procedere contra
dictum insulginatem, qui dixit iniuria cum forensi.

. . . .

. . . . Et quia difficulter possit
inimici et calumniosa examinatione, quae fieri
contueri, vix probari aliquem esse forense. Statuimus,
quod ad probandum aliquem esse forensem sufficiat tres testes deponentes,
et dicentes percussorem esse forense et si civis
aliquis civis insulginatem percusserit aliquem forense,
puniatur dicta lege, qua puniri deberet ille talis
civis in illa terra de qua esset ille forensis, si
esset plus in poena procedat idem noster civis: — : —

XIV.ª Rubrica: De Poena Fractorum Carcerum: —

Item statuimus, quod fractores carcerum, et auxiliatores, et
auxilium dantes puniantur, et condemnentur per
dominum Potestatem, et Capitaneum in c. lib. den.; et nihilominus
persona, quae fregit teneatur solvere ad eandem quantitatem pro qua
detinebatur in carceribus, et pro omnibus aliis, qui
erant in dictis carceribus solvere teneatur quantitatem,
pro qua detinebatur, et eodem modo teneantur auxiliatores,
factores, et auxilium dantes: dummodo
uno solvente ceteri liberentur: — : — : —

XV.ª Rubrica: De Poena improperantium aliquod Proprium: —

Item Dicimus, et ordinamus, quod si aliqua persona improperium homicidii
vel proditionis falsitatis, ut ceteriis in fame
facti, seu factum, et commissum in persona et cum qua dictum
est, ut persona uxoris ipsius sui carnalis, filii sui, ut
in persona descendentis, seu ascendentis eius, contra
quem dictum esset aliquod improperium an dictum, condemnetur
in x. lib. den. si non dixerit improperium de predictis
cum aliquod

54v

con aliqua persona, q[ui]d q[ue] commissum esset p[er] eas cong[re]ga
dictum esset, ut per aliquem p[raedi]ctorum directe, ut indirecte
ut sub quovis colore verborum, et si diceret Ego, ut Ille
non sum homicida, ut e[st], et sic de aliis q[ui]buscumque, et
qualibet vice, condemnetur con[tra]faciens in x: lib[ras] den[ariorum]:
Et sufficiat ad probationem improperii solum q[uod] probetur
con[tra] dicere; q[uod] dixerit aliq[uo]d p[raedi]ctorum, et si non probetur
verbum, seu improperium obiectum; salvo q[uod] si ille
q[ui] improperaverit aliq[uo]d de verbis p[raedi]ctis ipse dicat ali
de p[ro]ximis s[upra]d[ict]is sibi coniunctis con[tra] iniuriatum, et con[tra]
aliquem de p[ro]ximis superius nominatis sub quovis colore
verborum directe, ut indirecte probetur, i[n] xx: lib[ras]
den[ariorum]: condemnetur ut s[upr]a. Si vero aliq[uo]d aliud verbum
iniuriosum dictum fuerit p[er] aliquam p[erso]nam, condemnetur
dicens p[ro] q[ui]bus verbis, et qualibet vice in xx: sol[idos] den[ariorum]:
Salvo q[uod] si fieret pax ante dictam condemnationem, ut
post accusationem infra tertiam diem, de p[ro]ximis p[rae]dictis
verbis simpliciter iniuriosis tan[tum], q[uod] dicens ad penam non
teneatur: Si vero improperaverit id cuius occ[asio]ne pace
fecerit, p[er] ipsum patr[em], ut p[er] alia convenientia verba,
puniatur in c: lib[ras] den[ariorum]; ultra id q[uod] pro aliis deberet
condemnari p[er] formam statuti: —— : —— : ——

XVII[a]: R[ubric]a: De his, q[ui] commiserit homicidium in Parentes: ——

Quia inter cetera crudelitatis opera est in Parentes servire
ac etiam in filios, uxorem, ut fratrem carnalem, et e converso;
Statuimus, q[uod] si aliquis interfecerit Patrem, vel Matrem suam, filium
suum, uxorem suam, et maritus suum, fratrem vel sororem carnalem
suam, sororam consortem, ut q[ui]squis personas, cuiusmodi eo iure
pertinet ad ipsum, capite puniatur, et privat et commodum
successionis, q[uod] posset habere ipse, ut sui filii et heredes,
si filii culpam commiserint in homicidio. Et
committentes contenta in d[i]c[t]o capitulo, puniatur
pena legis, et Iuris communis: —— : —— : ——

XVIJ[a] R[ubric]a:

XVII.a Rub.ca: De Poena componentis aliquam cantilenam, vel Carmen contra aliquam personam:—

Quia laborare debemus in bonae famae odore, et non in malum statuimus, et ordinamus, quod nulla persona tantae temeritatis existat, quod audeat componere, dictare, vel composita, seu compositum carmen, sive libellum cantare famosum de aliqua persona Civitatis Fulg.ae et eius districtu, vel habitante vel alicuius officialis Civitatis eiusdem in iniuriam eorundem, vel alicuius eorum, qui pro tempore fuerit, vel affixum affigere, seu ponere ad hostium vel domum alicuius. Et si aliqua persona contrafecerit, quolibet, et qualibet vice condemnetur Com. Fulg.ae in L.ta lib. den., et plus ad arbitrium Potestatis, inspecta qualitate iniuriae et personae, de qua, et contra quam compositum esset carmen, vel libellus famosus:— : — : — : —

XVIII.a Rub.ca: Ut nullus faciat iniuriam alicui personae, ita quod Divina perturbentur:—

Quoniam domum Dei decet sanctitudo, et ne eius in pace factus est locus, fiat spelunca latronum, et ne merces vendantur in eis, ac etiam ne in eis iniuriae inferantur, sacraque Mysteria, et Divina officia perturbentur, Hoc salutare Remedium adhibentes, Statuimus, quod nulla persona audeat, vel praesumat, dum sacra Mysteria celebrantur, inferre alicui personae aliquid iniuriae unde dicta sacra Mysteria perturbentur. Et si quis contrafecerit, praeter poenam sui delicti ex forma municipalis legis sibi impositam, in C. lib. den. Com. Fulg. condemnetur. Si vero alio tempore, quo Divina celebrantur, in L.ta lib. den., ultra poenam sibi a lege pro delicto impositam per municipalem legem, et quocumque tempore committeretur Malefitium aliquod in quacumque ecclesia Civitatis, et districtus Fulg., poenae Malefitiorum duplicentur. Item nulla persona audeat, vel praesumat in ipsis ecclesiis, vel aliqua ipsarum aliquas mercimonias, vel res aliquas vendere, nec aliquatenus retinere, poena XX sol. pro qualibet vice, et quolibet contrafaciente:—

XVIIII Rub.ca

XIX.a R.ca Quod Nullus faciat tumultum, et Conventicula in Civit.e Fulg.i

Quoniam tam Novum, quam Vetus Testam. seditiosos, et proditores, ac tumultum facientes in Populo, gravissimis penis affligunt, ipsorum Novi, ac Veteris Testamenti sectatores, quorum in Nobis est officium cupientes, Statuimus, quod nullus tante audacie, et temeritatis existat, qui presumat proditionem, seditionem, tumultum, rumorem, ut conventiculam facere, seu ponere in Populo, seu Civitate Fulg.i contra presentem statum: Et si quis contrafecerit, preter destructionem omnium suorum bonorum, pena capitis puniatur, et ipsius bona com. Fulg.i applicentur, et confiscentur, et ex nunc ipsa bona com. Fulg.i confiscata, et applicata, ante presentis cap.li, intelligantur: Et quod Potas. et Cap.us nec aliquis officialis Fulg.i possint procedere contra aliquam personam occ.ne alicuius conventicule, nisi prius deliberatum fuerit in Consilio Guardie Civitatis Fulg.i seu illorum, qui deputarentur ad consulendum super custodia Civitatis Fulg.i: Salvo et reservato, quod si aliqua Conventicula esset in aliquo loco congregata contra statum presentem Civitatis Fulg.i, quod tunc Potas. et Cap.us possint, et debeant mittere eorum famulos et alios, quos viderint, expedire, et in fortiam com. Fulg.i deducere pro bono, et pacifico statu d.e Civitatis:

XX.a R.ca De Poena diversarum Iniuriarum

Item dicimus, et ordinamus, quod si aliquis, ut aliqua cecaverit alicui oculum, ut destruxerit, seu detruncaverit nasum quocumque modo, dummodo nasus a facie fuerit totaliter separatus, in CCCCC. lib. den. pro quolibet dictorum membrorum com. Fulg.i condemnetur: Si vero digitum, ut partem digiti amputaverit, in L.ta lib. den. pro digito quolibet, ut eius parte vice qualibet com.i

Fulg.i

fulg. condemnetur; et si ex dicta percussione
inciserit alios digitos, pro qua libet incisione,
in c. sol. den: com fulg. ~~debeat~~ condemnari,
et nihil condemnetur de amputatione digiti,
ut superius est expressum. Si non percusserit
aliquem ex dicta percussione digitus debilitaretur,
adeo quod eius officium perdat, ut efficiatur inutile
de quo stetur Iudicio Medicorum, condemnetur
in l.ta lib. den: Si non aliquis amputaverit alicui
Pedem, ut manum totum, ut parte, ita quod careat
operibus, in ccccc: lib: den: pro quolibet dictorum
membrorum dictorum com fulg. condemnetur: Si non
debilitaretur Pes, ut manus, ita quod efficiatur
inutilis, condemnetur pena ccc: lib: den:
pro quolibet. Si non aliud membrum, quam de praedictis amputa=
verit, in xxv: lib: den: com fulg. condemnetur.
Et si ex dictis percussionibus, ut de aliqua ipsarum morietur,
solum pro homicidio condemnetur. Et Potestas, et eius Iudex
de percussionibus factis in facie, et debilitatione Pedis,
ut manus, sive membrorum, ut officiis membrorum, possit
et debeat, una cum duobus medicis, chirurgicis decla-
rare, utrum Merchium, Cicatrix, ut signum sit
remansura, ut remansurum, nec ne; Et utrum
membrum sit remansurum debilitatum, nec ne; Et nunquid
officium membri perdatur, nec ne, ut membrum efficiatur
inutile, quorum Medicorum salarium excedere non possit
summa duorum florenorum pro quolibet, et ultra duos medicos
adhiberi non possint, quo salario dicti medici, ut alter
ipsorum debeant esse contenti, et plus petere non possint.
Et nihil: Potestas in quolibet casu incisionis, percussionis
faciat restitui pulsato a percussore expensas, medici,
cuius medici salarium excedere non possit summam superius
declaratam. Et si aliquis, ut aliqua accusaverit aliquem
ut aliquam de aliquo maleficio, et sua accusationem
non probaverit

56v

nō ꝑcusserit; si aũa fuerit sine sanguine,
in x. sol: den: cõis fulg.i condẽnetur, et si cum
sanguine, in xx. sol: den: accusator debeat
condemnari: dũmõ ꝑcē nõ uendiderit sibi bona
in damnis datis: —: —: —: —:

XXIª Rᵇᶜᵃ De his qui fuerint condemnati in
cᵐ lib: et a cᵐ lib: s: —

Item dicimus, et ordinamus, qᵈ in quocumq casu in quo aliqua
ꝑsona esset condemnata in sᵃᵐ cᵐ lib: den:, et a
cᵐ lib: sᵘᵖʳᵃ, oc.ᵒⁿᵉ alicuius maleficij ꝑ eã comiss,
qᵘᵃⁿᵈᵒ ꝑcussionis cũ armis seu cũ sanguine, et
dicta talis persona dictam talem condemnationem,
in qua condemnata esset nõ solueret cũ effectu
camere cõis fulg. pro ipso cõi recipient: infra
xᵉᵐ dies, a die condemnationis factæ, ut
infra xᵉᵐ dies, a die, qua uenerit in fortiã
dci cõis, si contumax fuerit, qᵈ debeat ~~duci~~
ad locum Justitiæ consuetũ, et ibi manus dextera
amputetur a bracchio, ita qᵈ a corpore separetur.
Et quicumq fuerit accusatus, inquisitus, ut denunti=
atus d'aliquo maleficio, cuius ꝑna esset cᵐ lib:
den: ut ab inde infra, et uellet dare idoneos fidei=
ussores d'soluen. condemnationẽ de ipso fien., qᵈ
talis accusatus, inquisitus, ut denuntiatus non
possit mitti, ut detineri in carceribus cõis fulg.
uestexᵘ dcæ ꝑnæ; Et ad Prædcã, et quolibet
prædictorum obseruan. Potas teneatur uinculo Jur.ᵗⁱ
et ꝑna cccc: lib: den: uice qualibet, qua con fecerit: —

XXIIª Rᵇᶜᵃ De Pœna furum, et Latrocinia
Committentium: —

Cupiditati, quæ est radix oium malorum in qᵗᵘᵐ
possumus obuiare uolentes specialiter, qua induc=
untur homines con præcepta ad rapina, et furta
comittenda. Statuimus, qᵈ nulla persona auar=
itiæ cecitate inducta audeat, ut præsumat
furta, et rapina comittere; Et si con fecerit,
et fuerit

et fuerit pub.cus et famosus fur, ut latro, sive
derobbator stratarum violenter, q furca suspendatur,
ita q penitus moriatur: Salvo q si semel ~~turbaverit~~
violenter aliquam personam de quantitate, seu re
valenti decem sol. et usq in c.m sol., condemnetur
in quinquaginta lib., quas si non solverit infra x.m
dies a die late sententie, q in die sabbati publice
stet ad catenam per tps, quod videbitur Potestati,
vel suo officiali, et postea pub.ce fustigetur per stratas,
et plateas publicas, et usq ad 4.or portas Civitatis,
et nihil.s sibi dextera auricula amputetur. Si
vero x.m sol. et infra, seu res valentes x.m sol.
et infra, condemnetur in x.m lib. den., et si
non solverit infra x.m dies a die late sntie,
q die sabbati ponatur ad catenam, et ibi stet
tamdiu, q videbitur dno Pot. et suo official.
Si vero fuerit fur simplex, quia appellatur
a furno, siquidem furtum fuerit usq in quantitate
c.m sol. et abinde infra, usq in x.m sol., con=
demnetur in xxv. lib. den., quam condemnationem
si non solverit infra x.m dies a die late sntie, q
fustigetur pub.ce per stratas, et plateas usq ad
4.or portas regales dicte Civitatis, et hoc pro
furto, et nihil.s remaneat exbannitus, donec
solverit suam condemnationem integre cum effectu.
Si vero commisisse inventus fuerit plura furta, non
transcendentia pro quolibet quantitatem predictam,
condemnetur in c.m lib. den., quas si non solverit
infra x.m dies a die late sntie, q amputetur sibi
manus dextera, ita q a brachio separetur.
Si vero usq in quantitatem x.m sol., et a x.m
sol. infra, condemnetur in x.m lib. den., et
si non solverit infra x.m dies a die late sntie

q tamdiu

57v

q̄ tercia stet ad catenam in die sabbati, q̄ diu videbitur dño Pot.ti et suo officiali. Si vero plura furta commisisse inventus fuerit non trascendentia x.m lib., condemnetur in xxv. lib. den., et si dictam condemnatione nō solverit infra x.m dies a die late sentie, q̄ in die sabbati stet pub.ce ad catenam, et postea fustigetur per plateas, et stratas pub.cas Civitatis fulgine, et usq̄ ad quatuor portas regales reales dicte Civitatis; et nihil.s remaneat exbannitus, nisi solverit illad condemnatione integre cū effectu amerens totis fulg. Si vero a c.m lib. s. ipsius furtis, condemnetur in c.m lib. den., quam condemnatione si solvere nō poterit i. decem dies a die late sentie, q̄ in die sabbati pub.ce stet ad catenam tandiu, q. videbitur dño Pot.ti et suo officiali et fustigetur per plateas et stratas pub.cas usq̄ ad 4.or portas regales dicte Civitatis, et remaneat exbannitus, donec illad condemnationem solverit integre cū effectu. Si vero duo furta repertus fuerit commisisse, condemnetur in cc. lib. den., quam condemnatione, si nō solverit infra x.m dies a die late sentie, q̄ fustigetur, ut s., et nihil.s ill. manus dextera amputetur, itaq̄ a brachio separetur. Si vero ultra duo furta commisisse repertus fuerit, q̄ eo casu ducatur ad locū Iustitie, et ibi furcis suspendatur, ita q̄ moriatur oio. Et si aliqua persona fuerit reperta furari, vel evellere de meta aliqua, seu barcha, covos cuiuscumq. generis bladi sive evellere, et furari de meta alicuius leguminis, condemnetur, ut fur, sm quantitatem et valorem bladi seu leguminis furto subtracti, sm modum in aliis furtis traditum.

et narratum

et narratum, et par modo puniatur, ut fur, si,
post messuram et separationem factam a terra
ipsorum fructuum, abstulerit cuius blavi vel quan=
titatem leguminis ante tritura, et post. Et etiam
quicumque persona furtive acceperit Canestram, linum
seu cuiuscumque generis fructuum a terra separatum
et quod eo casu ubi deberet fustigari, et ad catenam
stare, stet cum ipsis fructibus ad collum, cum
modum, et formam superius nominatam, et
puniatur pena superius nominata quod quantitatem
valoris rei furtive substracte, cum modum,
et formam superius nominatam. Et si
reperta fuerit aliqua personam fecerit
ad actum in aliquo, ut aliquo hoc casum predictorum
puniatur, et condemnetur, si captus fuerit
in flagranti crimine, ac si perfecisset
ut s. Et in capienti de nocte furem, vel
se defendentem de die fuerit permissus cum
sanguine, vel sine, et quolibet eum offenderit
preter mortem, quod eo casu offendens nullo
teneatur. Si vero aliquis invenerit in domo
sua de nocte post tertium sonum campane, et
ante pulsationem campane diei, quod liceat
illis, quorum fuerit dicta domus, dictum furem
permittere, et interficere sine pena et banno.
Et in quolibet predictorum casuum, talis in carceribus
detineatur, quod diu domino rei satisfecerit cum effectu.
Et quod nullus alius officialis predictorum possit cognoscere et procedere,
nisi Potestas, et eius officiales ad maleficia deputatos; nisi
furtum aliquod commiserit in Palatio, seu hostio

alicuius

58v

alicuius alterius Rectoris, seu Officialis dicti fulg.
quod eo casu Rector, seu Officialis in cuius Palatio, seu
Hostio commissum fuit furtum, possit procedere,
punire, et condemnare, in modum, et formam
superius nominatam: —

XXXIII. R.a De receptatoribus furium, et derobatorum: —

Fures, et latrones, si non inveniant, qui eos, et eorum
furta receptent, et accipiat, diutius latere non
possint. Statuimus, et presenti lege firmamus,
quod nulla persona audeat, vel presumat receptare
fures, latrones, et derobbatores stratarum, et rerum
alienarum ablatores. Et ipsas res furto subtractas
seu quolibet fraudulenter acceptas, scienter receptare
nec penes se retinere, vel tenere; Et qui
contrafecerit, condemnetur in medietate pene,
quam condemnatione deberet latro, vel fraudulenter
acceptator; Salvo, quod eo casu quo persona admi-
ttere deberet fur, latro, vel fraudulenter accep-
tator, condemnetur in c.m lib. Si membrum,
in L.ta lib. Si alter in pena aliquali, puniatur
in XX. lib. den: Et si dictas penas recep-
tator non solverit infra X. dies a die late sententie,
quod in pena casu fustigetur per Civitatem fulg. per
stratas, et plateas publicas, et usque ad quatuor por-
tas regales dicte Civitatis, et nihilominus remaneat
exbannitus a Civitate fulg. Et si post
fustigationem reuenerit in fortiam dicti communis, quod
in carceribus communis fulg. perpetuo remaneat carceratus
donec dictam condemnationem camere communis fulg. solverit
cum effectu, et quod omnia sua bona deveniant in commune.
In 2.do vero casu ponatur ad catenam per tempus, quod
videbitur

SS. iste receptator intelligitur ...

in perpetuo

videbitur dno Poti, et postea fustigetur p civitatē modo descripto. In 3.° vero casu, ponatur ad catenam, et ibi stet usque quo videbitur dno Poti: salvo q si receptatus receptaretur ab uxore, matre, vel patre vel fratre, sorore, filio, vel filia, quovis titulo vel modo, vel causa, vel iure, condemnetur in X.m lib. den.: Si vero a famulo, vel famula, condemnetur in XX. lib. Et q pub.ce banniatur p loca consueta civitatis fulg. per dictum capitulum: —

XXXiiij.° R.a De Pena furantium aliqua ad divina misteria deputata: —

Ut fidelium corda, quae non diabolico, et sacrilego spiritu, sed sancto spiritu replere convenit a crimine sacrilegii coerceantur. Statuimus, q nulla p.a audeat, vel presumat vasa, et vestimenta sacra, et ornamenta altaris, et libros, seu aliquas alias res ad sacra misteria, et divina officia celebranda p salute hominum deputata, furto subtrahere: Et si qua p.a inventa fuerit contrafecisse, pena dupli puniatur eius, quod alter puniretur si furtum comisisset de re non sacris, et res sic ablatas restituat, et emendet in duplum, quam penam, et condemnationem applicari fisco, si non solverit infra X.m dies a die late sententie, puniatur in pena, secundum valorem rei subtracte, secundum dispositionem factam in tit.° s.r prox. posito de furtis: —

XXXV.a R.ca

58v

a

XXV. Rubrica De pena frangentium domos et clausas possessiones —

Ut malorum hominum audacia reprimatur, specialiter eorum, qui tante temeritatis, et in libidinis cupiditatis detinentur, et minima, et vilia furta comittant domos, et domorum hostia, et etiam clausuras, et cancellos, et hostia, que fiunt pro clausura vinearum viridariorum, ortorum, seu clausarum, aliarumque quarumcumque possessionum effrangerit, ut serramina saltem frangere valeat, et exportari. Statuimus, ne talia malefitia remaneant impunita, quod preter penam furti, quam incurrat secundum formam descripti capituli quod loquitur de furtis, puniatur, et condemnetur de sola fractura, si in Civitate Castri, vel Villa in XX lib. den., si in comitatu alibi, in X lib. den., quam condemnationem si non solverit in X dies a die late sententie, qui in die sabbati stet ad catenam cum diei, quamdiu videbitur domino Potestati vel suo officiali, et postea fustigetur, ducendo eum fustigando circum circa plateam Civitatis Castri et nihilominus exbanniatur, et remaneat exbannitus et condemnatus in quantitate predicta quousque dictam condemnationem solverit camere Comunis Castri cum effectu, et eadem pena puniatur si inventus fuerit ad predicta, etiam si non perfecerit, et semper damnum emendet passo: —

XXVI. Rubrica De pena comittentium aliquam falsitatem: —

Ad falsariorum audaciam, et fraudem reprimendam qua falsarij nituntur veritatem, sine qua nihil boni

nihil boni subsistit, occultar', et veritatem mut=
ando, et p fraudem bona hominu aufferr' p(ro)posse
nituntur. Statuimus, qd nulla persona audeat,
ut presumat alicuius generis falsitate committere.
Et si qua psona inventa fuerit culpabilis, puniatur
mo. et ord.ne infrascriptis. V3, qd si falsitate aliquid
commiserit circa fabricandu, seu fabricari facien
sigillu, sive signaculum alicuius corp(oris) fulg. sub
noie corp(oris), cui ipsum sigillum, sive signaculum
fabricandi, sive fabricari facien(di) non esset attrib=
uta potestas p com(mun)e fulg. Si solum fabricaverit
sive fabricari fecit, condemnetur in qugentis
lib. den., quam condemnat(ion)em si nd solverit i(n)fra
Xem dies a die late sent(entiae), cum mitria in capite
signata signaculo dci sigilli, et cum sigillo ad
collum die sabbati portatur ad catenam, et tandiu
ibi stet, qd diu videbitur dno Poti, vel eius officiali,
et postea fustigetur usque ad portam, et ducatur
ad locum iustitie, et ibi cum ipso sigillo, vel simili
ardenti coquatur, et signetur in utraque maxilla.
Et si fabricavit, et fabricari fecit, et cum ipso
sigillo sic fabricato commiserit aliquam fraudem, et
falsitatem sigillando licteras, ut apodixas p(er)se, vel
alios, dci communis, p(rae)ter penas predictas realis,
et personalis, puniatur et condemnetur ad arb=
itrium Potis s(ecundu)m qualitatem delicti, sive falsit=
atis, et circumstantias ipsius minus vel plus
gravantes delictu. Et idem dicimus contra omnes
et puniri eam penam, qui scienter falsaverit
vexillum com(mun)is fulg., vel puniatur aere, et
persona ad arbitrium Potis, consideratis tn
circumstantiis

60v

circumstantiis, et qualitate delicti, plus, et minus aggrauantibus delictum. Et si qua persona falsificauerit sigillum, siue signaculum alicuius officialis Comunis, uel populi Ciuitatis Fulgin., siue cum suo sigillo ipso, cuius esset sigillum, ignorante falso sigillauerit, puniatur, et condemnetur ad arbitrium potestatis, plus, uel minus, secundum qualitatem delicti, et circumstantias plus, uel minus aggrauantes delictum. Si uero alicuius priuatae personae sigillum, siue signaculum falsauerit, siue falsare fecerit, siue cum proprio ipsius priuatae personae, ipso ignorante falso sigillauerit, siue signauerit, siue ipsa sigilla, siue signacula falsa fabricata, siue propria ad aliquam personam transmiserit sine uoluntate illius cuius esset ipso ignorante, puniatur, et condemnetur secundum [illegible] praeiudicii falsitatis commissae, ad arbitrium Potestatis, uel ipsius uicegerentis.

XXXVI.ª R.ca De pena committentium aliquam falsitatem contra commune Fulg., Episcopatum, uel alia Pia loca.

Item dicimus, et ordinamus, et pro lege firmamus, quod nulla persona audeat, uel praesumat committere aliquam falsitatem contra commune Fulg., et ipsius iurisdictionem, et ecclesiam S.ti Feliciani gloriosissimi patronis nostri, maiorem ecclesiam fulginatis, et alias quascumque ecclesias, et Pia religiosa uel loca Ciuitatis Fulg. et eius districtus, quod quae iura, iurisdictiones, et libertates cleri Comunis, Episcopatus maioris ecclesiae fulgin., uel aliarum [illegible] ecclesiarum et locorum, uel alicuius ipsorum diminuerentur

le deroxaiur

teneretur, ut qualibet perderetur. Et si quis inventus fuerit culpabilis in predictis, vel aliquo predictorum, puniatur, et condemnetur, scopetur, et perforetur, ad arbitrium Potestatis, consideratis qualitate falsitatis, et ipsius circumstantiis, plus et minus aggravantibus, et tandem infamis ab omni honore, officio, et dignitate Communis Fulginei totaliter repellatur: —— : —— : —— : ——

CC. XVIII.a Rub.a De pena committentium aliquam falsitatem in condemnationibus, et aliis Communis Fulginei. ——

Ad hoc ne sceleratorum audacia fraus, et dolus pertranseat impunita. Statuimus, quod nulla persona falsitatem, vel corruptionem faciat in actis, condemnationibus, libris, seu extimo, introitibus, et exitibus Communis Fulginei, repertis in archivio publico dicti Communis, sive in quibuscumque aliis scripturis spectantibus ad dictum Commune repertis in dicto archivio. Et si corruperit dilacerando, vel folium extrahendo, et exportando, vel delendo, radendo, vel aliquid proiciendo, ita quod legi non possit, vel etiam cancellando, et cassando, puniatur, et condemnetur vice qualibet in CC. libr. den. et plus ad arbitrium potestatis, considerata conditione persone, et qualitate delicti. Et si ipsam condemnationem infra x. dies non solverit, a die late sententie, fustigetur per stratas publicas, et plateas civitatis Fulginei. Et nihilominus sibi manus

dextera

51v

dextera amputetur, ita q. a brachio separetur,
et remaneat infamis. Et in quolibet dictorum
casuum teneatur contrafaciens ad interesse Cur. et
parti. Et si quam aliam falsitatem commit=
teret, puniatur, et condemnetur sec. modum
et for.am superius elevatam. Qui aut fieri
fecerit, vel mandaverit fieri, puniatur, et
condemnetur, ut faciens, et delinquens:

CCXIX.a R.ca De Pena fabrican=
tis falsam monetam:

Prohibemus pnti statuto ord. q. nulla persona
tante temeritatis existat, que audeat vel
presumat fabricare, vel excudere falsam
monetam. Et siquis confecerit, condem=
netur in quingentis lib. den., et domus, et
habitatio sua, in qua fabricaverit, Cur. fulg.
applicetur. Et si aliqua p.a receptaret
eum in domo sua, vel eidem prestaret aux=
ilium, consilium vel favorem scienter, ad
fabricandum falsam monetam, simili
pena plectatur. Et fabricans dictam
falsam monetam, si non solverit infra X
dies a die late sententie, tunc eum, q.
cum mitria in capite ducatur ad
locum Iustitie, et ibi igne comburatur
ita q. moriatur. Receptans vero
et prestans

et prestans eidem auxilium, consilium vel
favorem, si non solverit infra X.em dies dictam
eius condemnationem, a die late sententie, conducatur
ad locum Justitie, cum mitra in capite, et ibi
manus dextera sibi amputetur, itaque a brachio
separetur. Mandantes fieri facere falsam
monetam, velut fabricans puniri.

CCC. a R.ca De pena facientis vel fieri facientis falsum Instrumentum.

Statuimus, quod quecumque persona falsum fecerit, vel
fieri fecerit Instrumentum, sive quamcumque
aliam scripturam publicam, sive fuerit notarius
sive non, in CCC. lib. den. cur. fulgi. condem-
netur. Et nihilominus cum mitra ducatur in
capite, cum rubis ante per stratas publicas et
plateas, usque ad 4.or portas regales dicte Civitatis
quam condemnationem si non solverit in X. dies,
a die late sententie, quod cum mitra in capite in die
sabbati stet ad catenam tandiu, quod diu videbitur
dno Pot. sive eius locumtenenti, et postea
ducatur ad locum Justitie, et ibidem manus
dextera sibi amputetur, itaque a brachio
separetur, et talis falsarius, et fieri faciens
Instrumentum predictum, ab beneficio, officio,

et honore

62v

†

et honore totaliter sit privatus, nec eligi
possit p aliquam psonam ad aliqd officium
vel honorem; Et si fuerit electus, eius electio
non valeat ipso Jure. Et si aliquis occasione
predicta fuerit exbannitus, vel condemnatus,
non admittatur ad aliquam advocationem, procu-
rationem, offm nec honorem, sed ante pntis
capli tenore sit privatus, et perpetuo remaneat
infamis. Et q nullus officialis, qui pro tempore
fuerit debeat ipsum admittere ad aliquam
advocatnem, procuratnem, nec ad honorem aliquem,
nisi pro ipso. Et si admitteretur p aliquem
ipsorum, admittens in L.ta lib. den. loi
fuly. condemnetur. Et si qd gestum fuerit
p eum, non valeat, ipso Jure, si oppositum
fuerit, et probatum. Et si aliqua persona
produxerit falsum instrumentum, sive
pub.cam scripturam, quacunq falsam, testem,
seu testes falsos, in aliqua ca criminali,
seu civili, et si esset mixta, ipso fco cam
admittat, et quicqd in ipsa ca factum fuerit,
seu gestum pro eo non valeat ipso Jure; Et
si qd Jus haberet, ante pntis capli sit ipso fco
privatus, et parti, contra quam procederetur pleno
Jure aggravetur. Et si aliqua persona uteretur
aliquo instro, vel aliqua alia scriptura pub.ca
qd, vel que revocaretur in dubium, et diceretur
esse falsum, q ille, qui de ca cognoverit
et coram quo dictum tale instrm, sive scriptura
produceretur, debeat producenti terminum
assignare

c 17

63r

assignar' quinque dies post oppositionem de falso
facta, ad deliberandum, si uti uult tali
instrumento. Et si dixerit se uelle uti, et
probatum fuerit ipsum Instr.tum esse falsum, postquam
acceptauerit terminum sibi statutum, et
intelligatur acceptasse eo ipso, quod infra ter.num
sibi datum ad deliberandum, non responderit
se uelle uti coram Iudice, coram quo Instrum.tum
produxit, ut inuentor eiusdem puniatur, et
condemnetur in CC. lib. den. Et nihil.s
condemnetur pars ad omne damnum, expensas,
et Interesse, quod, et quae incurrisset occasione
dicti Instr., et litis motae. Et dicta dilatio ad
deliberandum detur, quando producens Instrumentum
ab alio causam habuerit inuentionis, cessionis, ut
alterius cuiuscunque causa de alieno facto, et non de proprio.
ubi uero de proprio, non detur dilatio aliqua, sed
procedatur incontinenti, exceptione opposita
con Instrumentum, et de eo summaria fiet indagatio:
Et si reperiretur Instr.tum esse falsum, producens
faciens, ut fieri faciens tale Instr.um, condemnetur
pena facientis superius declarata, Et nihil.s
pena producentis, siue utentis [illegible] Inst. proxime
declarata. Si uero procurator, tutor, curator,
siue negotiorum gestor, seu quiuis alius sub nomine
alterius consilii fecerit, solum contrafaciens,
et consilii faciens condemnetur de confectione
ut s.a. Confacientes ut fieri facientes Instra
falsa, pena statuta est: De productione,
et usu utens, et producens, uti detur, et
statuatur

statuatur dicta dilatio, ut dictum est, tunc condemnari pena supradicta conproducentes, et utentes instrumento: Et nihilominus ille, cuius nomine falsum est productum, condemnetur dicta pena, si eam ratam habet, et aliter non teneatur.

Volumus et, ut nullus ad accusandum, denunciandum, vel ad excipiendum, vel reprobandum falsum instrumentum, vel testes, vel velox, quod si accusans, denuncians, excipiens, vel reprobare volens, in reprobatione deficeret, pro qualibet vice puniatur in libris X: librarum: denariorum: Et quod depositum facere non teneatur, sed debeat dare idoneos fideiussores de soluendo dictas libras X: libras: Si in probatione defecerit, antequam ad accusandum denunciandum, excipiendum, vel reprobandum falsum instrumentum vel testem admittatur, et si aliter admissus fuerit, quod actum fuerit per actore, denunciatore, excipientem, vel probantem, non valeat ipso iure: — : — : — : — :

XXXI.a Rubrica De iis, qui fecerint falsum testimonium: — :

Calcidicus testis tribus modis fit obnoxius, scilicet Deo, Iudici, et Parti, et cum criminis pena detineat presenti statuto firmamus, quod nulla persona in aliqua causa audeat, vel presumat falsum testimonium perhibere. Et si aliqua persona contrafecerit, condemnetur in CC: libris: denariorum:, et ea die, qua condemnatur stet ad catenam cum mitria in capite, in cuius mitria grossis litteris scribatur nomen ipsius, et qualitas falsitatis commisse, et eadem die ibi stet, quamdiu videbitur domino Potestati vel eius

64 r

et eius officialis, quam [condemnat.]em si non solverit infra X. dies a die late sententie, perstrigetur per stratas, et plateas pub. cas Civitatis Fulg. cum diademate in capite et ducatur ad locum Iustitie et ibidem ibi lingua dispuntetur. Et nihilominus condemnetur ei, contra quem falsum testimonium perhibuit, ut omne damnum et interesse, quod incurrisset ratione false testificationis, emendet in integrum, et cum effectum persolvat. Et producens pro quolibet teste simili pena plectatur. Item, quod aliqua persona cuiuslibet conditionis, et status, scienter dictaverit aliquam intentionem, et articulum sive defensionem sub quovis titulo, accusationem, sive denunciationem falsam, condemnetur in C. lib. den. quam condemnationem si non solverit infra X. dies a die late sententie, perstrigetur per stratas, et plateas publicas Civitatis Fulg., et demum ducatur ad locum Iustitie et ibi lingua sibi expuntetur. Volentes etiam in quantum possumus reprimere omne mendacium quod fit circa mutationem nominis, statuimus, quod si aliqua persona mutaverit sibi nomen, cognomen, seu pronomen, cum intentione fallendi, puniatur, et condemnetur in L.ta lib. den. et plus et minus ad arbitrium Potestatis, considerata conditione et qualitate delicti, et circumstantiis et persone, et ratione, et causa, sive causis, quare mutaverit sibi nomen.

XXXXVI. a R. cap. De Pena mittentium ignem in aliqua domo, Capanna, pagliario, vel aliare.

Item dicimus et ordinamus quod si

64v

Et si aliquis, vel aliqua miserit ignem in domo, vel capannas, quae non habitarentur, scienter, molendino, meta vel baccha grani, vel bladi, vel canipe alicuius, in campo, vel area alicuius existente extra cerchias novas Civitatis Fulg.,

si de die steterit, in C. lib. den. Cor. Fulg. condemnetur, et emendet damnum patienti in duplum. Si vero de nocte fuerit dictum maleficium commissum, vel aliquod praedictorum, duplicetur poena praedicta Cor. Fulg., et specialibus praedictis. Et si talis malefactor seu malefactores dicta banna, et poenas non solverint infra x. dies a die latae sententiae, quod ducantur ad locum Iustitiae, et ibi eis manus dextera sibi amputetur, ita quod a brachio separetur. Si vero praedicta commissa fuerint a cerchis novis intus, usque ad antiquos, et usque ad confinium in rebus praedictis, vel aliqua praedictarum talis malefactor seu incendiarius pro quolibet maleficio, sive incendio commisso in aliqua praedictarum rerum, in CC. lib. den. Cor. Fulg. condemnetur. Si vero de nocte, duplicentur banna, et emendet damnum patienti in duplum, et possit a quolibet offendi sine poena, et banno. Et si non solverint infra x. dies a die latae sententiae, quod ducatur ad locum Iustitiae, et ibidem pes sibi amputetur ita quod a crure penitus separetur. Si vero aliquis miserit ignem scienter in aliquo pallearo, in L.ta lib. den. Cor. Fulg. condemnetur. Si vero immiserit ignem de nocte,

duplicetur

duplicetur bannum predictum, et damnum emendet patienti in duplum in quolibet casuum predictorum.

Si vero aliquis immiserit ignem in aliqua domo, in qua habitaret, ubicumque illa sit in Civitate Fulginei, seu districtu, si de die fuerit, puniatur talis incendiarius, sive malefactor in CCC. lib. den. Si vero de nocte, duplicetur dictum bannum, et si non solverit, dictam eius condemnationem infra X. dies a die late sententie, quod ducatur ad locum Iustitie, et ibidem sibi pes, et manus amputetur, ita quod a corpore separetur. Si vero contigerit ex dicta immissione ignis, aliquem mori, si fuerit Civis, capite puniatur si forensis flammis ignis concremetur, et in quolibet casuum predictorum, damnum emendetur in duplum. Si vero contigerit ex dicta ignis immissione suscitari rumorem, seu tumultus in populo, seu alia noxia novitas, quod eo casu Potestas possit procedere, et puniri predictum delinquentem realiter, et personaliter, ultra dictas penas, prout sibi videbitur convenire, inspecta qualitate criminis, loci, et persone. Et Potestas teneatur pro posse facere emendare damnum patienti de bonis malefactoris, quos condemnatos exigere tenetur. Et eadem pena puniantur associantes talem malefactorem, seu dantes eidem auxilium et favorem. Et hoc locum habeat in singulis membris huius Capituli. —:—

XXXIII. Rubrica

De pena sagittantium, vel balistrantium in aliqua rixa, et offendentes officiales forenses Communis Fulginei. —:

Item dicimus, et ordinamus, quod si aliquis, vel aliqua, sive

sit talium

65v

vel alium, seu alios, pro suo familiare, vel aliquis sagittaverit, vel balestraverit, seu proiecerit de turri, vel domo in aliqua rixa, mischia, vel bello cum aliquo, vel aliquos, et non percusserit, in l.ta lib. den. cor. fulg. condemnetur; Et si percusserit, et sanguis non exiverit, in cc. lib. den. cor. fulg. condemnetur. Et si aliquis ex dicta percussione moreretur, condemnetur, ut homicida. Et si predicta commissa fuerit de nocte, duplicetur bannum in casibus omnibus predictis, et xx.ti fila et ipsa turri, seu domo deguastaretur, nisi aliquis fecerit ad sui defensionem. Et si dictum bannum solvere non poterit, amputetur sibi manus dextera, et dominus turris, vel domus, si predicta fuerint facta ipso sciente, et volente, eadem pena puniatur. Et si aliqua persona offenderit aliquem officialem forensem cois fulg. ratione sui officij, puniatur in quadruplo eius, quod puniretur, si offenderet alium Civem Civitatis fulg.

XXXIIII.a R.ca Quod Potestas teneatur punire p.ta malefitia, que remanserint impunita ab uno anno citra.

Dicimus, et ordinamus, quod Potestas, et eius officiales teneantur, et debeant procedere per inquisitionem, denuntiatione, et accusatione cum quibuslibet personas, que commisisset, vel commisissent aliqua malefitia, seu aliquos excessus in personam, seu personas, quacumque ab uno anno citra

citra, et eos debita pena punire, et condemnare
sm formam Statutorum Civitatis Fulg. Et quod
dicti Potas, et sui officiales debeant procedere
contra falsarios, fures, Incendiarios, et homicidas
quorumque tempore alii comisissent, seu deliquissent
in aliquo predictorum; Ita tamen quod in casu, in quo procedere
et procedere vellet per inquisitionem seu denun-
ciationem contra aliquem in aliquo casuum predictorum
teneantur ante omnia ad sui informationem, et
veri cognitionem, sine aliqua publicatione, et
aliqua ostensione, examinare testes, et
ipsis solum examinatis possint procedere, si
videbitur eis procedendum, quod remaneat in
providentia, et discretione dictorum, quae hoc
habeant solum in 4or casibus predictis, quae ante annum
comissa essent, non obstante aliquo capitulo in
contrarium loquente. Salvo quod si de aliquo homi-
cidio esset aliquis condemnatus, quod elapso anno
a die comissi homicidii, non possit contra aliquem
procedi aliquo modo de dicto homicidio: —— : :

XXXV.a Rubrica. Quod si aliquis in una rixa
comiserit plura maleficia,
puniatur de omnibus: — : :

Dicimus, et ordinamus, quod si in una rixa aliquis
plura maleficia comiserit, de illis puniatur
maioribus, et minoribus singulatim, omissis
omnibus huius solemnitatibus, non obstante
si comiserit in uno impetu: —— :

XXXVI.a Rubrica.

66v

XXXVI.ª R.ca Qd Potas, et Cap.us teneantur Scysmaticos, et Patarenos expellere: — : —

Quia Ovis morbida excienda est ab ovili, ne inficiat alias oves. Hoc sacro firmamus edicto, q Potas, et Cap.us q p tpe fuerit teneantur inquirere et procedere con omnes, et singulos hereticos, Scysmaticos, et Patarenos, et ipsos expellere de Civitat. et districtu Sulm., et exbannire et inquiri infocto dies Principij regiminis eor. Et si quos invenerit, punire, et condemnare sm for.am Juris. Et pdcum cap.lum et in eo contenta teneantur Jurare Potas, et Capus tpe ad ventus et Jur.ti ipsor, et exbannire et exbanniri facere omnes rebelles Civitatis Sulm., et exbannire Lenones, et meretrices, et homines male fame, et conditionis, q. ter.mi pdcum, q debeant recedere de Civitate Sulm. et district eius q. duos menses post exbannimentum pdcum, et ipsos proseq, et facere cap. et in fortiam dci eor pducere, et punire sm for.mam condemnat ipsos, et Juris, Statutor, et ordinament. dicte Civitatis: — : —

XXXVII.ª R.ca De Pena Homicidiorum: —

Inter graviora maleficia, que a mundi initio originem habuerunt, homicidium horribilius extitit expugnandum ne humane nature contortes, in humanam naturam sevientes transeant impuniti, quibus

quibus Deus non pepercit, et dedignantur homines
si homicidia transeant impunita. Ideo fuit censemus
statuto, quod si aliqua persona, quod absit, aliquod perpetraverit
homicidium, quod committens homicidium, in mille lib.
den. Ravenn. coi fulg. condemnetur, et stet extra
Civitate, et district. fulg. per tempus trium annorum,
nisi habuerit Pacem cum herede occisi, quam
condemnationem, si non solverit cum effectu camere
cois fulg. infra decem dies a die late sententie, si
in fortiam cois fulg. existent tpe late snie, ut
si contumax esset, et pervenerit in fortiam cois
fulg., et infra decem dies post decem dies, ex quo
pervenerit in fortiam dci cois, dictam condemnationem
non solverit cum effectu dce camere recipienti
ut s., quod ducatur ad locum Iustitie, et ibi eius
homicide caput a spatulis amputetur, itaque penitus
moriatur, et eo casu quo esset contumax, oia
sua bona destruantur, et devastentur, et
ipsis destructis, et devastatis, deveniat in coe
ere alieno semper salvo credit. Et si aliqua
persona aliquem veneno interfecerit, seu interemerit
igni comburatur, itaque moriatur oio. Et si aliqua
persona terrigena, ut forensis offendi fecerit aliquam
personam per assassinum, ut pretio, condemnetur in duplum
eius, in quo ets si ipse fecisset, condemnari deberet,
et in persona sive solverit, si aliter deberet personaliter
puniri. Et si assassinus cum armis aptis ad
offendendum aliquem percusserit, et in Coio, cum mors
sequi deberet, quod trascinetur usque ad furcas, et
ibi suspendatur per gulam, itaque moriatur oio.

xxxvij.a Rla.

XXXviij.a Rub.ca De Pena impedientis aliquod conceptum, ne perveniat ad lucem: —

Item dicimus et ordinamus, quod si aliqua mulier
tam [illegible] existens, quod abortio, quod
conceptum in utero suo modo aliquo impedierit
ne ad lucem perveniat, si conceptum animatum
erat pro homicidio reputatum a iure, quod talis mulier
condemnetur in mille lib. den. et si non
solverit infra x. dies a die late sententie, quod du=
catur ad locum iustitie, et ibi flammis
ignis comburatur, ita quod moriatur. Et
si non inanimatum, condemnetur cccc. lib.
den., quam condemnationem si non solverit
infra x dies a die late sententie, quod fustigetur
per plateas, et stratas publicas, et ad quatuor
portas regales civitatis, fustigando ducatur
et perpetui carceris, sine spe liberationis sub=
stineat penam. Et si non aliqua persona steterit
impedierit ope, et consilio, et [illegible], ut
conceptus in utero ad lucem non perveniat, si animatum
condemnetur in mille lib. den., quas si non solverit
infra x. dies a die late sententie, capite puniatur,
ita quod penitus moriatur: si inanimatum, condem=
netur in cccc. lib. den., quas si non
solverit infra x. dies a die late sententie, manus
dextera ei totaliter amputetur, ita quod a brachio separetur omnino. —

XXXIX.a Rub.ca De pena impedientis conceptionem, ut generatio [illegible] filiorum

Quia plerique [illegible], quod [illegible] humane nature inimici, contra dei
preceptum, qui dixit, crescite, et multiplicamini, generationem
sobolis impedire satagunt, et nituntur [illegible] artis
potationibus, incantationibus, et maleficiis quae diversis
ut obviemus predictis, presenti statuto firmamus, quod
nulla persona audeat, ut presumat

SOTTOSEZIONE

COMUNE

ARCHI